

Vuosikertomus 2002

KONE on kasvanut globaaliksi suuryritykseksi 1960-luvulla aloitetun, yritysostoihin perustuvan kansainvälistymisstrategian ja vahvan orgaanisen kasvun ansiosta. Vuonna 2002 kasvu-uralla otettiin uusi, merkittävä askel, kun KONE osti konepajayritys Partekin.

Yritystoston seurauksena syntyi globaali palvelu- ja konepajayritys, joka on erikoistunut ihmisten ja tavaroiden kuljettamiseen. Konserni koostuu kahdesta vahvasta liiketoimintaryhmästä: KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnasta ja KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnasta (Partek). Hissi- ja liukuporrasliiketoiminta myy, valmistaa, asentaa, huoltaa ja modernisoi hissejä ja liukuportaita sekä huoltaa rakennusten automaattioivia. Materiaalinkäsittelyliiketoiminta koostuu neljästä liiketoiminta-alueesta: kontinkäsittelystä, kuormankäsittelystä, metsäkoneista ja traktoreista. KONEen yhteenlaskettu vuotuinen liikevaihto on noin 5,5 miljardia euroa, ja henkilöstön määrä lähes 36 000.

KONE on viime vuosina parantanut tulostaan merkittävästi edistyksellisten hissi- ja liukuporrasratkaisujen sekä innovatiivisten huoltopalveluidensa ansiosta. Menestyksen myötä kertynyttä osaamista ja kokemusta hyödynnetään nyt erityisesti materiaalinkäsittelyliiketoiminnassa. Vahva kannattavuus on tavoittemme myös tulevaisuudessa.

Sisällysluettelo

KONE 2002

- 1 Sisällysluettelo
- 2 KONE vuonna 2002
- 4 Osakkeenomistajillemme
- 5 Sidosryhmillemme

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta

- 6 Katsaus KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoimintaan
- 7 Hissi- ja liukuporrasliiketoiminta
- 9 Toshiba-allianssin syventäminen
- 10 Markkinakatsaus
- 10 Eurooppa
- 11 Pohjois-Amerikka
- 12 Aasia ja Australia

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta

- 13 Katsaus KONEen materiaalinkäsittelyliiketoimintaan
- 14 Materiaalinkäsittelyliiketoiminta
- 16 Kontinkäsittely
- 17 Kuormankäsittely
- 18 Metsäkoneet
- 19 Traktorit

Tilinpäätös

- 20 Hallituksen toimintakertomus
- 27 Tunnuslukujen laskentakaavat
- 28 Tilinpäätösperiaatteet
- 29 Konsernituloslaskelma
- 30 Konsernitase
- 32 Konsernin kassavirtalaskelma
- 33 Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot
- 37 Emoyhtiön tilinpäätös
- 40 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
- 43 Osakkeet ja osakkeenomistajat
- 47 Taloudellinen kehitys 1998-2002
- 48 Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle
- 49 Tilintarkastuskertomus

Hallitus ja johto

- 50 Toimintaperiaatteet
- 52 Hallinnointi
- 53 Hallitus
- 54 KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan johtoryhmä
- 55 KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnan johto

Tietoja osakkeenomistajille

- 56 Tietoja osakkeenomistajille

KONE osti Partekin ja syvensi yhteistyötään Toshiba'n kanssa

KONE osti kertomusvuoden aikana suomalaisen konepajayritys Partekin. Partekin osakkeen noteraus päättyi Helsingin pörsissä joulukuussa. KONE muodostuu nyt kahdesta vahvasta liiketoimintaryhmästä: KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnasta ja KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnasta, joka kattaa Partekin liiketoiminnan. KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta on konsolidoitu KONEen tilinpäätökseen 1.7.2002 alkaen.

Joulukuussa KONE allekirjoitti sopimukset Nordkalkin ja Parocin omistussuuden myynneistä. Kaupat saadaan päätökseen vuoden 2003 ensimmäisen neljänneksen aikana.

KONE ja Toshiba Elevator and Building Systems Corporation (TELC) syvensivät yhteistyötään. KONE osallistui TELC:n järjestämään suunnattuun osakeantiin ja omistaa nyt lähes 20 prosenttia yhtiöstä. KONE myi 829 580 aiemmin omistamaansa B-osaketta TELC:lle. Katsauskauden päättyessä TELC omisti lähes viisi prosenttia KONEen osakkeista.

Tulos parani kuudentena vuonna perättäin

KONEen liikevaihto oli 4 342 miljoonaa euroa. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihto nousi 5,5 prosenttia ja oli 2 970 miljoonaa euroa. Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto oli heinä-joulukuussa suunnilleen yhtä suuri kuin vuonna 2002, 1 372 miljoonaa euroa.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminta sai tilauksia suunnilleen saman verran kuin edellisenä vuonna, 2 129 miljoonalla eurolla. Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan tilaukset lisääntyivät seitsemän prosenttia ja olivat 1 132 miljoonaa euroa.

Liikevoitto ennen konserniliikearvoipoistoja parani kolmanneksella 340,2 miljoonaan euroon eli 7,8 prosenttiin liikevaihdosta. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliikearvoipoistoja nousi 12 prosenttia 287,0 miljoonaan euroon eli 9,1 prosentista 9,7 prosenttiin liikevaihdosta. Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevoitto

ennen konserniliikearvoipoistoja parani 5,6 prosenttia ja oli 64,2 miljoonaa euroa. Liikevoitto prosentti ennen konserniliikearvon poistoja nousi 4,4 prosentista 4,7 prosenttiin.

Tilikauden tulos parani 11 prosenttia ja oli 157,1 miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos nousi 2,42 eurosta 2,54 euroon. Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto oli 19,0 prosenttia ja oman pääoman tuotto 18,4 prosenttia. Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä nousi lähes 80 prosenttia ja oli 615,6 miljoonaa euroa. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan osuus oli 460,7 miljoonaa euroa ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan osuus 154,9 miljoonaa euroa.

Nettovelkaantumisaste, joka vuonna 2001 oli negatiivinen, nousi Partekin oston seurauksena 125 prosenttiin.

Osakkeen arvo ja omistajien määrä kasvoivat

KONEen osake jaettiin kolmeksi osakkeeksi toukokuussa ja nimelisarvo laski tämän seurauksena yhteen euroon. Raportin luvut on muutettu vastaavasti.

KONE laski liikkeelle kolme miljoonaa uutta B-osaketta, jotka Suomen valtio merkitsi 35,33 euron kappalehintaan osana Partekin osakkeista maksettavaa kauppahintaa. Vuoden aikana 928 734 A-sarjan osaketta muunnettiin B-sarjan osakkeiksi suhteessa 1:1.

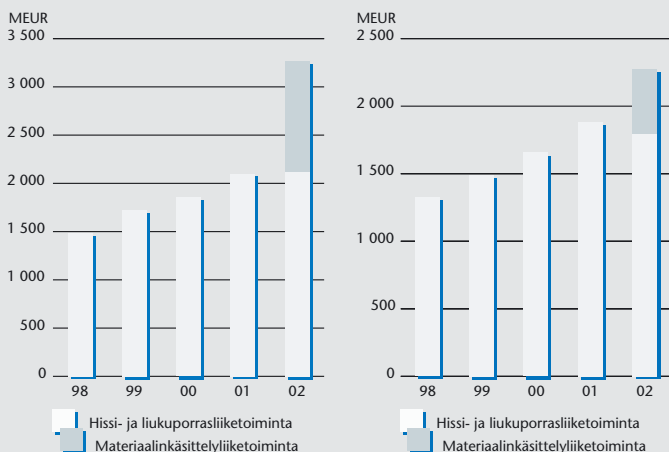
Osakkeen jakamisen, uusien osakkeiden liikkeellelaskun ja muuntamisen jälkeen KONEen osakepääoma muodostuu 9 526 089 A-sarjan ja 53 937 531 B-sarjan osakkeesta.

B-sarjan osakkeen hinta Helsingin pörsissä nousi viisi prosenttia HEX-yleisindeksin laskiessa vuoden aikana 34 prosenttia. B-sarjan osakkeen vuosivaihto kasvoi 163 prosenttia 33,8 miljoonaan osakkeeseen. KONEen osakkeenomistajien määrä kasvoi yli 70 prosenttia lähes 8 000 omistajaan.

Hallitus ehdottaa, että B-sarjan osakkeelle maksettava osinko nostetaan 0,73 eurosta 1,50 euroon.

Saadut tilaukset

Tilaukanta

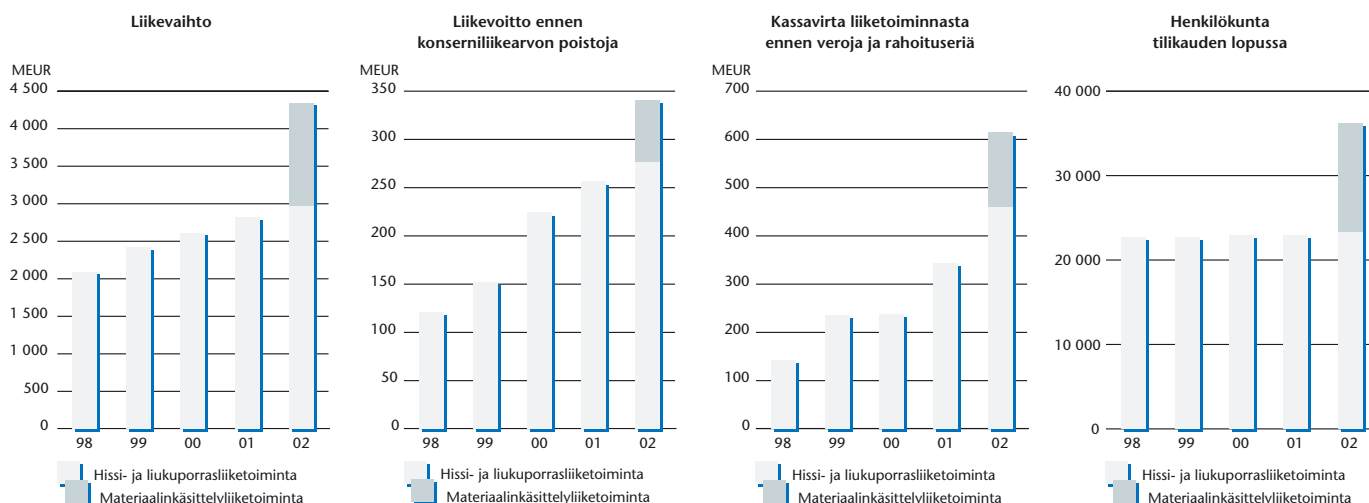
Vuosi lyhyesti

		2002	2001	Muutos %
Liikevaihto	MEUR	4 342	2 816	54
Saadut tilaukset	"	3 261	2 100	55
Tilaukanta 31.12.	"	2 240	1 881	19
Liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja (EBITA)	"	340	256	33
Liikevoitto	"	275	218	26
Voitto ennen veroja	"	256	219	17
Tilikauden voitto	"	157	141	11
Taseen loppusumma	"	4 160	2 107	
Voitto/osake*	EUR	2,54	2,42 ¹⁾	5
Osinko/osake, B-osake	EUR	1,50**	0,73 ¹⁾	105
Oma pääoma/osake*	EUR	16	13 ¹⁾	
Oman pääoman tuotto*	%	18,4	20,4	
Sijoitetun pääoman tuotto*	%	16,4	23,4	
Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto *	%	19,0	30,2	
Omavaraisuusaste*	%	24,2	36,6	
Nettovelkaantumisaste*	%	125	neg.	
Henkilöstö 31.12.		35 864	22 949	

* Tunnuslukujen laskentaperusteet on esitetty sivulla 27. Pääomallainat sisältyvät velkoihin.

** Hallituksen ehdotus

¹⁾ Osakkeet jaettiin 28.5.2002 suhteessa 1:3; vuoden 2001 luvut on muutettu vertailukelpoisiksi

Osakkeenomistajillemme

Antti Herlin
Pääjohtaja, hallituksen
varapuheenjohtaja

Mennyt vuosi tulee jäämään KONEen historiaan merkittävänä. KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan tehokkuus parani edelleen ja saavutimme ennätystuloksen. Vuoden 2002 merkittävin tapahtuma KONEelle oli kuitenkin Partekin osto. Ostopäätös perustui KONEen pitkään vahvana jatkuneeseen kassavirtaan ja siitä seuranneeseen velattomuuteen, Partek-kaupan mukanaan tuomiin kasvumahdollisuuksiin, ja luonnollisesti tarjoutuneeseen tilaisuuteen ostaa Partekin pääosakkaan osakkeet. Kaupan ansiosta saimme pääomamme entistä tehokkaampaan käyttöön.

Partekista maksettu kauppahinta velkoineen oli noin 1,5 miljardia euroa. On selvää, että velkaantumisasasteemme nousi kaupan jälkeen huomattavasti. Jo vuoden 2002 aikana aloitettiin menestyksekkäästi Partekin ydinliiketoimintoihin kuulumattomien osien myynti. Ensimmäiset kaupat, Nordkalkin ja Parocin omistusosuuden myynnit, saadaan päätökseen vuoden 2003 ensimmäisen neljänneksen aikana. Yritysmyyntit yhdistettynä molempien liiketoimintaryhmien vahvaan kassavirtaan laskevat velkaantumisasastetta nopeasti.

KONE osti yhtiön, jolla on johtava asema jokaisella päätoimialallaan. KONEen ja Partekin yhdistyminen synnytti Pohjoismaiden suurimman palvelu- ja konepajayrityksen, jolla on vahva globaali markkina-asema toimialoillaan sekä erinomaiset edellytykset kannattavaan kasvuun.

KONEen Partek-strategiassa keskitytään parantamaan ostetun liiketoiminnan kannattavuutta huomattavasti. Partek on kasvanut voimakkaasti viime vuosina lähinnä yritysostojen ansiosta. Kuten KONEen muutama vuosi sitten, Partekin täytyy nyt muuttaa lisääntynyt liikevaihtonsa kasvavaksi tulok-

seksi ja kassavirraksi. Uskomme, että KONEella on osaamista ja kokemusta tämän prosessin vauhdittamiseksi.

Kuten aiemmin mainitsin, Partekin osto ei olisi ollut meille mahdollista ilman hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan vahvaa tuloa ja tasaista kassavirtaa. Tänä vuonna kannattavuus ja kasvu kehittyivät suotuisimmin Aasiassa. Yhteistyö tärkeimmän kumppanimme, Toshiba Elevators and Building Systems Corporationin, kanssa jatkui molempia osapuolia hyödyttäen.

Hissi- ja liukuporrasliiketoimintaa tullaan edelleen määrätietoisesti kehittämään. Investoimme tuotekehitykseen, tuotannon tehostamiseen ja globaaliin asiakaspalveluun vahvasti myös tulevaisuudessa.

Vuosi 2002 oli KONEelle muutosten vuosi. Kasvu mahdollistaa osakekohtaisen tuloksen paranemisen ja osakkeen arvon nousun. Pitkäaikaisena sijoituskohteena KONEen osake on ollut yksi Helsingin Pörssin parhaista. On erittäin ilahduttavaa, että vuoden 2002 aikana osakkeenomistajiemme määrä kasvoi yli 70 prosenttia eli lähes 8 000 osakkeenomistajaan. Kiinnostus osakettamme kohtaan paransi myös osakkeemme likviditeettiä huomattavasti, ja osake oli pörssin 13 vaihdetuimman osakkeen joukossa. Teemme parhaamme, että olisimme myös tulevaisuudessa osakkeenomistajien luottamuksen arvoisia.

Kokonaisuutena voimme siis pitää vuotta 2002 menestyksellisenä. KONEen koko henkilöstö on tehnyt arvokasta työtä yhteisten tavoitteidemme saavuttamiseksi. Siitä se ansaitsee kiitoksen. Lopuksi: muistakaamme, että tulevaisuuden pitäisi olla menneisyyttä mielenkiintoisempi.

Tammikuussa 2003

Antti Herlin

Sidosryhmillemme

KONEen vuosi 2002 on ollut menestyksellinen. Tuotteemme ja palvelumme ovat saaneet asiakkaidemme hyväksynnän. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan tulos parani jälleen.

KONEen Partek-kauppa toi mukanaan monia uusia mahdollisuuksia. Mahdollisuuksien ohella se toi myös välittömiä haasteita vuoden 2002 jälkipuoliskolle. Ensimmäinen oli varmistaa erinomaisesti menestyneen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan jatkuvuus, kun yritykseen liitettiin liikevaihdoltaan lähes samankokoinen konserni, jonka henkilöstömäärä oli noin puolet KONEen henkilöstömäärästä. Tähän vastattiin säilyttämällä KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta ja KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta omina yksiköinä.

Mahdollisuuksia on hyödynnetty vuoden 2002 aikana yhdistämällä useita konsernihallinnon toimintoja ja tekemällä yhteisestä ostopoiminnasta laaja selvitys. KONEen osaamisen hyödyntäminen materiaalinkäsittelyliiketoiminnan huolto-toiminnan kasvupotentiaalin löytämisessä ja kannattavuuden parantamisessa on vuoden 2003 tavoitteena. Noin 60 prosenttia hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta muodostuu palveluista. Kattavat huoltopalvelut tarjoavat materiaalinkäsittelyliiketoiminnalle nykyistä tasaisempaa kassavirtaa, vahvempaa suojaa talouden

vaihteluilta ja hyvän lähtökohdan sijoitetun pääoman tuoton parantamiseksi.

Uusi KONE on merkittävä työnantaja, joka työllistää Partek-kaupan jälkeen lähes 36 000 ihmistä. KONEella on jatkossakin hyvä pohja olla kiinnostava globaali työnantaja. Haluan kiittää kaikkia niitä ahkeria ihmisiä, jotka ovat myötävaikuttaneet KONEen menestykseen, ja toivottaa tervetulleeksi ne, jotka ovat vuoden aikana liittyneet mukaan tukemaan ponnistuksiamme tehdä KONEesta entistä nopeammin kasvava ja kannattavampi yritys. Teidän kaikkien sitoutumistanne ja innostustanne tarvitaan tulevana vuonna, kun siirrymme kohti kovan kilpailun mukanaantoomia haasteita.

Maailmaamme kuvaa vuoden 2003 alussa suurempi poliittinen ja taloudellinen epävarmuus kuin mitä olemme moniin vuosiin nähneet. KONE jatkaa innovatiivisen teknologian kehittämistä uusissa tuotteissaan ja prosesseissaan tuottaakseen lisäarvoa asiakkailleen. Meidän täytyy nopeuttaa lisäarvoa tuottavien innovaatioiden syntyä kaikessa toiminnassamme erotuaksemme kilpailijoistamme ja taataksemme sen, että kasvu ja kannattavuus jatkuvat vaativassa taloudellisessa tilanteessa.

Tammikuussa 2003

Manfred Eiden

Manfred Eiden
Toimitusjohtaja
KONE Oyj

Katsaus KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoimintaan

Manfred Eiden
Toimitusjohtaja
KONE Oyj

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan kannattavuus parani vuonna 2002 jo kuudentena perättäisenä vuonna. Myös liiketoiminnan kassavirtamme ja tuloksemme olivat uusia ennätyksiä. Kasvoimme edelleen sekä organisesti että yritysostojen ansiosta niin hissi- ja liukuporras-toiminnassa kuin rakennusten automaattiovien huoltotoiminnassakin.

Uusien hissien ja liukuportaiden myynti kasvoi kahdeksan prosenttia edellisvuotisesta huolimatta siitä, että markkinoiden kasvu Euroopassa hidastui ja että Pohjois-Amerikan markkinat heikkenivät huomattavasti. KONE osti useita yrityksiä vuonna 2002. Partekia lukuun ottamatta ostetut yritykset olivat pääasiassa pieniä yhtiöitä, jotka huoltavat hissejä, liukuportaita ja rakennusten automaattioivia.

Nopeasti kasvavassa automaattiovien huoltotoiminnassa olemme jo markkinajohtajia esimerkiksi Ranskassa, Belgiassa ja Iossa-Britanniassa. Olemme luoneet Euroopan-laajuisen ovien huoltoverkoston ja aloitaneet ovien huoltotoiminnan Australiassa ja Yhdysvalloissa.

Kasvu automaattiovien huoltotoiminnassa vahvistaa KONEen asemaa johtavana kattavien palvelujen toimittajana rakennusten omistajille ja kiinteistöyhtiöille. Kun ymmärrämme entistä paremmin asiakkaidemme liiketoiminnan vaatimuksia, voimme paremmin sovittaa omat vahvuutemme vastaamaan asiakkaiden erilaisia tarpeita. Yksi päätavoitteistamme vuonna 2003 on nopeuttaa tätä prosessia. Haluamme terävöittää asiakaslähtöisyyttämme ja tarkentaa hissi-, liukuporras- ja automaattiovien huoltopalveluvalikoimaamme tarjotaksemme lisäarvoa asiakkaillemme sekä luodaksemme uusia kannattavia

kasvumahdollisuuksia yrityksellemme.

Kaksi vuotta sitten asetimme tavoitteeksemme lisätä toimituksiamme suuriin rakennusprojekteihin. Vuonna 2002 KONE sai noin 40 suurta tilausta, jotka sisälsivät toimituksia metroasemille, lentokentille, urheilu- ja viihdehalleihin, korkeisiin toimistorakennuksiin, ostoskeskuksiin ja suuriin asuinrakennuskohteisiin. Toimintavuoden tärkeisiin edistysaskeliin kuuluu myös yhteistyön vahvistaminen allianssikumppani Toshiba'n kanssa. Yhtiöiden ristiinomistusta lisättiin ja yhteistyötä laajennettiin Kiinan markkinoille.

Hankinta- ja tuotantoketjuamme kehitettiin edelleen yhdistämällä aiemmin erilliset hissi- ja liukuporrasliiketoiminnat yhdeksi liiketoiminnaksi ja hissien ja liukuportaiden huoltotoiminta toiseksi. Tämän lisäksi kaikki suuret tuotantoyksiköt kuuluvat nyt KONEen globaaliin tuotantolinjaan. Myös huoltopalvelujen tukitoiminnot yhdistettiin yhdeksi globaaliksi yksiköksi. Muutokset tehostavat kaikkien tuotantoyksiköiden koordinoitua ja mahdollistavat synergiaetujen hyödyntämisen. Kaikki tutkimus- ja tuotekehitysyksiköt on yhdistetty globaaliksi tutkimus- ja tuotekehitysorganisaatioksi. Tehdyt muutokset tarjoavat asiakkaille täyden hyödyn KONEen globaalista osaamisesta ja resursseista ja tukevat sitä, että asiakkaat saavat samaa KONE-laatua kaikkialla, missä toimimme.

Uuden teknologian markkina-asema on vahvin Euroopassa, mutta olemme menestyneet erinomaisesti myös Aasiassa. KONEen toiminta Kiinassa on laajentunut ripeästi siitä lähtien, kun Kunshanin tehdas avattiin lokakuussa 1998. Myös Japanissa kasvu on ollut nopeaa, sillä

Toshiba Elevator and Building System Corporation (TELC) on vahvistanut asemaansa KONE MonoSpace® -hissien myynnin ansiosta. Näiden hissien osuus TELC:n myynnistä on nyt noin 80 prosenttia.

Vuonna 2003 saamme työskennellä entistä ututterammin menestyksemme eteen, koska monissa osissa maailmaa markkinatilanne on epäsuotuisa rakentamisen säilyessä vähäisenä ja investointien epävarmoina. Vahva kassavirta, 500 000 hissien ja liukuportaan ja yli 180 000 automaattiovien huoltokanta sekä vakiintunut asema alan teknologiajohtajana tarjoavat kuitenkin tukevan pohjan, jolta voimme tavoitella kasvua ja nykyistä parempaa kannattavuutta. Myös entistä yhtenäisemmistä liiketoimintaprosesseista ja -järjestelmistä saadut hyödyt tukevat jatkuvia ponnistelujamme koko organisaation suorituskyvyn kehittämiseksi.

Viime vuosien aikana olemme luoneet vahvan globaalin KONE-tuotemerkin ja näyttäneet suuntaa koko alalle tuoteteknologian innovatiivisuudessa ja asennusten tehokkuudessa. Olemme tuoneet huoltomarkkinoille entistä huomattavasti kehittyneemmän, hissien käyttöön perustuvan toimintatavan ja vuorokauden ympäri toimivan hissien ja liukuportaiden kaukovalvontajärjestelmän. Näiden avulla voimme taata huoltokannassamme olevien laitteiden toimivuuden. Tehdyn kehitystyön ja vahvan taloudellisen asemamme ansiosta KONEella on hyvät edellytykset jatkaa kasvuaan ja menestystään vuonna 2003.

Tammikuussa 2003

Manfred Eiden

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminta

KONE on maailmanlaajuisesti teknologiajohtajana tunnettu palveluyritys, jonka tuotteet ja palvelut ovat alansa innovatiivisimpia. KONE myy, valmistaa, asentaa, huoltaa ja modernisoi hissejä ja liukuportaita sekä huoltaa rakennusten automaattioivia.

Hissi- ja liukuporrasliiketoimintaryhmä toimii noin 800 palvelupisteen välityksellä yli 40 maassa. KONE toimittaa vuosittain 26 000 uutta hissiä ja liukuporrasta, ja sen huoltokannassa on 500 000 hissiä ja liukuporrasta sekä yli 180 000 automaattioivea.

KONE tarjoaa suunnittelijoille, arkkitehdeille, rakennuttajille, rakentajille ja rakennusten omistajille tuotteita ja palveluja, jotka lisäävät heidän kiinteistöjensä arvoa ja käytettävyyttä. Yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä asiakkaitensa kanssa jo rakennusten suunnitteluvaiheessa ja sitoutuu pitkäaikaiseen yhteistyöhön heidän kanssaan.

Globaali toimintaympäristö

Maailmanlaajuiset, vuosittain noin 30 miljardin euron suuruiset hissi- ja liukuporrasmarkkinat muodostuvat uusien laitteiden myynnistä ja asennuksesta sekä huollosta ja modernisoinnista.

Uusien hissien ja liukuporraslaiteiden kysyntä seuraa yleistä taloustilannetta ja rakennusalan suhdanteita. Uusien hissien markkinat eivät juurikaan kasva monissa teollisuusmaissa, mutta mahdollisuus hyödyntää suurten markkinoiden etuja Kiinan kaltaisilla nopeasti kehittyvillä markkina-alueilla tarjoaa kasvu-mahdollisuuksia. Noin puolet maailmassa vuosittain asennettavista 240 000 uudesta hissistä myydään Euroopassa, noin 35 prosenttia Aasian ja Tyynenmeren alueella ja noin 10 prosenttia Pohjois-Amerikassa.

Maailmassa on käytössä yli kuusi miljoonaa hissiä, joista 60 prosenttia sijaitsee Euroopassa, 10 prosenttia Pohjois-Amerikassa ja 20 prosenttia Aasian ja Tyy-

nenmeren alueella. Uusimpien laitteiden huolto perustuu kaukovalvontalaitteiden välittämään reaaliaikaiseen tietoon hissien kunosta ja käyttömäärästä, mikä tehostaa kunnossapitotoimintaa. Huoltomarkkinat kasvavat noin neljä prosenttia vuodessa.

Modernisointitoiminta kasvaa 5–10 prosentin vuosivauhtia. Kasvun odotetaan voimistuvan, sillä maailman hissi- ja liukuporraskanta vanhenee. Yli kolmannes laitteista on yli 20 vuotta vanhoja. Samanaikaisesti vaatimukset rakennusten toimivuuden ja turvallisuuden parantamiseksi lisääntyvät.

Rakennusten automaattioivien huollon markkinat ovat viiden miljardin euron suuruiset. Luku sisältää huoltosopimusten kattamat automaattioivet. Asiakkaiden toive keskittää rakennustensa huolto entistä harvemmille yhteistyökumppaneille avaa uusia mahdollisuuksia.

Hissejä ja liukuportaita asiakkaiden ehdoilla

Uudet hissit ja liukuporraslaiteet muodostavat 43 prosenttia KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan vuoden 2002 liikevaihdosta, joka oli 2 970 miljoonaa euroa. Tilaukset säilyivät viimevuotisella tasolla ja olivat 2 129 (2 100) miljoonaa euroa.

Eri asiakasryhmien tarpeet ja toiveet nostettiin kertomusvuonna entistä selkeämmin KONEen toimintaa ohjaaviksi tekijöiksi. Pääasiassa mataliin asuin- ja toimistotaloihin tarkoitettu KONE MonoSpace® -hissistä tuotiin markkinoille uusi parannettu versio. Hississä käytetään konehuoneetonta KONE EcoDisc® -teknologiaa, johon perustuvat hissituotteet ovat viimeisen kuuden vuoden aikana tehneet KONEesta alan johtavan toimittajan.

Korkeisiin rakennuksiin tarkoitettu, KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuva KONE Alta™ tarjoaa huippuluokan ajomukavuuden, palvelukyvyyn ja

liikennekapasiteetin. Muut KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvat hissit ovat toimistotalojen KONE MiniSpace™ ja maailman ensimmäinen konehuoneeton tavarahissi KONE TranSys™.

Maailmanlaajuiset liukuporrasmarkkinat supistuivat, mutta alueelliset erot olivat suuria. Kysynnän kasvu painottui Aasiaan, erityisesti Kiinaan, kun taas Pohjois-Amerikan markkinat supistuivat.

KONE ECO3000™ -liukuporraslaiteperhettä kehitettiin vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeita. Tehokas ja ympäristöä säästävä liukuporras perustuu globaaliin tuotekonseptiin, jota on mahdollista räätälöidä alueellisesti asiakkaiden tarpeiden mukaan. Kertomusvuoden aikana tuoteperhettä laajennettiin kattamaan myös julkisen liikenteen asiakasryhmän vaatimukset.

KONE on kasvattanut kaksi vuotta sitten asettamiensa tavoitteiden mukaisesti osuuttaan suurten projektien toteuttajana. Projektitoimintaan liittyvien toimitusprosessien tehostaminen ja uuden tuoteteknologian sovel-lusalueen laajentaminen myös vaativimpiin rakennuksiin ovat parantaneet KONEen asemaa suurten projektien toteuttajana.

Kertomusvuoden aikana KONE sai noin 40 suurta projektia. Australiassa KONE toimittaa historiansa nopeimmat hissit 80-kerroksiseen Q1 Tower -nimiseen asuinrakennukseen. Kiinan suurista tilauksista voidaan mainita hissi- ja liukuporraslaite Pekingin Taivaallisen rauhan aukion kupeeseen rakennettavaan National Grand Theateriin. Taiwanissa KONEelta tilattiin 83 KONE MonoSpace® -hissistä maan toiseksi suurimman kaupungin Kaohsiungin metroasemille. Ruotsissa KONE toimittaa hissit Malmöön rakennettavaan Euroopan korkeimpaan asuintaloon, 190-metriä korkeaan rakennukseen nimeltään Turning Torso.

Liukuporrasmarkkinoilla

KONE tarjoaa ainoana yrityksenä samaan teknologiaan perustuvia hissiratkaisuja kaikenkokoisiin ja -tyyppisiin rakennuksiin.

KONE on kehittänyt KONE ECO3000™ -liukuporraslaiteperheen, joka edustaa toimialallaan tehokkainta ja ympäristöä säästävintä teknologiaa.

Säännöllinen kunnossapito ja vanhojen laitteiden modernisointi nykyisten vaatimusten mukaisiksi varmistavat hissien, liukuportaiden ja rakennusten automaattiovien luotettavan toiminnan.

Rakennusten automaattiovien huolto merkitsee entistä monipuolisempaa palvelua hissi- ja liukuporrasasiakkaille, koska heille voidaan samalla tarjota myös ovien huoltopalvelut.

järjestettiin keskimääräistä enemmän tarjouskilpailuja suurista infrastruktuuriprojekteista. Singaporessa KONE toimittaa 248 liukuporrasta ja kaksi liukukäytävää Land Transport Authority -nimiselle yritykselle uuden Circle Line -raideliikennereitin 28 asemaa varten. Myös Espanjassa KONE sai merkittävän liukuporrastilauksen Madridin Metroilta. Saksassa maan rautatieyhtiö Deutsche Bahn tilasi KONEelta liukuportaita Kölnin lentokentän huippunopeiden junien asemalle.

Ennaltaehkäisevää huoltoa

KONEen hissi- ja liukuporrastoinnin liikevaihdosta 57 muodostuu palveluista eli kunnossapidosta ja modernisoinnista. Paikalliset palveluorganisaatiot ja yli 13 000 työntekijän kenttähenkilökunta varmistavat sen, että tuotteet ovat turvallisia ja toimivat luotettavasti. Palvelukeskukset ovat avoinna 24 tuntia vuorokaudessa ympäri vuoden.

Huolto- ja modernisointimarkkinat kasvoivat Aasiassa, jossa uusien hissien myynnin kasvu lisäsi myös huoltosopimusten kysyntää.

Kunnossapitotoiminnassa KONEen tavoitteena on siirtää painopisteensä palveluun, jossa laitteen jatkuva valvonta ja käyttöön perustuva ennakkoiva huolto yhdistyvät. Tavoitteen saavuttamiseksi kehitetyn KONE

Optimum™-huoltosopimusmallin suosio kasvoi toimintavuoden aikana huomattavasti. Tietoa hissien ja liukuportaan käytöstä ja toimivuudesta kerätään KoneXion™-kaukovalvontalaitteen avulla. KONEen huoltoorganisaatio analysoi tiedon ja käynnistää asiakkaan tarpeita kulloinkin parhaiten palvelevat huoltotoimet.

Palvellakseen asiakkaitaan entistä paremmin KONE kehitti KONE eOptimum™-ekstranet-ratkaisun, joka tarjoaa asiakkaalle mahdollisuuden saada ajantasaista tietoa hissinsä sopimuksista, vikahistoriasta, laskutuksesta ja korjaustarpeista. KONE kehitti myös laitteiden vaiheittaiseen huoltoon perustuvaa huoltoprosessimalliaan, joka on nyt otettu käyttöön maailmanlaajuisesti sekä hissien että liukuportaiden huollossa. Suhteita avainasiakkaisiin on jatkuvasti vahvistettu, ja KONE solmi uusia monivuotisia yhteistyösopimuksia.

Modernisointimarkkinoilla KONE kehitti edelleen ratkaisuja, jotka mahdollistavat hissien tai liukuportaan vaiheittaisen modernisoinnin. Erityisesti ratkaisujen, joissa vanha hissi korvataan kokonaan uudella, kysyntä kasvoi huomattavasti. KONE oli valmis vastaamaan tähän kysyntään.

Vuoden aikana saatiin useita merkittäviä modernisointitila-

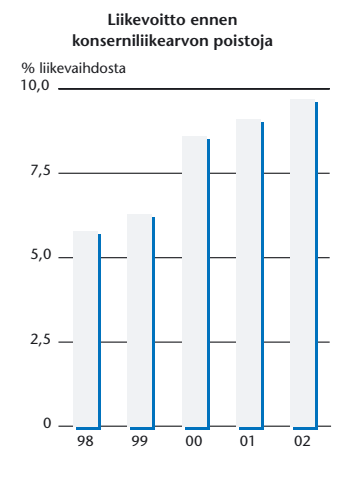
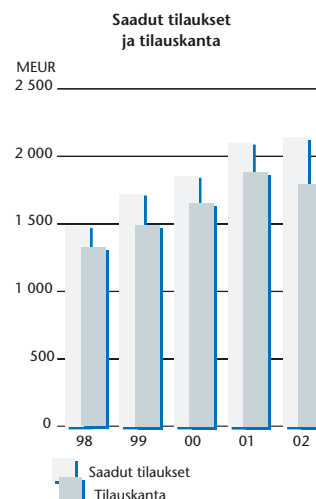
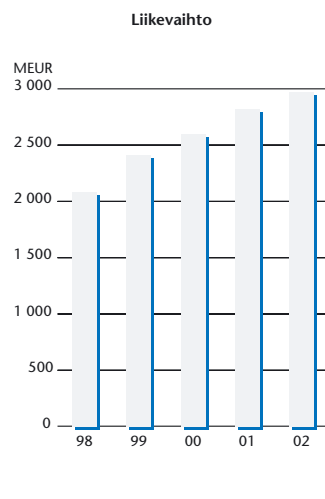
uksia. Esimerkiksi Singaporessa KONE modernisoi 32-kerroksisen Singapore Marriott-hotellin hissit. Yhdysvalloissa vuoden merkittävien modernisointitilauksien oli Chicagossa, Illinoisissa sijaitsevan John C. Kluczynskin virastotalon 27 hissien kunnostaminen.

Kasvua automaattiovien huoltotoiminnasta

Rakennusten automaattiovien huolto on KONEen uusin kasvualue. Tämä merkitsee entistä monipuolisempaa palvelua hissi- ja liukuporrasasiakkaille, sillä heille voidaan nyt tarjota myös ovien huoltopalveluja. KONE voi hyödyntää olemassa olevaa huolto-organisaatiotaan ja osaamistaan sekä parantaa kilpailukykyään uuden kasvun avulla.

Vuonna 2002 automaattiovien huoltoliiketoiminnan laajeneminen jatkui suunnitelmien mukaan. Myynti lisääntyi noin 20 prosenttia sekä orgaanisen kasvun että yritystostojen ansiosta.

Automaattiovien huoltoliiketoiminta kattaa Euroopassa kaikki tärkeimmät markkinat. KONE on johtava automaattiovien huoltaja Ranskan, Ison-Britannian, Belgian, Suomen, Irlannin ja Luxemburgin lisäksi nyt myös Alankomaissa, jossa KONE osti automaattiovien huoltoon erikoistuneen Waldoorin.

Pohjois-Amerikassa KONE avasi kahdeksan uutta toimipistettä. Automaattiovien huoltoverkosto kattaa nyt myös Australian ja Uuden-Seelannin.

KONE huolsi vuoden aikana yli 250 000 automaattiovea, joista yli 180 000 on yhtiön huoltokannassa. Huoltokanta kasvoi edellisvuoteen verrattuna 35 prosenttia.

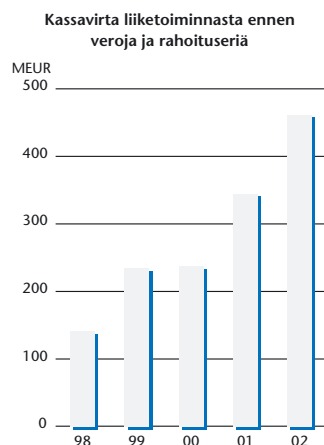
Ennakkoluuloton tuotekehitys kulttuurina

Yksi KONEen vahvuksista on ennakkoluuloton ja innovatiivinen tutkimus- ja tuotekehitystoiminta. Globaalien tutkimus- ja tuotekehitystiimien työ perustuu yhteisiin toimintatapoihin. Työtä tehdään yhdessä eri asiakasryhmien, toimittajien, strategisten kumppaneiden, tutkimuslaitosten ja KONEen yksiköiden kanssa. Intiassa, Italiassa, Saksassa, Suomessa ja Yhdysvalloissa sijaitsevat tutkimus- ja tuotekehityskeskukset vastaavat sekä uusien hissi- ja liukuporrasuotteiden että huolto- ja modernisointiratkaisujen kehittämisestä.

Tuotekehitysmenot vuonna 2002 olivat 40,2 (40,8) miljoonaa euroa eli 1,4 (1,4) prosenttia liikevaihdosta.

Yritystoihin perustuva kasvustrategia

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminta on jatkanut johdonmukaisesti yritystoihin perustuvaa kas-

vustrategiaansa. Vuoden aikana ostettiin yli 20 yritystä, joiden yhteenlaskettu liikevaihto oli noin 50 miljoonaa euroa. Merkittävimmät yritysostot olivat ranskalainen CEMARI, joka on erikoistunut rakentamaan hissejä vielä hissittömiin rakennuksiin, saksalainen L. Hopmann Maschinenfabrik GmbH, joka myy, valmistaa, asentaa ja huoltaa hissejä pääosin Kölnin alueella, sekä hollantilainen Waldoor B.V., joka on keskittynyt rakennusten automaattiovien huoltoon. KONE tulee vastakin toteuttamaan yritysostoja erityisesti niissä maissa, joissa yhtiöllä on ennestään paljon toimintaa.

Toshiba-allianssin syventäminen

KONE solmi vuonna 1998 strategisen allianssin japanilaisen Toshiba'n kanssa. Toshiba sai tällöin oikeuden valmistaa ja markkinoida konehuoneetomaan KONE MonoSpace® -teknologiaan perustuvia hissijärjestelmiä Japanissa. Joulukuussa 2001 yhtiöt tekivät sopimuksen ristiinomistuksesta sekä Toshibaalle myönnettyjen KONE MonoSpace® -hissien koskevien oikeuksien laajentamisesta Kiinaan. Toshiba'n lisenssin laajentaminen luo edellytykset lisätä KONE MonoSpace® -toimituksia tälle nopeasti kasvavalle markkina-alueelle.

Liittoutumisen edut

Toimintavuonna aloitettiin useita yhteistyöprojekteja Toshiba'n kanssa. Aasiassa tehdyistä tuotannonjärjestelyistä ja yhteisistä ostoprojekteista saatiin hyviä tuloksia. KONE ja Toshiba aloittavat merkittävän tuotantoyhteistyön, kun Toshiba alkaa toimittaa hissien automaattiovia

Henkilöstömäärä kasvoi

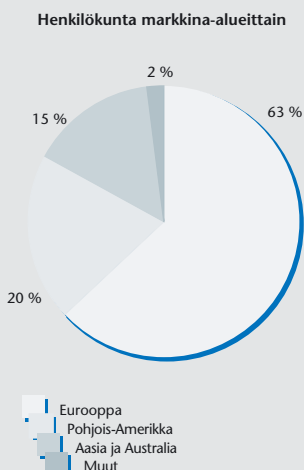
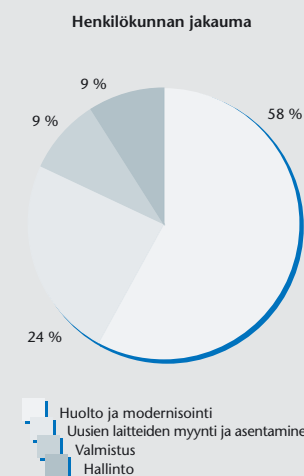
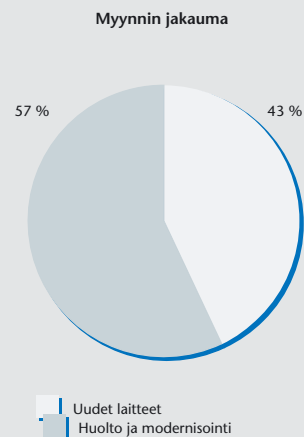
KONEen hissi- ja liukuporras-toiminnan henkilöstömäärä oli vuoden aikana keskimäärin 23 133 (22 964) ja vuoden lopussa 23 317 (22 949). Tehäväaloittain henkilöstö jakautui siten, että kunnossapidossa ja modernisoinnissa työskenteli 58 prosenttia, uusien laitteiden myynti- ja asennustehtävissä 24 prosenttia, tilauskohtaisessa suunnittelussa ja valmistuksessa yhdeksän prosenttia sekä hallinto- ja tuotekehitystehtävissä yhdeksän prosenttia henkilökunnasta.

Markkina-alueittain jaettuna henkilöstöstä 63 prosenttia työskenteli Euroopassa, 20 prosenttia Pohjois-Amerikassa, 15 prosenttia Aasiassa ja Australiasa ja kaksi prosenttia muualla.

KONEelle Kiinaan. Liittoutuman vahvistaminen tulee myös edistämään tuotevalikoimien harmonisointia. Tuotteiden ja niissä käytettävien komponenttien ja materiaalien yhtenäistäminen johtaa säästöihin ostoissa.

KONE ja Toshiba lisäävät yhteistyötään tutkimuksessa ja tuotekehityksessä. Yhtiöt ovat jo kehittäneet yhdessä liukuportaan maailmanlaajuisille markkinoille. Huippunopeissa KONE Alta™ -hisseissä käytetään Toshiba'n taajuusmuuttajia.

Japanin kolmanneksi suurimmalla hissiyhtiöllä Toshiba Elevators and Building Systems Corporationilla on neljän prosentin markkinaosuus maailmanlaajuisista hissi- ja liukuporrasmarkkinoista sekä merkittävä osuus Japanin konehuoneettomien hissien markkinoista. Jos allianssi-partnereiden markkinaosuudet lasketaan yhteen, allianssi kilpailee toisesta sijasta maailman hissiteollisuudessa.

Markkinakatsaus

Kertomusvuoden aikana suhteita avainasiakkaisiin vahvistettiin, ja KONE solmi useita monivuotisia partnership-sopimuksia.

Euroopan markkinatilanne vaihteli maittain

Taluskasvu Euroopassa heikkeni, mikä vaikutti myös rakennusteollisuuteen. Rakennusteollisuuden kehityksessä oli kuitenkin maakohtaisia eroja. Monissa maissa kiinnostus kiinteistösijoittamista kohtaan kasvoi pörssikurssien laskiessa.

KONEen uusien hissien ja liukuportaiden tilaukset säilyivät Euroopassa kertomusvuoden aikana edellisvuotisella tasolla. Konehuoneettomien KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvien hissien suosio jatkui. Euroopassa KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvat tuotteet muodostavat nyt yli 90 prosenttia tilauksista.

Etelä-Euroopassa tilausten arvo säilyi Ranskassa samansuuruisena kuin vuotta aiemmin ja nousi Italiassa ja Espanjassa. Italiassa rakennusteollisuuden kasvu lisäsi tilauksia, kun taas Ranskassa toimistorakentaminen väheni toisella vuosipuoliskolla. Espanjassa KONEen tilausten arvo jatkoi kertomusvuonna voimakasta nousuaan.

Keski-Euroopan markkinatilanne vaihteli. Isossa-Britanniassa tilausten arvo säilyi viimevuotisella korkealla tasolla heikentyneestä taloustilanteesta huolimatta, kun taas Saksassa hidastunut taluskasvu vaikutti uusien hissien ja liukuportaiden tilauksiin. Saksassa KONE onnistui kuitenkin kasvattamaan markkinaosuuttaan. Belgiassa

tilauksia saatiin saman verran kuin edellisvuonna, kun taas Alankomaissa tilaukset vähenivät hieman.

Pohjois-Euroopassa tilausten määrä pieneni Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Tilaukset Venäjältä, vientitilaukset ja tilaukset jälleenmyyjiltä lisääntyivät.

KONE perusti Kreikassa yhteistyökumppaninsa kanssa yrityksen, jonka osakekannasta se omistaa osuuden. Kyproksella KONE sopi osuuden ostamisesta paikallisesta yhtiöstä. Sopimus astui voimaan 1.1.2003.

Modernisointitilaukset lisääntyivät jonkin verran edellisvuodesta, ja niissä on hyödynnetty aiempaa enemmän KONE EcoDisc® -teknologiaa. Ranskassa KONE osti CEMARI-nimisen yrityksen, joka on erikoistunut rakentamaan hissejä vielä hissitömiin rakennuksiin. Maan hissi-kanta on suhteellisen vanha: yli 60 prosenttia hisseistä on yli 20 vuotta vanhoja. Ranskan hallitus onkin ryhtynyt kehittämään maassa tapahtuneiden hissionnettomuuksien takia lainsäädäntöä, joka edellyttää hissien modernisointia turvallisuuden parantamiseksi.

Huoltomarkkinoilla kilpailu kiristyi koko Euroopassa. Globaalit asiakkaat pyrkivät valitsemaan yhden toimittajan, jolta he ostavat sekä uudet hissit että niiden huoltopalvelut.

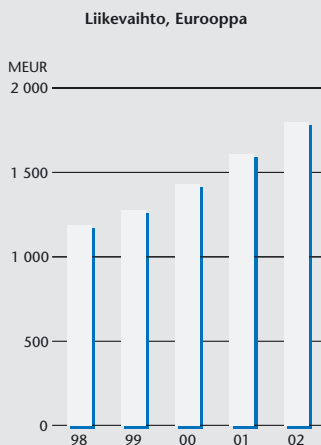
KONEen huoltokannassa olevien hissien ja liukuportaiden

määrä kasvoi 10 000:lla lähes 390 000 laitteeseen. KONE Optimum™ -huoltosopimusmalli ja siihen liittyvät palveluratkaisut ovat parantaneet asiakastytyväisyyttä useassa Euroopan maassa.

Rakennusten automaattioivien huoltotoiminta jatkoi kasvuaan Euroopassa, missä KONE on nyt johtava automaattioivien huoltopalvelujen tarjoaja. Toimintavuonna solmittuihin automaattioivien huoltosopimuksiin kuuluu viisivuotinen sopimus 2 500 automaattioivien huollosta Euroopan Parlamentin rakennuksissa.

KONE vahvisti oviliiketoimintaansa Keski-Euroopassa ostamalla hollantilaisen Waldoor B.V:n ja saksalaisen Waldoor Nord GmbH:n. Yritysten kunnossapitosopimukset kattavat yhteensä 9 000 ovea. Myös Saksassa Kölnissä, Ruotsissa, Suomessa ja Tanskassa KONE osti automaattioivien huoltoon erikoistuneita yrityksiä. KONE on johtava automaattioivien huoltopalvelujen tarjoaja Ranskassa, Belgiassa ja Isossa-Britanniassa.

Kilpailutilanteen Euroopassa odotetaan säilyvän kireänä myös vuonna 2003, koska taluskasvun ei uskota piristävän merkittävästi. Etelä-Euroopassa uusien hissien markkinat pienyvät Ranskassa ja Espanjassa, kun taas Italian markkinoiden odotetaan kasvavan hiukan. Keski-Euroopassa erityisesti

Tor-Erik Sandelin
Pohjois-Eurooppa

Heiko Körnich
Keski-Eurooppa

Saksan markkinatilanne on haastava. Isossa-Britanniassa modernisointi- ja huoltotilausten uskotaan lisääntyvän jonkin verran tai jopa enemmän kuin Pohjoismaissa asuntoja rakennetaan oletettavasti saman verran tai jopa enemmän kuin vuonna 2002. Toimistorakentaminen sen sijaan vähenee etenkin Ruotsissa. Liukuportaiden kysynnän odotetaan säilyvän vuoden 2002 tasolla, mutta maakohtaiset erot ovat suuria. Modernisoinnit ja automaattioivien huoltotoiminta tarjoavat edelleen kasvun mahdollisuuksia koko Euroopassa.

Markkinat supistuivat Pohjois-Amerikassa

Yhdysvalloissa erityisesti toimistotaloja, hotelleja ja kauppa-keskuksia rakennettiin edellisvuotista vähemmän, koska talouden kehitys jatkui epävakana. Myös monia jo suunniteltuja rakennusprojekteja siirrettiin myöhemmäksi. Vapaana olevien toimistotilojen ja asuntojen määrä suurissa kaupungeissa kasvoi huomattavasti.

Uusien tuotteiden kysyntä seurasi talouden yleistä kehitystä. Edellisvuoteen verrattuna uusien hissien ja liukuportaiden kokonaismarkkinat supistuivat noin 15 prosenttia. KONE esitteli ennätyskellisen määrän tuoteuutuuksia ja onnistui saavuttamaan markkinaosuustavoitteensa.

KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvien KONE MonoSpace® ja KONE MiniSpace™

-hissien kysyntä kasvoi. Pohjois-Amerikassa KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvat tuotteet muodostavat nyt noin 40 prosenttia tilauksista.

Asiakkaat arvostivat erityisesti KONEen tuotteiden ympäristöä säästäviä ominaisuuksia ja innovatiivisten ratkaisujen mukanaan tuomia taloudellisia säästöjä. Architectural Record -lehti valitsi KONE ECO3000™ -liukuportaan yhdeksi vuoden 2002 merkittävimmistä tuoteinnovaatioista.

Modernisointien kysyntä Yhdysvalloissa kasvoi edellisvuoteen verrattuna siitän huolimatta, että investointipäätöksiä lykättiin epävarman taloudellisen tilanteen takia. Hissien ovien modernisointiin tarkoitettu KONE Renova™ ja hissien ohjauksjärjestelmän uusimista varten kehitetty KONE Resolve™ saivat markkinoilla positiivisen vastaanoton. Toimintavuoden aikana saatiin myös ensimmäinen KONE ECOMOD™ -liukuporrasmmodernisointitilaus. KONE ECOMOD™ -modernisoinnissa käytetään KONEen innovatiivista liukuporrasteknologiaa vanhoissa liukuportaissa. Tällöin kiinteistöjen omistajat voivat uudistaa vanhat liukuportaansa vastaamaan nykyisiä turvallisuus- ja toimivuusvaatimuksia ilman, että liukuporrasta täytyy siirtää ja ilman liiketoimintaa häiritseviä korjaustöitä.

Joissakin markkinasegmenteissä asiakkaat pyrkivät karsimaan korjauskulujaan, mikä

vaikutti myyntiin. Suhteita avainasiakkaisiin vahvistettiin sekä Yhdysvalloissa että Kanadassa, kun suuret kiinteistöyhtiöt ja kaupallisten rakennusten omistajat etsivät mahdollisuuksia keskittää kaikkien hissinsä ja liukuportaidensa huolto yhdelle toimittajalle. KONE teki merkittävän yhteistyösopimuksen Simon Propertiesin kanssa, ja sai yksinoikeuden yrityksen omistamien ostoskeskusten hissien ja liukuportaiden kunnossapitoon Yhdysvalloissa.

Rakennusten automaattioivien huoltopalvelu aloitettiin Yhdysvalloissa ja Kanadassa vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä. Vuoden 2002 aikana palvelun kysyntä kasvoi nopeasti, ja sille luotiin Pohjois-Amerikan markkinoille sopiva liiketoimintamalli.

Epävarma taloudellinen tilanne ei heijastunut Kanadaan yhtä paljon kuin Yhdysvaltoihin. KONE MiniSpace™ -ratkaisut

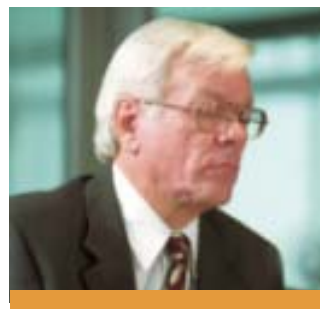
KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvat tuotteet muodostavat nyt noin 40 prosenttia KONEen tilauksista Pohjois-Amerikassa.

Eric Maziol
Etelä-Eurooppa

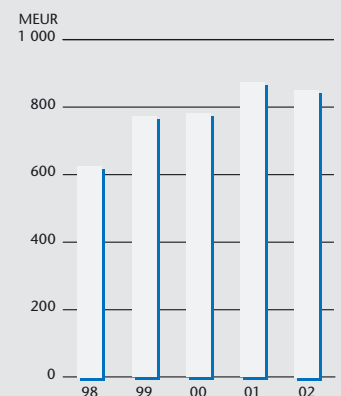

Trevor Nink
Pohjois-Amerikka

Heimo Mäkinen
Aasia ja Australia

Liikevaihhto, Pohjois-Amerikka

Vuoden merkittävin liukuporrastilaus käsitti 248 liukuporrasta ja kaksi liukukäytävää uuden Circle Line -raide liikennereitin 28 asemalle Singaporeen.

saivat jalansijaa markkinoilla, ja asiakkaat arvostavat niiden energiaa ja ympäristöä säästäviä ratkaisuja. Premier Partnershipeiksi kutsutut yhteistyösopimukset loivat hyviä mahdollisuuksia kunnossapito- ja uushissiliiketoimintaan.

Meksikossa, jonka talous on Nafta:n kautta vahvasti sidoksissa Yhdysvaltain talouskehitykseen, kysyntä säilyi edellisvuotisen suuruisena. Uusien laitteiden myyntiä hallitsivat KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvat tuotteet. Julkiset investoinnit eivät kasvaneet alkuvuonna kuten oli odotettu. Vienti muualle Keski-Amerikkaan jatkui odotusten mukaisesti.

Yhdysvalloissa rakennusteollisuuden supistumisen uskotaan pysähtyvän vuonna 2003. Supistuminen tekee ensi vuodesta haastavan erityisesti uusien hissien ja liukuportaiden markkinoilla. Huolto- ja modernisointiliiketoiminnan arvioidaan kasvavan vuonna 2003, vaikka kilpailun näillä markkinoilla uskotaan kiristyvän. Sisäisten uudelleenjärjestelyjen ja edistyksekköiden tuotteiden ansiosta KONEen odotetaan parantavan asemaansa Pohjois-Amerikan markkinoilla.

Aasiassa ja Australiassa voimakasta kasvua

Aasian ja Tyynenmeren alueen talous kehittyi edelleen positiivisesti maailmantalouden kasvun hidastumisesta huolimatta. Erityisen voimakasta kasvu oli Australiassa ja Kiinassa, joka on toiminut kasvun veturina Aasiassa. Tilaukset Aasian ja Tyynenmeren alueella lisääntyivät yli 65 prosenttia.

Toimintavuonna aloitettiin useita yhteistyöprojekteja allianssikumppani Toshiba Elevator and Building Systems Corporationin kanssa. Yhteisistä ostoprojekteista ja Aasiassa tehdyistä tuotantojärjestelyistä saatiin hyviä tuloksia.

Kiinan kansantalous kasvoi

edelleen ripeästi kertomusvuoden aikana, ja KONEen tilaukset lisääntyivät yli 35 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Asuintalojen rakentaminen säilyi suurimpana markkinasegmenttinä. Kiinan jäsenyys maailmankauppajärjestö WTO:ssa ja Pekingissä vuonna 2008 järjestettävät olympialaiset ovat alkaneet lisätä toimistorakentamista. Kiinassa KONEen tuotteiden suosioon on vaikuttanut erityisesti niiden ympäristöä säästävät ominaisuudet.

KONEen globaaleja tuotteita valmistavan, Kiinassa sijaitsevan Kunshanin tehtaan toiminta kehittyi positiivisesti. Tehdas voi tulevaisuudessa toimittaa tuotteita koko Aasian markkinoille, ja siten se on avainasemassa KONEen laajentumissuunnitelmissa.

Hongkongin vaikeilla markkinoilla KONE onnistui säilyttämään markkinaosuutensa. KONE Taiwan sai toimintavuoden lopussa historiansa suurimman tilauksen, kun siltä tilattiin 83 KONE MonoSpace® -hissiä Taiwanin toiseksi suurimman kaupungin Kaohsiungin metroasemille.

Australiassa talouskasvu jatkui voimakkaana. KONEen tuotteiden kysyntä oli ennätyskokoisen suuri. KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvat hissit ovat tehneet KONEesta selkeän teknologiajohtajan Australian markkinoilla. Myös huoltopalveluiden ja modernisointien kysyntä lisääntyi kovasta kilpailusta huolimatta. Automaattiovien huoltoliiketoiminta kasvoi sekä yritysostojen että organisaation kasvun ansiosta.

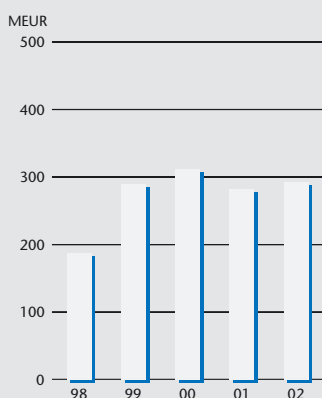
Etelä-Aasiassa KONEen tilausten määrä kasvoi rakennusteollisuuden heikentymisestä huolimatta. Singaporessa KONE sai merkittävän tilauksen, kun siltä tilattiin 248 liukuporrasta ja kaksi liukukäytävää uuden Circle Line -raide liikennereitin asemille.

KONEen toiminta Intiassa kehittyi hyvin, ja markkinaosuus

säilytettiin edellisvuoteen verrattuna.

Kiinan nopeasti kehittyvät markkinat, huolto- ja modernisointitoiminnan lisääntyminen sekä KONEen innovatiiviset tuotteet ja palvelut antavat hyvät edellytykset kasvuun myös vuonna 2003.

Liikevaihto, Aasia ja Australia

Katsaus KONEen materiaalinkäsittelyliiketoimintaan

Kulunut toimintavuosi sisälsi suuria muutoksia. Partekin keskittyminen konepajaliiketoimintaan jatkui, ja se vietiin päätökseen vuoden aikana. Nordkalkin myynnistä suomalaiselle sijoittajaryhmittymälle tehtiin sopimus joulukuun alussa. Myöhemmin joulukuussa Partek sopi myyvänsä yhdessä Industri Kapitalin kanssa Parocin osakkeensa Banc of America Equity Partnersille. Nämä kaupat saatetaan päätökseen vuoden 2003 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

KONEen Partek-kauppa on heijastunut toimintaan toukuusta lähtien. Sen jälkeen kun kauppa syksyllä toteutettiin, toimintojen yhdistäminen on tapahtunut ennen kaikkea konsernitoimintojen osalta nopeasti. Materiaalinkäsittelyliiketoiminta muodostaa nyt liiketoimintaryhmän, johon kuuluu neljä liiketoiminta-aluetta: kontinkäsittely, kuormankäsittely, metsäkoneet ja traktorit. Partekin osakkeen noteeraus päättyi Helsingin Pörsissä 18.12.2002.

Markkinoilla oli vuoden 2002 aikana epävarmuutta. Traktoreiden kysyntä oli hyvä sekä Euroopassa että Brasiliassa. Satamien ja terminaalien investoinnit olivat vähäisiä, mutta osoittivat viimeisen neljänneksen aikana elpymisen merkkejä. Metsäkonemarkkinat elpyivät

Euroopassa kesän jälkeen, mutta säilyivät edelleen heikkoina Pohjois-Amerikassa. Ajoneuvoihin asennettavien päällirakenteiden osalta markkinat supistuivat selvästi kuorma-autojen myynnin pienennyttyä.

Tässä epävarmassa markkinatilanteessa on positiivista, että tilausten määrä on kolmen viimeisen vuosineljänneksen aikana lisääntynyt vertailujaksoihin nähden, ja saatujen tilausten määrä vuoden viimeisellä neljänneksellä oli historiamme suurin.

Onnistuimme pitämään, ja monessa tapauksessa jopa vahvistamaan, markkina-asemaamme vuoden aikana. Useiden hyvin merkittävien, vuoden jälkipuoliskolla tapahtuneiden tuotejulkistusten odotetaan parantavan kilpailukykyämme ja myyntiämme ensi vuonna. Uusiin tuotteisiin kuuluvat traktoreiden T-sarja, Kalmarin haarukkatrukki Orion ja konttikurottaja Freja. HIAB XS-sarjan kappalevaranosturiperhe täydentyi uusilla malleilla.

Vuoden 2002 tulos oli vuoden 2001 tasolla. Tuloskehitys kuitenkin parani toisen vuosipuoliskon aikana. Tulokseen on viimeisen neljänneksen aikana kirjattu varaus toiminnan uudelleenjärjestelyihin. Traktoriliiketoiminta ja Nordkalk paransivat

tulostaan merkittävästi. Olemme ryhtyneet syksyn aikana toimiin parantaaksemme edelleen tulostamme ja kassavirtaamme pitkällä aikavälillä. Tulokset jo tehdyistä sekä suunnitelluista toimenpiteistä alkavat näkyä jo vuoden 2003 aikana, mutta varsinaisesti niitä saavutetaan vasta vuoden 2004 aikana.

Vuosi 2002 on ollut erityisen vaativa koko henkilöstöllemme. Muutos tuo mukanaan aina epävarmuutta mutta myös mahdollisuuksia ja uusia haasteita. Keskittykäämme jälkimmäisiin.

Haluan osoittaa suuren kiitoksen koko henkilöstölle, asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme.

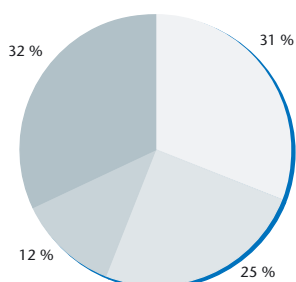
Tammikuussa 2003

Carl-Gustaf Bergström

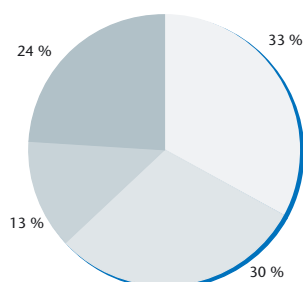

Carl-Gustaf Bergström
Toimitusjohtaja
KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta

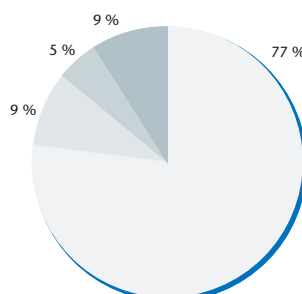
Myyntin jakauma

Henkilökunnan jakauma

Henkilökunta markkina-alueittain

Tekstit ja diagrammit vuosikertomuksen sivuilla 13–19 kattavat KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnan koko vuoden 2002 ajalta. Partek on konsolidoitu KONEen tilinpäätöstietoihin vuoden 2002 toiselta puoliskolta. Vertailulukuja vuoden 2001 toiselta puoliskolta ei ole konsolidoitu.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminta

15 metriä korkea Kalmar-konttilukki voi pinota kontteja neljään kerrokseen.

Menestyksenkäs HIAB XS -nosturi-perhe kasvaa jatkuvasti. HIAB XS -nosturien suunnittelussa on otettu huomioon asiakkaiden tarpeet eri käyttösovelluksissa ja työympäristöissä.

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoimintaryhmä on maailmanlaajuinen konepajakonserni, joka toimittaa tuotteita ja ratkaisuja asiakkaille, jotka kuormaavat ja siirtävät tavaroita, korjaavat puuta ja viljelevät maata.

Liiketoimintaryhmä koostuu neljästä liiketoiminta-alueesta, jotka ovat kontinkäsittely, kuormankäsittely, metsäkoneet ja traktorit.

Johtavat tuotemerkit, asiakasohjautuva toiminta, samankaltainen tuoteteknologia sekä kuljetusalalla, teollisuudessa ja perustuotannossa toimivien asiakkaiden maailmanlaajuinen verkosto yhdistävät materiaalinkäsittelyn liiketoimintoja.

Materiaalinkäsittelyllä on tuotantoa 14 maassa neljällä mantereella ja omia myynti- ja huoltoyhtiöitä 30 maassa. Paikallisten edustajien ja jälleenmyyjien välityksellä liiketoimintaryhmän tuotteiden ja huoltopalvelujen markkinat kattavat yli 100 maata.

Kasvualoilla toimivat asiakkaat luovat perustan kasvulle. Globalisaatio lisää pitkien ja lyhyiden välimatkojen kuljetuksia. Konttiliikenne kasvaa maailmanlaajaa nopeammin. Tavaransiirtämisen, purkamisen ja lastaamisen tulee tapahtua yhä tehokkaammin. Maa- ja metsätalouden ympäristö- ja tuottavuusvaatimukset lisääntyvät.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminta pyrkii kasvamaan myös siirtämällä painopistettä arvoketjussa lähemmäksi asiakasta ja laajentamalla uusille markkinoille. Arvoketjun painopisteen siirtyminen asiakkaan suuntaan tarkoittaa palvelujen osuuden jatkuvaa kasvua liikevaihdosta. Samankaltainen teknologia ja samantapaiset komponentit lisäävät ostovoimaa, auttavat tuotekehityksessä ja säästävät kustannuksissa.

Kehitys vuonna 2002*

Markkinat

Kontinkäsittelyliiketoiminta kärsi siitä, että investoinnit satamiin ja terminaaleihin jäivät vähäisiksi.

Ajoneuvojen kuormankäsittelylaitteiden markkinat laskivat, kun Pohjois-Amerikan ja Euroopan talouden epävarmuus heikensi rakennusalaan ja kuormautomarkkinoita, jotka suurelta osin ohjaavat kuormankäsittelylaitteiden kysyntää.

Metsäkonemarkkinat piristyivät selvästi Euroopassa kesän jälkeen, mutta säilyivät heikkoina Pohjois-Amerikassa.

Traktoreiden kysyntä oli hyvää kummallakin päämarkkina-alueella eli Euroopassa ja Brasiliassa.

Tilausten määrä kasvoi

Tilaukset vuonna 2002 lisääntyivät seitsemän prosenttia 2 374 (2 294) miljoonaan euroon. Tilaukset vuoden lopussa oli 447,7 (424,8) miljoonaa euroa. Huolimatta siitä, että kysyntää ohjaavat markkinat kehittyivät epätasaisesti, tilauksia saatiin viimevuotista enemmän. Kokonaisuutena tilausten määrä vuoden viimeisellä neljänneksellä oli liiketoiminta-alueiden historian suurin.

Metsäkoneiden tilaukset lisääntyivät selvästi. Myös trak-

tori liiketoiminta sai aiempaa enemmän tilauksia, ja molempien liiketoiminta-alueiden tilaukset olivat vuoden 2002 lopussa vahvempi kuin vuotta aikaisemmin. Kuormankäsittelyn tilaukset säilyivät viimevuotisella tasolla, kun vuonna 2001 myydyt liiketoiminnat otetaan huomioon. Kontinkäsittely sai toisella vuosipuoliskolla enemmän tilauksia kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana, mutta koko vuoden osalta tilaukset jäivät kuitenkin viimevuotista vähäisemmiksi.

Liikevaihto

Liikevaihto supistui hieman 2 705 (2 740) miljoonaan euroon, josta liiketoiminta-alueiden osuus oli 2 320 (2 410) miljoonaa euroa. Sekä metsäkone- että traktori liiketoiminta lisäsivät myyntiään yli 10 prosenttia. Kuormankäsittelyn vertailukelpoinen myynti väheni hieman, ja kontinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto pieneni selvästi supistuneiden markkinoiden seurauksena.

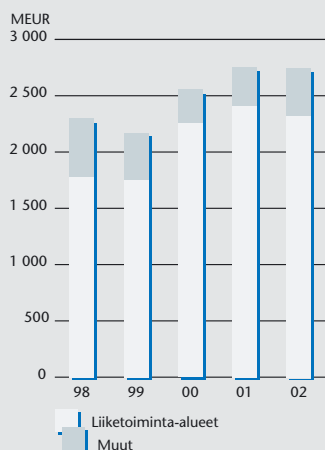
Kannattavuus

Liikevoitto ennen konserniliikkeen poistoja oli 120,4 (125,5) miljoonaa euroa eli 4,5 (4,6) prosenttia liikevaihdosta. Liiketoiminta-alueiden osuus oli 101,6 (120,7) miljoonaa euroa eli 4,4 (5,0) prosenttia niiden liikevaihdosta. Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä oli 221,2 (252,0) miljoonaa euroa.

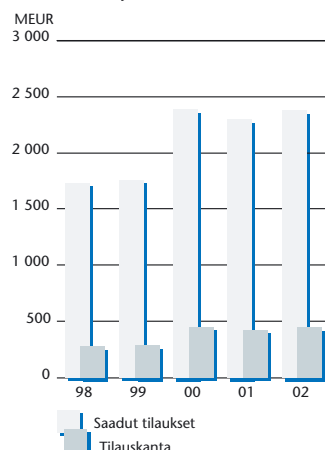
Toimintarakenteen kehittäminen

Sekä kontinkäsittelyliiketoiminnan että kuormankäsittelyliiketoiminnan toimintarakenteen kehittäminen kilpailukykyyn parantamiseksi. Tästä syystä terminaalitraktoreiden valmis-

Liikevaihto

Saadut tilaukset ja tilaukset

*Tekstit ja diagrammit vuosikertomuksen sivuilla 13–19 kattavat materiaalinkäsittelyliiketoiminnan koko vuoden 2002 ajalta. Partek on konsolidoitu KONEen tilinpäätöstietoihin vuoden 2002 toiselta puoliskolta. Vertailulukuja vuoden 2001 toiselta puoliskolta ei ole konsolidoitu.

tus Teksasissa Yhdysvalloissa lopetettiin, ja kappalevaranostureiden tuotanto Lemistä Tanskasta siirretään Meppeliin Alankomaihin.

Metsäkoneiden kokoonpano Pohjois-Amerikassa keskitetään yhteen tehtaaseen, kun kokoonpanotoiminta Gladstonessa lopetetaan kevään 2003 aikana.

Suomessa Suolahden traktoreitaan kapasiteettia nostettiin kahdesti toimintavuoden aikana, ja kokoonpanotehdasta laajennetaan parhaillaan.

Metsäkoneet hankki enemmistöosuuden ruotsalaisesta jälleenmyyjästään SweLogista, mikä vahvistaa huoltotoimintaa selvästi.

Runsaasti tuoteuutuuksia

Kontinkäsittelyliiketoiminta toi markkinoille useita Kalmar-tuotteita kuten uuden 9–18 tonnin haarukkatrukkimalliston ja uusia konttikurottajia. Yhdysvaltain armeijan jälkeen Australian ja Ison-Britannian armeijat ovat toisena maailmassa ottaneet käyttöön maastokäyttöisiä konttikurottajia. Maailman ensimmäinen terminaali, jossa toimivat Kalmarin miehittämättömät konttilukit, avattiin Brisbanessa Australiassa.

Kuormankäsittely toi markkinoille kuusi uutta mallia uuden sukupolven kappalevaranosturien HIAB XS -sarjaan, kaksi uutta mallia Moffett-ajoneuvo-trukkimallistoon ja uuden Multi-lift-keinukippilaitteen.

Metsäkoneet otti Valmet Combi -yhdistelmämeträkoneen sarjatuotantoon. Yhdistelmäkone sekä korjaa puut että kuljettaa ne metsästä. Uudet Valmet 901.2 -harvesteri ja Valmet 840.2 -kuormatraktori otettiin hyvin vastaan markkinoilla.

Traktorit teki kaikkien aikojen merkittävimmän tuotelanserauksensa ja toi markkinoille suuritehoisten Valtra-tractoreiden T-sarjan. Markkinoille tuotiin myös harvennuspuunkorjukseen tarkoitettu F-linja.

Palvelut

Huollon ja varaosien myynti oli 375 (363) miljoonaa euroa eli 16 (15) prosenttia liikevaihdosta.

Eurooppalaisten asiakkaiden palvelun parantamiseksi ja oman varaosalogistiikkansa tehostamiseksi kontinkäsittelyliiketoiminta perusti varaosien jakeluksensa Metztiin, Ranskaan. Toiminta toteutetaan yhdessä kuormankäsittelyliiketoiminnan kanssa. Kuormankäsittely vahvisti edelleen paikallista palveluverkostoaan ja tehosti varaosalogistiikkaansa hyödyntämällä varaosakeskusta entistä paremmin.

Jälleenmyyjille kehitetyn sähköisen varaosien tilausmahdollisuuden kehittäminen kohensi kuormankäsittelyliiketoiminnan ja metsäkoneliiketoiminnan asiakaspalvelua huomattavasti.

BNP Paribas Lease Groupin kanssa sovittiin asiakasrahoitusohjelmasta Ison-Britanniassa, Ranskassa ja Saksassa. Sopimus tarjoaa liiketoiminta-alueille, jälleenmyyjille ja loppuasiakkaille kattavat rahoituspalvelut yhdestä lähteestä.

Ostotoiminta

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan ja materiaalin-käsittelyliiketoiminnan ostoorganisaatioita kehitettiin synergiaetujen hyödyntämiseksi. Ensimmäiset synergiaetut tunnistettiin, ja kummassakin liiketoimintaryhmässä on saavutettu nopeita säästöjä vertailemalla käytäntöjä.

Henkilöstö

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan henkilöstömäärä vuoden aikana oli keskimäärin 12 623 (13 085). Vuoden alussa henkilöstömäärä oli 12 447 ja vuoden lopussa 12 547.

Henkilöstön kannusteohjelmaa, Bonsharea, on muutettu siten, että vuodelta 2000 syntynyt bonus on sidottu Partekin osakkeen sijasta KONEen B-

osakkeeseen. Vuodelta 2002 bonusta ei saatu. Bonshare 2000 seuraa KONEen osakekurssin kehitystä kevääseen 2004, jonka jälkeen bonus maksetaan. Muutoksesta sovittiin yhdessä henkilöstön edustajien kanssa.

Liiketoimintojen myynnit

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan suurimpien muiden omistusten myynneistä allekirjoitettiin sopimukset joulukuussa 2002. Nordkalk Oyj Ab:n ja Paroc Group Oy Ab:n omistusosuuden myynnit saadaan päätökseen vuoden 2003 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Nordkalkin kauppahinta on vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen 270 miljoonaa euroa.

Nordkalkin liikevaihto vuonna 2002 oli 252,0 (215,9) miljoonaa euroa ja liiketulos 35,2 (24,1) miljoonaa euroa. Nordkalk julkaisee oman toimintakertomuksensa.

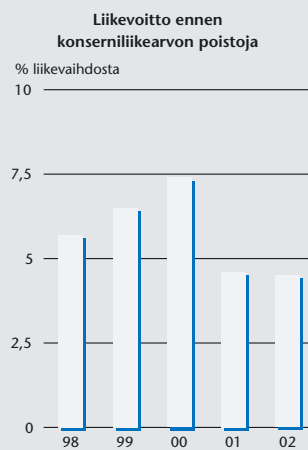
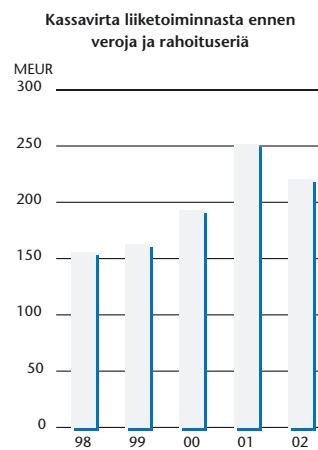
Velaton kauppahinta Parocin 38 prosentin omistusosuudesta on noin 75 miljoonaa euroa sisältäen osakkeiden kauppahinnan ja lainojen takaisinmaksun.

Valmet-metsäkone kaataa, karsii ja katkoo rungot määrämittaen ennalta määritellyn käyttötarkoituksen mukaisesti alle minuutissa.

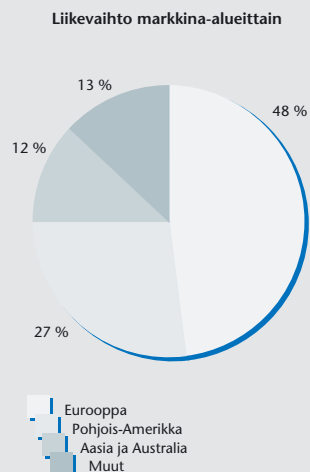
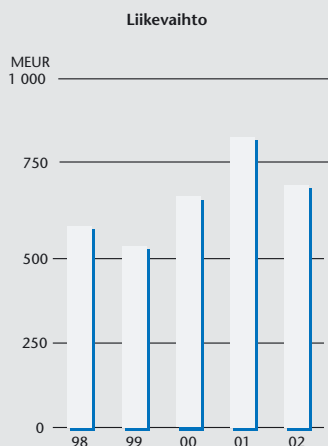
Suuritehoisia ja monipuolisia Valtra-tractoreita valmistetaan asiakkaiden tilausten pohjalta. Alalla ainutlaatuisen asiakastilausjärjestelmän ansiosta tractoreita ei valmisteta varastoon.

Kontinkäsittely

Kalmar toi markkinoille uudet ContChamp- ja ContMaster-konttikurottajat vuonna 2002. Nämä on kehitetty vastaamaan entistä paremmin ympäristön, tuottavuuden, luotettavuuden ja käyttökustannusten haasteisiin.

Kontinkäsittelyliiketoiminta-alue on johtava raskaiden tavarankäsittelylaitteiden ja -palvelujen toimittaja, jonka tuotemerkki on Kalmar. Laitteita käytetään satamissa, intermodaalikuljetuksissa, terminaaleissa ja sovelluksissa vaativille teollisuusasiakkaille.

Liiketoiminta-alue keskittyy tavarankäsittelyratkaisuihin, jotka mahdollistavat asiakkaiden erittäin tehokkaan ja luotettavan toiminnan. Joka neljäs kontin tai täysperävaunun siirto satamissa ja terminaaleissa ympäri maailmaa tehdään Kalmarin koneilla.

Tuotevalikoimaan kuuluvat satamanosturit, mobiilipukkinosturit (RTG-nosturit), kiskoilla kulkevat nosturit (RMG-nosturit), konttilukit, kuljetuslukit, konttikurottajat, terminaalitruktorit, tyhjen konttien käsittelyyn tarkoitettut trukit sekä haarukkatrukkit raskaisiin teollisiin sovelluksiin. Maailman johtava konttitarttujien valmistaja, Bromma Conquip, on osa liiketoiminta-alueita. Liiketoiminta-alue on siirtymässä laitevalmistajasta globaaliksi kokonaisratkaisujen tarjoajaksi, jolla on laaja valikoima lisäarvopalveluita, kuten konekannan huolto- ja operointisopimuksia.

Liiketoiminta-alue on edustettuna yli 100 maassa 15 myyntiyhtiön ja alati laajenevan jälleenmyyjäverkoston kautta. Tehtaat sijaitsevat Ruotsissa, Suomessa, Yhdysvalloissa, Alankomaissa, Malesiassa ja Virossa.

Konttiliikenne kasvoi, laitemarkkinat heikkenivät

Maailman konttiliikenne kasvoi teollisuuden arvioiden mukaan noin seitsemän prosenttia vuonna 2002. Kasvu on noin kolme prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2001, mutta oli selvästi alle vuonna 2000 saavutetun 12 prosentin kasvuvauhdin. Kontinkäsittelylaitteiden kysyntä väheni johtuen ylikapasiteetista, joka syntyi vuosina 2000–2001 tehtyjen investointien seurauksena. Pitkällä aikavälillä konttiliikenteen näkymät näyttävät suotuisilta. Laitemarkkinoiden voidaan odottaa elpävän keskipitkällä aikavälillä, kun nykyinen

ylikapasiteetti saadaan käyttöön.

Myös teollisuudelle toimitettavien kontinkäsittelylaitteiden markkinat laskivat, kun taas huoltomarkkinat säilyivät vakaina.

Myynti pieneni markkinoiden mukana

Tilaukset olivat 708,5 (758,9) miljoonaa euroa, ja tilauskanta 210,6 (235,9) miljoonaa euroa. Liikevaihto oli 719,3 (858,8) miljoonaa euroa. Kalmar on markkinajohtaja konttilukeissa, terminaalitruktoreissa ja konttikurottajissa, ja se säilytti markkinaosuutensa kaikissa edustamisissaan tuoteryhmissä.

Kontinkäsittelylaitteiden myynti satamiin pieneni. Euroopan talouden epävarmuus vähensi raskaiden teollisiin sovelluksiin tarkoitettujen haarukkatrukkien myyntiä. Pohjois-Amerikassa terminaalitruktoreiden kysyntä vilkastui selvästi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, mikä lisäsi myyntiä. Myös Aasian ja Tyynenmeren alueen osuus liiketoiminnasta kasvaa jatkuvasti.

Huolimatta vaikeasta markkinatilanteesta, Kalmar onnistui säilyttämään markkina-asemansa ja toteuttamaan tärkeimmät rakenteelliset muutokset.

Toimintarakennetta kehitettiin

Kontinkäsittelyn toimintarakennetta alettiin kehittää entistä kilpailukykyisemmäksi toukokuussa. Jokaisella Kalmarin tuotteella tulee olemaan yksi tuotetehdas, joka vastaa asiakaslähtöisesti tuotteen tuotekehityksestä, markkinoinnista ja tuotannosta. Konttikurottajien tuotanto keskitettiin Lidhultiin Ruotsiin. Terminaalitruktoreiden valmistus Teksasissa Yhdysvalloissa lopetettiin vuoden 2002 aikana. Vastaisuudessa terminaalitruktoreita valmistetaan Ottawassa Yhdysvalloissa, Tampereella Suomessa ja Shanghaissa Kiinassa. Näiden muutosten jälkeen tuotetehdasajattelu on toteutettu lähes kokonaisuudessaan.

Uusia tuotteita

Liiketoiminta-alue jatkoi tuotekehitysinvestointejaan heiken-

tyneestä markkinatilanteesta ja tehdyistä rakennemuutoksista huolimatta.

Kalmar toi markkinoille uuden 9–18 tonnin haarukkatrukkimalliston. Nämä edistyskelliset ja tehokkaat keskikokoiset trukit korvaavat tuotteet, jotka aiemminkin olivat markkinajohtajia näissä tuoteryhmissä. Asiakkaat ovat ottaneet uutuudet vastaan erittäin positiivisesti.

Kalmar on tuonut markkinoille myös uudet ContChamp- ja ContMaster-konttikurottajat.

Australian ja Ison-Britannian armeijoille toimitettiin 12 maastokäyttöistä konttikurottajaa. Toimitus oli osa Teksasissa Yhdysvalloissa sijaitsevan Kalmar RT Centerin ja TACOM:n monivuotista sopimusta, ja se oli ensimmäinen Yhdysvaltain armeijan ulkopuolelle. TACOM (Tank Automotive and Armaments Command) vastaa materiaalin hankinnasta Yhdysvaltain armeijalle. Kalmar on viimeisen kahden vuoden aikana toimittanut yli 160 maastokäyttöistä konttikurottajaa Yhdysvaltain armeijalle.

Maailman ensimmäinen terminaali, jossa toimivat Kalmarin miehittämättömät konttilukit, avattiin kaupalliseen käyttöön syksyllä Brisbanessa Australiassa.

Painopiste palveluissa

Huoltopalvelujen myynti säilyi edellisvuotisella tasolla, ja oli 168 (170) miljoonaa euroa eli 23 (20) prosenttia liikevaihdosta. Useilla markkinoilla myynti lisääntyi selvästi. Kokonaismyyntiä heikensi kuitenkin heikko myynti Ison-Britanniassa, Saksassa ja Ranskassa, joissa teollisuusasiakkaalle tarjottavat huoltopalvelut siirrettiin jälleenmyyjille. Huollon myynti heikkeni myös Alankomaissa, jossa laitteita huollettiin erityisen paljon vuonna 2001.

Eurooppalaisten asiakkaiden palvelun parantamiseksi kontinkäsittelyliiketoiminta perusti varaosien jakelukeskuksen Metztiin, Ranskaan. Jakelukeskuksessa on yli 12 000 nimikettä, ja toimitusaika lähes kaikkiin Euroopan maihin on vuorokausi.

Kuormankäsittely

Kuormankäsittelyliiketoiminta-alue on maailman johtava ajoneuvojen kuormankäsittelylaitteiden toimittaja. Liiketoiminta-alue pystyy tarjoamaan ratkaisun käytännöllisesti katsoen kaikkiin asiakkaidensa kuormankäsittelytarpeisiin.

Liiketoiminta-alueella on kattava tuotevalikoima kuormien lastaamiseen ja jakeluun. Valikoima koostuu kappaletavarantostureista, vaihtolavalaitteista, ajoneuvotrukeista, takalaitanostimista, kippihydrauliikan komponenteista ja hydraulisy-lintereistä sekä kuorma-autojen päällirakenteista. Kattava tuotevalikoima yhdistettynä asiakkaan liiketoiminnan tuntemukseen ja laajaan palveluverkoston mahdollistaa sen, että liiketoiminta-alue voi tarjota asiakkailleen optimaalisen kokonaisratkaisun.

Asiakaskuntaan kuuluu niin yhden kuorma-auton omistajia kuin suuria kuljetusyrityksiä, kuorma-autovalmistajia sekä auto- ja laitevuokraamoja eri puolilla maailmaa. Suurin osa asiakkaista toimittaa tavaroita rakennuksille, hoitaa tavarankäytön jakelua paikallisesti tai kuljettaa teollisuuden tuotteita.

Asiakkaita tukee alan kattavin jakelu- ja palveluverkosto, joka koostuu omista myyntiyhtiöistä 24 maassa sekä yli sadasta, 1 500 asiakaspalvelupisteen välityksellä toimivasta, itsenäisestä jälleenmyyjästä.

Kysyntä markkinoilla väheni

Kuormankäsittelylaitteiden kysyntä seuraa yleistä talouskasvua, ja erityisesti rakennusteollisuuden ja infrastruktuurihankkeiden kehitystä. Kysynnän on arvioitu pienentyneen maailmanlaajuisesti 10 prosenttia vuonna 2002. Rakennuksilla käytettävien koneiden ja laitteiden markkinat Euroopassa pienenevät 10 prosenttia. Kuormankäsittelylaitteiden kysyntä seuraa myös raskaiden kuorma-autojen kysyntää, joka oli vähäistä jo kolmantena

perättäisenä vuotena. Kysyntä hiljeni noin 10 prosenttia sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa.

Kilpailutilanteesta ei tapahtunut suuria muutoksia. Heikentynyt kysyntä synnytti ylikapasiteettia alalle, mikä johti hintojen vähäiseen laskuun.

Tilaukset säilyivät vakaana

Tilauksia saatiin suunnitellun verran kuin edellisvuonna eli 591,7 (614,2) miljoonaa euroa, kun vuonna 2001 myydyt liiketoiminnat otetaan huomioon. Tilauksista vuoden lopussa oli 87,4 (85,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto pieneni 586,1 (647,4) miljoonaa euroon. Huolimatta kokonaismarkkinoiden supistumisesta liiketoiminta-alue saavutti kappaletavarantostureiden ja ajoneuvotrukkien myynnissä vuoden 2001 tason. Takalaitanostimien ja vaihtolavalaitteiden myynti laski maailmanmarkkinoiden mukana erityisesti päämarkkina-alueilla Saksassa, Yhdysvalloissa ja Pohjoismaissa.

Suurten nostureiden lisääntyneet suosio ja uusien nosturimallien esittely vauhdittivat myyntiä. Ajoneuvotrukkien myynti pientalojen korjausrakentamisen asiakasryhmälle Yhdysvalloissa väheni, mutta lisääntynyt myynti muille asiakasryhmille tasoitti tilannetta.

Kilpailukykyä ja kustannustehokkuutta kehitettiin

Myynti- ja palveluverkoston integrointi, joka aloitettiin vuonna 2001, jatkui suunnitellusti vuonna 2002 ja jatkuu edelleen. Myyntiverkoston tuotevalikoiman monipuolistaminen on vahvistanut liiketoiminta-alueen markkina-asemaa.

Kappaletavarantosturit ja vaihtolavalaitteet -tuotelinja aloitti vuonna 2001 laajan toimintonsa kehittämissuunnitelman. Tämän kolmivuotisen ohjelman tavoitteena on parantaa asiakaslähtöisyyttä ja kilpailukykyä sekä säästää kustannuksissa.

Tavoitteiden saavuttamisessa keskeisessä asemassa on uuden tuotantorakenteen toteuttaminen kappaletavarantostureille ja vaihtolavalaitteille. Tästä syystä kappaletavarantostureiden tuotanto siirretään Lemistä Tanskan Meppeliin Alankomaihin.

Uusia tuotteita

Vuoden aikana lanseerattiin kuusi uutta mallia uuden sukupolven kappaletavarantosturien HIAB XS -sarjaan. Moffett-ajoneuvotrukkimallistoa täydennettiin kahdella uudella mallilla. Toimintavuoden aikana lanseerattiin myös uusi Multilift-keinu-kippilaite. Kunnianhimoisen tutkimus- ja tuotekehitysohjelman ansiosta useita uusia tuotteita lanseerataan vuonna 2003.

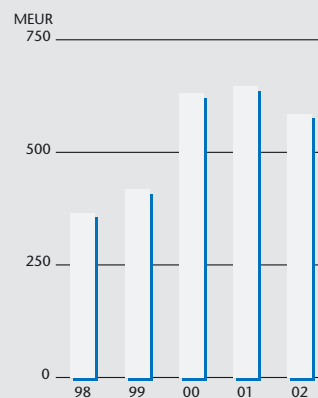
Huoltopalvelujen myynti lisääntyi

Huoltopalvelutoimintojen ja varaosien myynnin liikevaihto kasvoi 82 (79) miljoonaa euroon, mikä on 14 (12) prosenttia liikevaihdosta. Liiketoiminta-alue vahvisti edelleen paikallista palveluverkostaan ja paransi varaosalogistiikkansa tehokkuutta hyödyntämällä Metzissä Ranskassa sijaitsevaa varaosakeskusta. Jakeluverkon Internet-pohjaista, reaaliaikaista varaosien tilausjärjestelmää kehitettiin edelleen. Kappaletavarantostureiden ja vaihtolavalaitteiden huoltotoimintoja organisoitiin uudelleen vuoden aikana.

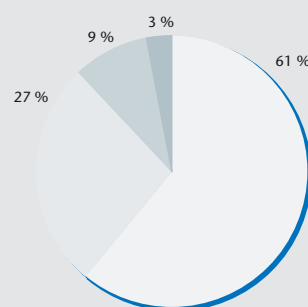

Vuoden aikana lanseerattiin kuusi uutta mallia uuden sukupolven kappaletavarantosturien HIAB XS -sarjaan. HIAB XS -nostureista on suunniteltu monipuolisia käyttösovelluksia useille aloille.

Liikevaihto

Liikevaihto markkina-alueittain

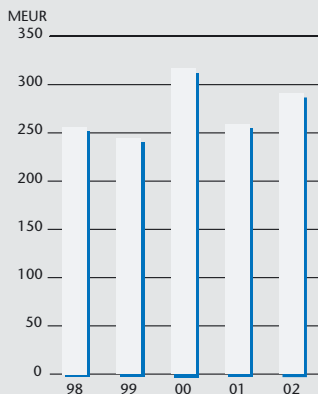

Metsäkoneet

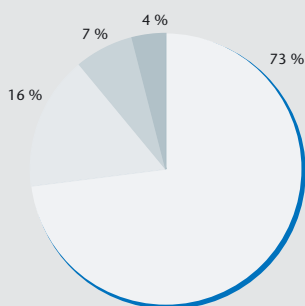

Yhdistelmämeträkone Valmet 801 Combi on kehitetty yhteistyössä suomalaisten ja ruotsalaisten urakoitsijoiden ja metsäyhtiöiden kanssa, ja se on saanut erittäin myönteisen vastaanoton.

Liikevaihto

Liikevaihto markkina-alueittain

Metsäkoneeliiketoiminta-alue on maailman johtavia metsäkoneiden ja puutavaranoisturien valmistajia sekä mekanisoidun metsänkorjuun edelläkävijä. Liiketoiminta-alueella on laaja kone- ja nosturivalikoima sekä tavaralaji- että kokopuuhakkuumenetelmää varten. Kustannustehokkaat Valmet-metsäkoneet ottavat ekologiset ja ergonomiset näkökohdat hyvin huomioon.

Metsäkoneeliiketoiminta-alueella on tuotantoa Ruotsissa, Suomessa ja Yhdysvalloissa. 12 omaa myyntiyhtiötä tarjoavat suoran yhteyden asiakkaisiin. Suurin osa asiakkaista on metsäkoneyrittäjiä, metsäyhtiöitä, kuorma-autoilijoita ja kuljetusliikkeitä.

Metsäkoneet kehittää ja valmistaa keskeisiä tuotekomponentteja, kuten nostureita, hakkuupäitä ja ohjausjärjestelmiä.

Markkinat kääntyivät kasvuun Euroopassa

Metsäkoneiden kysyntä kääntyi nousuun vuoden 2002 aikana ja vakiintui vuoden lopussa varsin korkealle tasolle. Kysyntä elpyi Euroopassa, mutta jäi heikoksi Pohjois-Amerikassa.

Puutavaranoistureiden kokonaismarkkinat pienenevät hiukan.

Valmetin markkina-asema vahvistui

Metsäkoneiden liikevaihto kasvoi 13 prosenttia 291,5 (258,9) miljoonaan euroon. Tilaukset lisääntyivät selvästi, ja niiden arvo oli 302,8 (241,0) miljoonaa euroa. Tilauksista kasvoi 33,3 (25,2) miljoonaan euroon.

Ruotsissa metsäkoneeliiketoiminta hankki huhtikuussa enemmistön jälleenmyyjästään SweLogista. SweLogin verkosto tällä Euroopan suurimmalla metsäkoneiden markkina-alueella tukee strategiaa olla lähellä loppuasiakasta ja vahvistaa

huoltopalveluja. Valmet-metsäkoneiden markkina-asema parani Ruotsin lisäksi muissa Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa.

Myynti- ja huoltotoimintojen yhdistäminen sekä uusi jälleenmyyjäverkosto paransivat myyntiä ja markkina-asemaa Pohjois-Amerikassa. Pohjois-Amerikan kokoonpanotoiminta keskittään Wisconsinissa sijaitsevaan tehtaaseen, ja kokoonpanotoiminta Gladstonessa lopetetaan. Gladstonessa jatketaan varaosien varastotoimintaa.

Euroopan johtavat puutavaranoisturien valmistajat Loglift ja Jonsered vahvistivat markkina-asemaansa. Erityisesti Pohjois- ja Keski-Euroopassa niiden asema on vahva.

Tuotekehitystyö jatkui

Vuonna 2001 esitelty yhdistelmämeträkone Valmet 801 Combi otettiin sarjatuotantoon vuoden 2002 alussa. Konetta voidaan pitää metsäkonealan merkittävimpana koneutuutena lähes kahteen vuosikymmeneen. Yhdistelmämeträkone kaataa, karsii, katkoo, kuormaa ja kuljettaa eli hoitaa kaikki työvaiheet yhdellä koneella. Erityisen tehokkaaksi yhdistelmämeträkone on osoittautunut harvennuksissa.

Uudet Valmet 901.2 -hakkukone ja Valmet 840.2 -kuormatraktori otettiin vastaan markkinoilla erittäin hyvin. Tehyjen parannusten ansiosta Valmetin markkina-asema näiden koneiden edustamissa tärkeissä tuoteryhmissä parani huomattavasti. Myös vuonna 2001 markkinoille tuodun Valmet 830 -kuormatraktorin myynti kehittyi myönteisesti.

Vuoden 2001 loppupuolella sarjatuotantoon otetut Loglift- ja Jonsered-puutavara-autonosturit osoittautuivat myyntineestyksiksi.

Huolto ja varaosatoiminta kasvavat

Varaosien ja huollon myynti lisääntyi 19 prosenttia ja oli 56 (48) miljoonaa euroa eli 19 (18) prosenttia liikevaihdosta. Huollon ja varaosien myynnin osuutta pyritään lisäämään myös tulevaisuudessa.

Huoltotuote Valmet Proactin kehitystyötä jatkettiin vuonna 2002, ja sen suosio kasvoi. Palvelutuotteeseen sisältyy säännöllisiä kuntotarkastuksia, huoltoja ja pidennetty komponenttitakuu. Myös vuonna 2001 solmittua huolto- ja kunnossapitosopimusta brasilialaisten metsäyhtiöiden Aracruz ja Veracelin kanssa laajennettiin. Sopimuksen mukaan liiketoiminta-alue pitää huolen yhtiöiden kuormatraktoreista ja hakuu-laitteista. Tätä varten sillä on yli 100 kunnossapitotyöntekijää neljällä alueella Itä-Brasiliassa. Samankaltaista huolto- ja kunnossapitokonseptia on mahdollista laajentaa myös muille uusille kasvaville markkina-alueille Etelä-Amerikassa ja Aasiassa, joissa suuret metsäyhtiöt ovat myös metsänomistajia.

Jälleenmyyjille kehitetty sähköinen varaosien tilausmahdollisuus kohensi palvelutasoa huomattavasti.

Traktorit

Traktoriliiketoiminnan, Valtran, asiakkaita ovat maanviljelijät, koneurakoitsijat ja kunnat. Traktorien modulaarinen rakenne, runsaat varustevaihtoehdot ja alalla ainutlaatuinen asiakastilauksjärjestelmä mahdollistavat erilaisten tuotantosuuntien ja urakointimuotojen erityistarpeiden täyttämisen.

Traktoriliiketoiminnan keskeinen kilpailuetu on asiakastilauksjärjestelmä, joka mahdollistaa tuotteen räätälöinnin asiakkaan tarpeiden mukaan. Traktori toimitetaan suoraan tuotannosta asiakkaalle hänen toivomustensa mukaisena.

Traktoritehtaat sijaitsevat Suomessa ja Brasiliassa. Päämarkkinat ovat Euroopassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Kotimarkkinoillaan Pohjoismaissa Valtra on markkinajohtaja, ja Latinalaisessa Amerikassa kolmanneksi myydyin traktorimerkki. Valtralle uusimmat markkina-alueet, Pohjois-Amerikka, Australia ja Kiina, tarjoavat kasvumahdollisuuksia.

Liiketoiminta-alueeseen kuuluva Suomessa sijaitseva Sisu Diesel on keskittynyt traktoreiden ja muiden työkonien dieselmoottorien valmistukseen.

Markkinat kasvoivat

Euroopan traktorimarkkinat kasvoivat maltillisesti. Latinalaisessa Amerikassa markkinat kasvoivat voimakkaasti pääasiassa Brasilian ansiosta. Myös Pohjois-Amerikan traktorimarkkinat vilkastuivat jonkin verran.

Uusia myyntiennätyksiä

Kertomusvuoden aikana traktoriliiketoiminnan liikevaihto ja tilaukset kasvoivat kysynnän lisääntyneitä ja myyntiverkoston vahvistuttua. Liikevaihto kasvoi 11 prosenttia 761,7 (685,5) miljoonaa euroon ja tilaukset olivat 810,8 (719,1) miljoonaa euroa. Tilaukset vuoden lopussa oli 121,5 (82,6) miljoonaa euroa.

Siirtyminen suoramyöntikonseptiin paransi Valtran markkina-asemaa Ruotsissa ja Norjassa. Yhdysvaltoihin ja Australiaan vuonna 2001 perustetut omat myyntiyhtiöt myötävaikuttivat tilausten kasvuun. Kiinaan myytiin 140 suuritehoista Valtra-tractoria.

Kertomusvuoden aikana Suomessa valmistettiin noin 9 700 ja Brasiliassa noin 8 300 traktoria. Suomen tehtaan tuotanto oli uusi ennätys. Kysynnän kasvun myötä tehtaan tuotantokapasiteettia nostettiin vuoden aikana kahdesti, mikä lisäksi kokoonpanotehtaan laajennukseen päätettiin investoida lähes kahdeksan miljoonaa euroa. Investointi mahdollistaa 2000 traktorin lisätuotannon jo vuoden 2003 aikana.

Myös Sisu Diesel teki jälleen uuden myyntiennätyksensä, 27 200 moottoria. Myynti kasvoi 13 prosenttia edellisvuodesta.

Asiakkaan paras kumppani

Traktoriliiketoiminta täsmensi tavoitteitaan vuonna 2002. Pää-tavoitteita ovat kannattavuuden oleellinen parantaminen, kilpailijoita nopeampi kasvu, asiakkuuksien paras hoito ja motivoitunut henkilöstö. Henkilöstön koulutusohjelma Valtra Akademia uudistettiin tukemaan tavoitteiden saavuttamista.

Vuoden aikana organisaatiotekniikka uudistettiin globaaliksi. Uudessa organisaatiossa markkinoinnin, huoltopalvelujen, tuotekehityksen, tuotannon ja taloushallinnon johdolla on globaali vastuu. Uudistuksen yhtenä tavoitteena on kasvattaa palvelujen osuutta liiketoiminnasta.

Merkittäviä tuotelanseerauksia

Maatilojen koko kasvaa jatkuvasti, mikä lisää suuritehoisten traktoreiden kysyntää. Valtran tuotanto painottuu juuri suuritehoisiin traktoreihin.

Syyskuussa markkinoille tuotiin uusi suurten traktoreiden T-sarja. Sarja koostuu seitsemästä kuusisylinterisestä mallista, joiden teho vaihtelee 120:stä 209 hevosvoimaan. T-sarjan suunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota nykyaikaisten työkonien ja traktorin yhteistyöhön. Sarjan suurimmissa malleissa hyödynnetään moottorimaailman viimeisintä teknologiaa: moottorin ohjaus tapahtuu elektronisesti ja polttoaineen kulutus on erityisen pieni. Traktori on edelläkävijä myös muotoilussa, sillä suuresta koostaan huolimatta se on tyylikäs ja siro. T-sarja otettiin markkinoilla vastaan erittäin hyvin.

Syyskuussa Valtra esitteli myös harvennuspuunkorjuuseen tarkoitettua F-linjan, jonka suunnittelussa on panostettu erityisesti harvennustuotoksen parantamiseen. Huomiota ovat saaneet myös kuljettajan työolosuhteet ja uudet tekniset ratkaisut, jotka parantavat käytöstä.

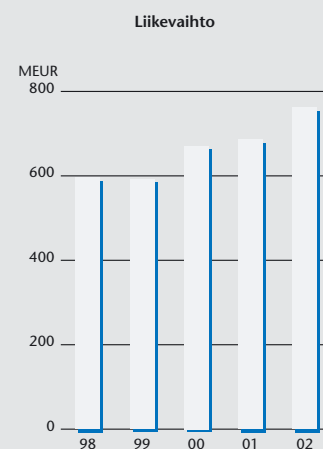
Sisu Diesel lanseerasi vuoden aikana uuden Fortius-moottorisarjan, jonka matalapäästömoottorit täyttävät Euroopan Unionin ja Yhdysvaltojen uudet, toisen vaiheen päästöraajat.

Huoltopalvelut ja varaosamyynin kasvussa

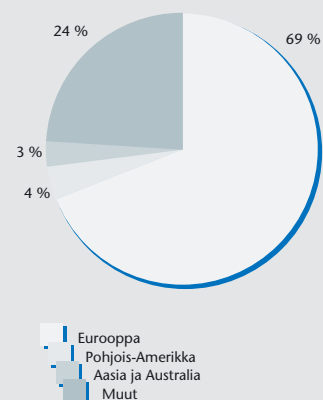
Huollon ja varaosamyynin osuus oli 69 (67) miljoonaa euroa eli 9 (10) prosenttia Valtran liikevaihdosta. Tavoitteena on lisätä huollon ja varaosamyynin osuutta, ja siirtä nykyistä laajempaan asiakkuuden hoitoon. Valtran traktoreiden monipuoliset käyttömahdollisuudet lisäävät huollon ja varaosamyynin mahdollisuuksia, koska traktorin huoltotarve lisääntyy käyttöasteen myötä. Myös maanviljelyksen ammattimaistuminen lisää kiinnostusta huoltopalveluja kohtaan.

Valtran traktorimallisto laajeni vuonna 2002 uudella T-sarjalla, joka edustaa aivan uudenlaista suunnittelua ja muotoilua. T-sarjan traktorit soveltuvat perinteistä traktoria monipuolisempiin töihin.

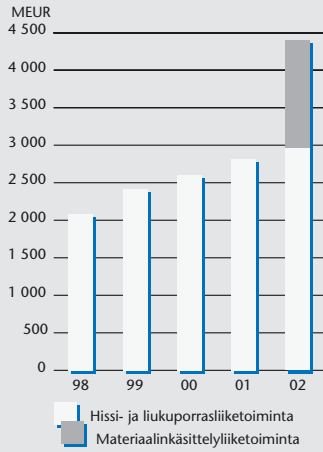

Liikevaihto markkina-alueittain

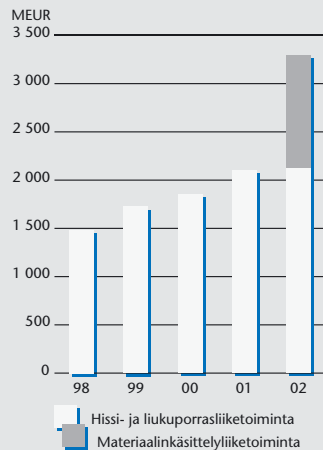

Hallituksen toimintakertomus*

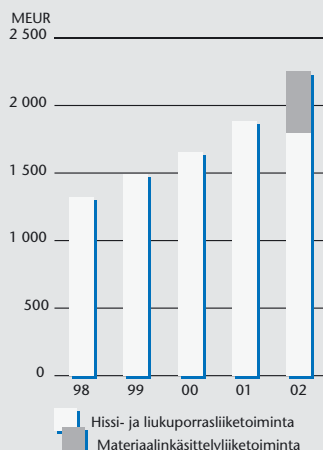
Liikevaihto

Saadut tilaukset

Tilaukset

Vuosi 2002 oli KONE-konsernille muutosten vuosi. KONE osti suomalaisen konepajayrityksen, Partek Oyj Abp:n. KONE-konserni koostuu nyt kahdesta vahvasta liiketoimintaryhmästä, KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnasta ja KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnasta, joka muodostuu Partekin liiketoiminnoista.

KONE vahvisti myös yhteistyötään Toshiba'n kanssa. KONE osallistui Toshiba Elevators and Building Systems Corporationin suunnattuun osakeantiin, ja omistaa nyt 19,9 prosenttia yhtiöstä.

Näiden merkittävien rakenteellisten muutosten rinnalla liiketoiminta kehittyi edelleen menestyksellisesti. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan tulos parani jälleen. Myös materiaalinkäsittelyliiketoiminta saavutti tavoitteensa toisella vuosipuoliskolla.

Liikevaihto

KONE-konsernin konsolidoitu liikevaihto oli 4 342 (2001: 2 816) miljoonaa euroa.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 5,5 prosenttia 2 970 (2 816) miljoonaan euroon. Euroopassa myynti lisääntyi 12 prosenttia 1 798 miljoonaan euroon. Pohjois-Amerikassa sekä Aasian ja Tyynenmeren alueella myynti säilyi suunnilleen edellisvuotisen suuruisena.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto oli 1 372 (1 379) miljoonaa euroa. Sekä metsäkone- että traktoriliiketoiminnan myynti lisääntyi. Kuoromankäsittelyn vertailukelpoinen myynti väheni hieman, kun taas kontinkäsittelyliiketoiminnan myynti pieneni alkuvuoden

tilausten vähäisyyden vuoksi.

Tilaukset ja tilaukset

Tilaukset vuonna 2002 olivat 3 261 (2 100) miljoonaa euroa.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminta sai tilauksia 2 129 (2 100) miljoonan euron arvosta. Euroopassa uusien hissien ja liukuportaiden sekä modernisointien tilaukset säilyivät viimevuotisella tasolla. Pohjois-Amerikassa tilaukset vähenivät noin 20 prosenttia. Aasian ja Tyynenmeren alueella tilausten määrä oli jälleen uusi ennätys. Tilaukset lisääntyivät yli 65 prosenttia.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan tilaukset olivat 1 132 (1 058) miljoonaa euroa. Huolimatta liiketoiminta-alueiden kysyntää ohjaavien markkinoiden epäyhtenäisestä kehityksestä tilaukset lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna.

Tilaukset vuoden 2002 lopussa oli 2 240 (1 881) miljoonaa euroa. Tilaukannasta hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan osuus oli 1 792 (1 881) miljoonaa euroa ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan osuus 447,7 (30.6.2002: 424,8) miljoonaa euroa.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan uusien laitteiden tilaukset vastaa yli vuoden toimituksia, kun taas materiaalinkäsittelyliiketoiminnassa toimitusaika on keskimäärin 6–8 viikkoa.

Tulos, tase ja kassavirta

Liikevoitto ennen konserniliiketoiminnan poistoja oli 340,2 (256,4) miljoonaa euroa eli 7,8 (9,1) prosenttia liikevaihdosta.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliiketoiminnan poistoja

oli 287,0 (256,4) miljoonaa euroa ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliiketoiminnan poistoja 64,2 (60,8) miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto ennen konserniliiketoiminnan poistoja on pienempi kuin liiketoimintaryhmien yhteenlaskettu liikevoitto ennen konserniliiketoiminnan poistoja, koska se sisältää varauksia KONEen avainhenkilöiden optio-ohjelmaan ja toiminnan uudelleenjärjestelyihin, sekä kohdistamattomia konserninkuluja.

Tilikauden tulos oli 157,1 (141,1) miljoonaa euroa, ja osakekohtainen tulos 2,54 (2,42) euroa.

Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä oli erittäin vahva: 615,6 (343,6) miljoonaa euroa. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan osuus oli 460,7 miljoonaa euroa ja materiaalinkäsittelyliiketoiminnan osuus 154,9 miljoonaa euroa. Konsernin kassavirta liiketoiminnasta oli 496,9 (254,5) miljoonaa euroa. Investointien kassavirta, joka sisältää strategiset yritysostot, oli 1 494,4 (38,5) miljoonaa euroa.

KONE-konsernin nettovelka vuoden lopussa oli 1 251,5 miljoonaa euroa, johon sisältyvät 102,1 miljoonan euron pääomallinat. Omavaraisuusaste oli 24,2 (36,6) prosenttia, ja nettovelkaantumistaso 125 prosenttia.

Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto oli 19,0 (30,2) prosenttia ja oman pääoman tuotto 18,4 (20,4) prosenttia.

Henkilöstö

KONEen henkilöstömäärä oli vuoden 2002 lopussa 35 864 (22 949). Henkilöstömäärän kasvu johtui pääasiassa KONEen ja Partekin yhdistämisestä. Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnassa työskenteli 23 317 henkilöä ja

*Tilinpäätökseen sisältyy KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta vuoden 2002 toiselta puoliskolta. Vertailulukuja vuoden 2001 toiselta puoliskolta ei ole konsolidoitu KONEen lukuihin.

materiaalinkäsittelyliiketoiminnassa 12 547 henkilöä vuoden 2002 lopussa.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta

Markkinat

Uusien hissien ja liukuportaiden kysyntä seuraa yleistä taloustilannetta ja rakennusalan suhdanteita. Euroopassa markkinatilanne vaihteli maittain, mutta kokonaisuutena kysyntä kuitenkin väheni. Kysyntä lisääntyi Aasiassa, erityisesti Kiinassa, kun taas Pohjois-Amerikan markkinat supistuivat.

Huolto- ja modernisointimarkkinat kehittyivät tasaisesti. Aasiassa uusien hissien myynti lisääntyi, mikä vilkastutti myös huoltosopimusten kysyntää. Modernisointimarkkinat eivät kasvaneet, vaan saattoivat maailmanlaajuisesti hieman supistua.

KONE jatkoi aktiivisesti yritysostoja ja osti kertomusvuonna yli 20 yritystä, jotka keskittyvät pääasiassa hissien ja rakennusten automaattiovien huoltoon. Ostettujen yritysten vuotuinen yhteenlaskettu liikevaihto on noin 50 miljoonaa euroa.

Liikevaihto

Liikevaihto oli 2 970 (2 816) miljoonaa euroa eli 5,5 prosenttia enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Suurin osa myynnistä tulee Euroopasta, joka on maailman suurin hissimarkkina. Pohjois-Amerikan osuus myynnistä pieni hieman. Aasian osuus on edelleen 10 prosenttia, mutta tilaukset lisääntyvät nopeasti. Tulevaisuudessa tämä näkyy myynnin alueellisessa jakaumassa.

Uusien laitteiden toimitusten arvo vuonna 2002 oli 1 277 (1 182) miljoonaa euroa eli 43 prosenttia hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta. Huolto- ja modernisointiliiketoiminnan liikevaihto oli 1 693 (1 634) miljoonaa euroa eli 57 prosenttia hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta. Suhteelliset osuudet ovat säilyneet lähes muuttumattomina viime vuodet. Rakennusten automaattiovien huollon noin 120 miljoonan euron liikevaihto sisältyy huolto- ja modernisointiliiketoiminnan liikevaihtoon.

Tilaukset ja tilauskanta

Tilaukset olivat 2 129 (2 100) miljoonaa euroa. Luku ei sisällä huoltosopimuksia. KONEen

hissi- ja liukuporrasliiketoiminta onnistui saavuttamaan tavoitteensa, eli yhtä suuren tilauskertymän kuin vuonna 2001. Maailmanlaajuiset liukuporrasmarkkinat supistuivat, kun tiettyjen maiden markkinat kuten Saksan, pienivät edellisvuoden korkealta tasolta.

Euroopassa uusien hissien, liukuportaiden ja modernisointien tilauksia saatiin suunnilleen yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Markkinat säilyivät edellisvuotisen kokoisina tai supistuivat hieman. Kilpailukykyisten tuotteiden ja vuoden aikana tehtyjen yritysostojen ansiosta KONE onnistui säilyttämään tai jopa kasvattamaan markkinaosuuttaan Euroopassa alentamatta hintojaan.

Tilaukset Pohjois-Amerikassa vähenivät noin 20 prosenttia. Markkinat pienivät noin 15 prosenttia. Eniten vähenivät hissitilaukset toimistorakennuksiin. Myös liukuporrasmarkkinat kärsivät huonosta taloudellisesta tilanteesta. KONE onnistui saavuttamaan tavoittelemansa markkinaosuuden vaikeassa markkinatilanteessa. Hintataso pidettiin, joten tilauskannan katteet säilyivät ennallaan. Liiketoimintaa on jo sopeutettu

heikentyneeseen kysyntään.

Aasian ja Tyynenmeren alueella tilaukset lisääntyivät jälleen ennätyslukemiin. Jo monta vuotta jatkunut kasvu ylsi nyt 65 prosenttiin. Kiinan markkinat ovat kasvaneet voimakkaasti. Myös KONEen osuus kokonaismarkkinoista on kasvanut. Australian markkinoiden merkitys KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnalle on lisääntynyt useiden vuosien ajan. KONEen teknologinen ylivoima on vakuuttanut australialaiset asiakkaat. KONE on maanosan johtava hissi- ja liukuporrasliiketoimintamerkki.

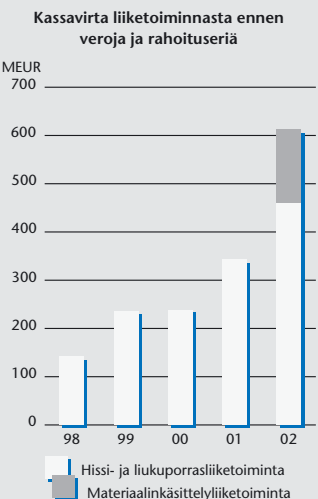
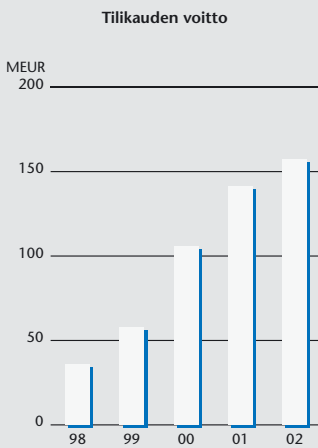
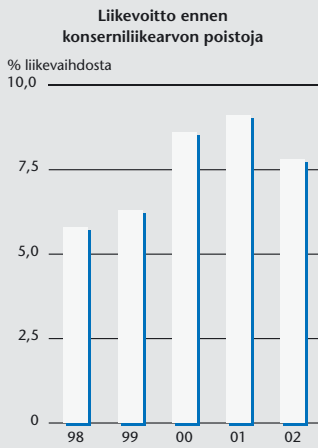
KONEen globaaleja tuotteita valmistava Kunshanin tehdas Kiinassa aloitti toimintavuonna viennin muihin Aasian maihin ja Australiaan. Tehdasta kehitetään Aasian ja Tyynenmeren alueen logistiikkakeskukseksi.

Huoltokannan kehittyminen

Euroopassa KONEella oli huoltokannassaan lähes 390 000 laitetta. Pohjois-Amerikassa KONEen huoltokantaan kuului yli 85 000 hissiä ja liukuporrasliiketoimintaa. Tietoisuus hissien ja liukuporrasliiketoiminnan kunnossapidon tärkeydestä on lisääntynyt Kiinassa ja

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihto markkina-alueittain

	2002		2001	
	MEUR	%	MEUR	%
Eurooppa	1 798	60	1 608	57
Pohjois-Amerikka	851	29	866	31
Aasia ja Australia	292	10	291	10
Muut	29	1	51	2
Yhteensä	2 970	100	2 816	100

muualla Aasiassa, mikä on kasvattanut KONEen huoltokantaa tasaisesti tällä alueella. Vuoden lopussa huoltokanta Aasiassa koostui yli 20 000 laitteesta. Kiinassa huoltoliiketoiminta tarjoaa hissi- ja liukuporrasliiketoiminnalle hyvät edellytykset kasvuun tulevina vuosina.

Rakennusten automaattioivien huoltotoiminta on aloitettu kaikilla tärkeimmillä markkina-alueilla. Tämä liiketoiminta kasvoi noin 20 prosenttia. KONEen huoltokantaan kuului yli 180 000 ovea. Liikevaihto oli noin 120 miljoonaa euroa. Liikevaihdon osuus koko hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta on pieni, mutta kasvuvauhti on hyvä. KONE keskittyy kehittämään ja kasvatamaan tätä uutta liiketoimintaa sekä hyödyntämään hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan kanssa yhteisiä synergioita.

Tulos, sitoutuneen pääoman tuotto ja kassavirta

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja kasvoi 12 prosenttia 287,0 (256,4) miljoonaa euroon, joka vastaa 9,7 (9,1) prosenttia liikevaihdosta.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan kannattavuus parani edelleen tuotekehityksen avulla komponenttikustannuksissa saavutettujen säästöjen ja tehostuneen asennuksen ansiosta. Kertomusvuoden aikana uusien hissien ja liukuportaiden liiketoiminnot yhdistettiin yhdeksi yksiköksi ja hissien ja liukuportaiden huoltotoiminnot toiseksi. Myös edistykselliseen KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvien tuotteiden saama asema ja menestys markkinoilla paransi kannattavuutta.

Uuden teknologian lisääntyneen käyttö huollossa luo perustan sille, että tulostaso säilytetään kovassa kilpailu-

tilanteessa. Parantaakseen kannattavuuttaan haastavassa modernisointiliiketoiminnassa KONE lisää tuotteistettujen ratkaisujen käyttöä.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan käyttöpääoma pyritään säilyttämään negatiivisena. Käyttöpääoma oli -84,5 (+38,5) miljoonaa euroa vuoden 2002 lopussa. Käyttöpääomaa vapautui kertomusvuoden aikana yli 120 miljoonaa euroa. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet olivat 186,6 (206,9) miljoonaa euroa.

Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä oli vahva: 460,7 (343,6) miljoonaa euroa. Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto oli 35,9 (30,2) prosenttia.

Investoinnit, tuotekehitys ja kehitysohjelmat

Investoinnit tuotantolaitoksiin, kenttätoimintaan ja tietojärjestelmiin olivat 51,1 (45,7) miljoonaa euroa. Investoinnit keskitetään entistä enemmän liiketoimintaprosesseja tukeviin tietojärjestelmiin.

Tietojärjestelmien harmonisointi on edennyt kertomusvuonna. KONE-tietojärjestelmämalli päivitettiin menestyksekkäästi uusimmilla ohjelmistoversioilla. Tietojärjestelmämalli kokoa KONEen sellaiset toimintaperiaatteet, prosessit ja järjestelmät, joita kaikki KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan yksiköt käyttävät eri puolilla maailmaa. KONE-tietojärjestelmämalliin liitettiin uusia toimintoja, kun toinen versio otettiin käyttöön Belgiassa joulukuussa. Järjestelmän toisen version käyttöä laajennetaan vuonna 2003 uusiin yksiköihin.

Vuoden 2002 alussa KONE avasi yhdeksässä maassa uuden Internet-palvelun, jonka avulla asiakkaille aukeaa uusi yhteydenpitokanava hissi- ja liuku-

porrasliiketoiminnan myynti- ja huolto-organisaatioon.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan tuotekehityskustannukset olivat 40,2 (40,8) miljoonaa euroa eli 1,4 (1,4) prosenttia liikevaihdosta. KONEen uuden teknologian ja uuden huoltovälikoiman kilpailukykyä vahvistettiin edelleen.

KONE ja Toshiba Elevators and Building Systems Corporation aloittivat useita yhteisprojekteja vuoden aikana. Aasiassa tehdyistä tuotannonjärjestelyistä ja yhteisistä ostoprojekteista saatiin hyviä tuloksia. Tuotantoyhteistyö syvenee merkittävästi, kun KONE siirtyy käyttämään Toshiba toimittamia hissien automaattioivia Kiinan markkinoilla.

Näkymät

Kilpailutilanne uusien hissien ja liukuportaiden markkinoilla Euroopassa säilynee kireänä vuonna 2003, koska talouskasvun ei uskota piristävän merkittävästi. Rakennusteollisuuden supistumisen uskotaan pysäyttävän Pohjois-Amerikassa vuonna 2003. Aasiassa Kiinan nopeasti kehittyvät markkinat antavat hyvät edellytykset kasvun jatkumiseen vuonna 2003.

Uusien hissien ja liukuporrasliiketoiminnan tilausten ja myynnin uskotaan säilyvän suunnilleen samansuuruisina kuin vuonna 2002.

Modernisoinnit ja automaattioivien huolto tarjoavat edelleen kasvun mahdollisuuksia koko Euroopassa. Sisäisten organisaatiojärjestelyjen ja edistyskellisten tuotteiden ansiosta KONEen odotetaan parantavan asemansa Pohjois-Amerikan huoltomarkkinoilla. Myös Kiinan markkinat tarjoavat kasvumahdollisuuksia huolto- ja modernisointitoiminnassa.

Huolto- ja modernisointitoiminnan liikevaihdon odotetaan kasvavan noin

viisi prosenttia vuonna 2003.

Rakennusten automaattioivien huollon kasvutavoite on 20 prosenttia. Tähän pyritään sekä yritysostoin että kasvamalla organisaatiosta.

KONEen edistyskellinen teknologia ja seitsenvuotinen, ainutlaatuinen kokemus konehuoneettomien hissien kehittämisestä, asennuksesta ja huollosta tarjoavat hyvät edellytykset ylittää 10 prosentin liikevoitotavoite ennen konserniliikearvon poistoa vuonna 2003.

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta koostuu neljästä liiketoiminta-alueesta: kontinkäsittelystä, kuormankäsittelystä, metsäkoneista ja traktoreista. Lisäksi siihen sisältyy muita omistuksia. Tilinpäätökseen materiaalinkäsittelyliiketoiminta sisältyy vuoden 2002 toiselta puoliskolta.

Markkinat

Kontinkäsittelylaitteiden kysyntä osoitti elpymisen merkkejä viimeisellä vuosineljänneksellä.

Ajoneuvojen kuormankäsittelylaitteiden markkinat pienenevät, kun Pohjois-Amerikan

ja Euroopan talouden epävarmuus heikensi rakennusalaan ja kuorma-automarkkinoita, jotka suurelta osin ohjaavat kuormankäsittelylaitteiden kysyntää.

Metsäkonemarkkinat piristyivät selvästi Euroopassa kesän jälkeen mutta säilyivät heikkoina Pohjois-Amerikassa.

Traktoreiden kysyntä oli hyvä kummallakin päämarkkina-alueella eli Euroopassa ja Brasiliassa.

Liikevaihto

Liikevaihto oli suunnilleen yhtä suuri kuin vuonna 2001 eli 1 372 (7-12/2001: 1 379) miljoonaa euroa, josta liiketoiminta-alueiden osuus oli 1 175 (1 207) miljoonaa euroa. Sekä metsäkone- että traktoriliiketoiminnan myynti lisääntyi. Kuormankäsittelyliiketoiminnan vertailukelpoinen liikevaihto supistui hieman, ja kontinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto pieneni alkuvuoden tilausten vähäisyyden vuoksi.

Tilaukset ja tilauskanta

Tilaukset vuoden 2002 toisella puoliskolla lisääntyivät seitsemän prosenttia eli 1 132 (1 058) miljoonaa euroon. Tilauskanta vuoden lopussa oli

447,7 (424,8) miljoonaa euroa.

Huolimatta siitä, että kysyntää ohjaavat markkinat kehittyivät epätasaisesti, tilaukset lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna. Tilausten määrä vuoden viimeisellä neljänneksellä oli liiketoiminta-alueiden historian suurin. Metsäkoneiden tilaukset ja tilauskanta lisääntyivät runsaasti. Myös traktoriliiketoiminta sai aiempaa enemmän tilauksia, ja tilauskanta vuoden lopussa oli ennätyskellisen suuri. Kontinkäsittelyn tilaukset lisääntyivät, mutta tilauskanta kutistui hieman. Kuormankäsittelyn tilaukset ja tilauskanta säilyivät edellisvuotisen suuruisina, kun vuonna 2001 myydyt liiketoiminnat otetaan huomioon.

Tulos, sitoutuneen pääoman tuotto ja kassavirta

Liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoa oli 64,2 (60,8) miljoonaa euroa eli 4,7 (4,4) prosenttia liikevaihdosta. Liiketoiminta-alueiden osuus oli 51,3 miljoonaa euroa eli 4,4 (4,4) prosenttia niiden liikevaihdosta. Viimeisen vuosineljänneksen tuloslukuihin on tehty varaus toiminnan uudelleenjärjestämiseksi.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan käyttöpääoma

vuoden 2002 lopussa oli 410,9 (30.6.2002: 466,3) miljoonaa euroa. Käyttöpääomaa vapautui 55 miljoonaa euroa heinä-joulukuussa 2002. Aineellinen käyttöomaisuus oli 461,9 (30.6.2002: 462,1) miljoonaa euroa.

Kassavirta liiketoiminnasta ennen veroja ja rahoituseriä oli 154,9 miljoonaa euroa, ja liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto oli 8,7 (8,0) prosenttia.

Investoinnit ja kehitysohjelmat

Liiketoiminta-alueiden investoinnit tuotantolaitoksiin, kenttätoimintaan ja tietojärjestelmiin olivat 24,8 miljoonaa euroa.

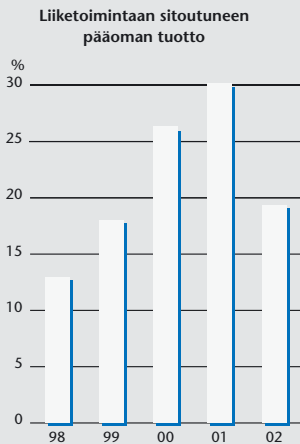
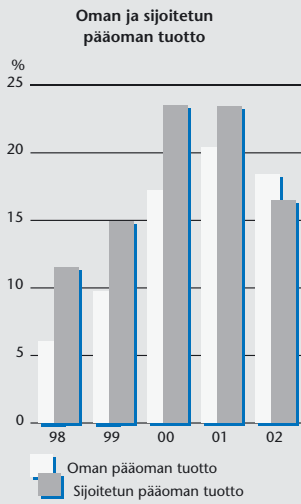
Eurooppalaisten asiakkaidensa palvelun parantamiseksi ja oman varaosalogistiikkansa tehostamiseksi kontinkäsittelyliiketoiminta perusti varaosien jakelukeskuksen Metztiin, Ranskaan. Toiminta on toteutettu yhdessä kuormankäsittelyliiketoiminnan kanssa. Jakelukeskuksessa on yli 12 000 nimikettä, ja toimitusaika lähes kaikkiin Euroopan maihin on vuorokausi.

Kuormankäsittelyliiketoimintaan kuuluva Hiab vahvistaa kilpailukykyään uudistamalla pienten kappaletavaranoistureiden tuotantonsa. Tuotantolaitosten määrää vähennetään ja pienten kappaletavaranoistureiden tuotanto keskitetään Meppelin tehtaalle Alankomaihin. Tämän takia Hiabin Lemin tehdas Tanskassa ja Humblebaekin toimisto Tanskassa suljetaan vuoden 2003 aikana. Kappale-tavaranoistureita valmistetaan vastaisuudessa kolmessa tehtaassa Euroopassa: Hudiksvallissa Ruotsissa, Meppelissa Alankomaissa ja Zaragozassa Espanjassa.

Traktoriliiketoiminta laajensi Suomessa sijaitsevaa Suolahden kokoonpanotehdasta vuonna

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liikevaihto liiketoiminta-alueittain

MEUR	7-12/2002	7-12/2001	Muutos, %
Kontinkäsittely	373,4	446,0	-16
Kuormankäsittely	282,6	302,4	-7
Metsäkoneet	159,1	118,5	34
Traktorit	379,4	359,0	6
Eliminoinnit	-20,0	-18,9	
Yhteensä	1 174,5	1 206,9	-3
Nordkalk	132,7	111,2	19
Muut	64,5	61,3	
Yhteensä	1 371,7	1 379,5	-1

2002, ja laajentamista jatketaan vuonna 2003. Laajennus perustuu Valtra-tractoreiden kansainvälisen kysynnän jatkuvaan kasvuun. Myös traktoreiden tehon ja monikäyttöisyyden lisääntyminen vaikuttivat omalta osaltaan investointipäätökseen. Investointi mahdollistaa vuoden 2003 aikana 2 000 traktorin lisätuotannon. Kokoonpanotehtaan investointi on lähes 8 miljoonaa euroa.

Uusia tuotteita

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan tuotekehityskustannukset olivat 23,1 (23,7) miljoonaa euroa eli 1,7 (1,7) prosenttia liikevaihdosta.

Kontinkäsittelyliiketoiminta toi markkinoille useita Kalmar-tuotteita kuten uuden 9–18 tonnin haarukkatrukkimalliston ja uusia konttikurottajia. Yhdysvaltain armeijan jälkeen Australian ja Ison-Britannian armeijat ovat toisena maailmassa ottaneet käyttöön maastokäyttöisiä konttikurottajia. Maailman ensimmäinen konttiterminaali, jossa toimivat Kalmarin miehitettävät konttilukit, avattiin Brisbanessa Australiassa.

Kuormankäsittely toi markkinoille kuusi uutta mallia uuden sukupolven kappaletavaranosturien HIAB XS -sarjaan, kaksi uutta mallia Moffett-ajoneuvotrukkimallistoon ja uuden Multilift-keinukippilaitteen.

Metsäkoneet otti Valmet Combi -yhdistelmämeträkoneen sarjatuotantoon. Yhdistelmämeträkone sekä korjaa puut että kuljettaa ne metsästä. Uudet Valmet 901.2 -harvesteri ja Valmet 840.2 -kuormatraktori otettiin hyvin vastaan markkinoilla.

Traktorit teki kaikkien aikojen merkittävimmän tuotelanserauksensa ja toi markkinoille suuritehoisten Valtra-tractoreiden T-sarjan. Markkinoille tuotiin myös harvennuspuun-

korjuuseen tarkoitettu F-linja.

Palvelut

Huoltopalvelujen ja varaosien myynti oli 185 miljoonaa euroa eli noin 16 prosenttia liikevaihdosta.

Jälleenmyyjille suunnitellun sähköisen varaosien tilausmahdollisuuden kehittäminen kohensi kuormankäsittely- ja metsäkoneoliiketoiminnan asiakaspalvelua huomattavasti.

BNP Paribas Lease Groupin kanssa sovittiin asiakasrahoitusohjelmasta Iossa-Britanniassa, Ranskassa ja Saksassa. Sopimus tarjoaa liiketoiminta-alueille, jälleenmyyjille ja loppuasiakkailla kattavat rahoituspalvelut yhdestä lähteestä.

Näkymät

Konttiliikenteen on arvioitu lisääntyvän noin kuudesta seitsemään prosenttia vuosittain seuraavan kahden vuoden aikana, mikä kasvattaa jonkin verran kontinkäsittelylaitteiden markkinoita. Ajoneuvojen kuormankäsittelylaitteiden kysynnän odotetaan säilyvän suunnilleen vuoden 2002 suuruisena, koska kuorma-automyynnin ja rakennusteollisuuden elpymisestä ei näy merkkejä. Metsäkoneiden ja puutavaranosturien markkinoiden odotetaan kasvavan maltillisesti vuonna 2003. Euroopan ja Brasilian traktorimarkkinoilla edellisvuonna erinomaisesti muodostuneen kysynnän odotetaan hieman heikentyvän vuonna 2003.

Liiketoiminta-alueiden tilaus- ja liikevaihdon kokonaisuutena odotetaan säilyvän ainakin yhtä suurina kuin vuonna 2002. Liikevoittoprosentin ennen konserniliiketarvon poistoa arvioidaan ylittävän viisi prosenttia.

Keskeisimmät toimet kannattavuuden parantamiseksi ovat huoltopalvelujen lisääminen, ostotoiminnan edelleen kehittäminen, ulkoistamisen

lisääminen joustavuuden parantamiseksi, erityisen huomion kiinnittäminen tulostavoitteet alittaviin yksiköihin sekä tehokkaan ja pääomarakenteeltaan kevyen liiketoiminnan kehittäminen.

Tavoitteena on parantaa materiaalinkäsittelyliiketoiminnan kannattavuutta kohti pitkään aikavälin liikevoittotavoitetta, joka on kahdeksan prosenttia ennen konserniliiketarvon poistoa. Siihen päästään, kun pidemmän aikavälin synergiat ovat toteutuneet.

Partekin osto

Kesäkuussa toteutettiin osakekauppa, jossa KONE osti Suomen valtiolta 30,2 prosenttia Partek Oyj Abp:n osakkeista. Kauppa rahoitettiin 106 miljoonan euron valtiolle suunnatulla osakeannilla ja 119 miljoonan euron käteissuorituksella. Kesäkuussa KONE teki myös julkisen ostotarjouksen Partekin lopuista osakkeista. Tarjoushinta oli 15,30 euroa osakkeelta. Yli 90 prosenttia osakkeista siirtyi KONEen omistukseen tarjouksen voimassaoloaikana.

Tarjousoajan päätyttyä lopuista osakkeista tehtiin lunastustarjous, joka päättyi 11. lokakuuta 2002. Tämän jälkeen KONE omisti 99,5 prosenttia Partekin osakekannasta. Omistusoikeus Partekin vähemmistöosakkaiden jäljelle jääneisiin osakkeisiin siirtyi KONEen kokonaan omistamalle tytäryhtiölle, Kone Finance Oy:lle, 18. joulukuuta 2002, jolloin Partekin osakkeen noteeraus Helsingin Pörsissä päättyi.

Yhteistyö Toshiba kanssa

KONE vahvisti kertomusvuoden aikana myynti- ja markkinointiyhteistyötään Toshiba kanssa.

KONE osallistui maaliskuussa Toshiba Elevator and Building Systems Corporationin (TELC)

järjestämään suunnattuun osakeantiin, ja omistaa sen seurauksena 19,9 prosenttia TELC:sta. Investoinnin arvo oli 158 miljoonaa euroa. Samaan aikaan KONE Oyj myi markkinoilta ostamansa 829 580 B-sarjan osaketta TELC:lle yhteisarvoltaan 86,3 miljoonaa euroa. Saatua myyntivoittoa ei ole kirjattu tuloslaskelmaan vaan suoraan taseen omaan pääomaan. Vuoden 2002 yhtiökokouksessa KONEen hallituksen valittiin uudeksi jäseneksi TELC:in toimitusjohtaja ja CEO Hiroshi Nishioka.

Katsauskauden päättyessä TELC omisti lähes viisi prosenttia KONEen osakkeista.

Liiketoimintojen myynnit

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan suurimpien muiden omistusten myynneistä allekirjoitettiin sopimukset joulukuussa 2002. Nordkalk Oyj Abp:n ja Paroc Group Oy Ab:n omistusosuuden myynnit saadaan päätökseen vuoden 2003 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Nordkalkista maksettava kauppahinta on vähemmistöosuusien vähentämisen jälkeen 270 miljoonaa euroa. Kauppahinnasta vähennetään Nordkalkin liikkeelle laskema listautumisehtoinen 100 miljoonan euron pääomalaina ja yhtiön korolliset nettovelat. Osakkeista maksettavaksi kauppahinnaksi arvioidaan 140 miljoonaa euroa.

Velaton kauppahinta Parocin 38 prosentin omistusosuudesta on noin 75 miljoonaa euroa, joka sisältää osakkeiden kauppahinnan ja lainojen takaisinmaksun.

Osakkeet ja yhtiökokoukset

Helmikuussa pidetyssä KONE Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa vahvistettiin vuoden

2001 tilinpäätös, hyväksyttiin hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä ja myönnettiin tilivelvollisille vastuuvapaus tilikaudelta 2001. Hallituksen puheenjohtajaksi tilikaudeksi 2002 valittiin edelleen Pekka Herlin ja muiksi varsinaisiksi jäseniksi Antti Herlin, Gerhard Wendt, Iiro Viinanen ja Jean-Pierre Chauvarie. Lisäksi hallitukseen valittiin 1. huhtikuuta 2002 alkaen TELC:in toimitusjohtaja ja CEO Hiroshi Nishioka.

Lisäksi yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen hankkia enintään 1 007 726 KONEen osaketta, niin että A-sarjan osakkeita voidaan hankkia enintään 174 247 kappaletta ja B-sarjan osakkeita enintään 833 479 kappaletta ottaen kuitenkin huomioon osakeyhtiölain määräykset yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden enimmäismäärästä. Vuonna 2002 KONE osti 833 479 omaa B-sarjan osakettaan kokonaishintaan 26,3 miljoonaa euroa eli 31,56 euroa osakkeelta. Määrä oli yhtiökokouksen valtuuttama enimmäismäärä. Ostetut osakkeet edustavat 1,3 prosenttia osakkeista ja 0,6 prosenttia äänimäärästä.

Ylimääräinen yhtiökokous 24. toukokuuta 2002 hyväksyi KONE Oyj:n osakkeiden jakamiseen kolmeen osaan. Osakkeen nimellisarvo laski tämän seurauksena kolmesta eurosta yhteen euroon.

Toinen ylimääräinen yhtiökokous 14. kesäkuuta 2002 hyväksyi Suomen valtion ja KONEen välisen osakekaupan, jossa osakepääomaa korotettiin uusmerkinnällä 3 000 000 eurolla. 3 000 000 uutta B-sarjan osaketta tarjottiin Suomen valtion merkittäväksi hintaan 35,33 euroa osakkeelta, yhteensä 105 990 000 euroa. Valtio maksoi merkintähinnan Partek Oyj Abp:n osakkeilla, joita oli yhteensä 6 927 451 kappaletta

arvoltaan 15,30 euroa osakkeelta.

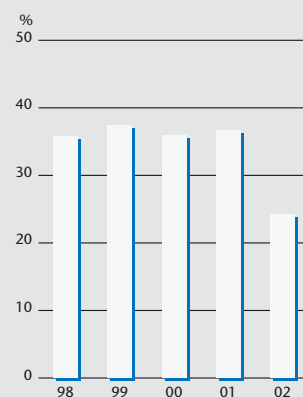
Hallituksen 22. joulukuuta 2000 tekemän päätöksen mukaan A-sarjan osakkeiden omistajalla on oikeus vaatia A-sarjan noteeraamattomien osakkeidensa muuntamista B-sarjan noteeratuihin osakkeiksi suhteessa 1:1. Tarjous on voimassa 31. joulukuuta 2003 asti. KONEen hallituksen puheenjohtaja Pekka Herlin vaati 20. joulukuuta 2002 omistamiensa 928 734 A-sarjan osakkeen muuntamista B-sarjan osakkeiksi, ja KONEen hallitus hyväksyi muuntamisen.

Yhtiökokous ja voitonjako

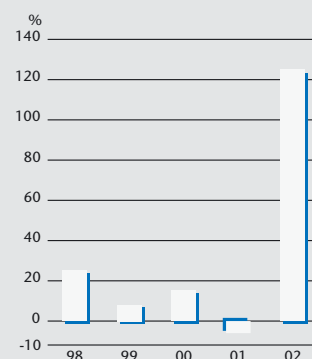
Konsernin jakokelpoinen oma pääoma on 661,2 miljoonaa euroa. Emoyhtiön vapaa oma pääoma edellisiltä tilikausilta on 819,0 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 35,6 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävissä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 1,48 (0,71) euroa kutakin A-sarjan osaketta kohden ja 1,50 (0,73) euroa kutakin ulkona olevaa B-sarjan osaketta kohden. Osingonjaon täsmäytyspäivä on 26. helmikuuta 2003, ja osinkojen maksupäiväksi ehdotetaan 5. maaliskuuta 2003. Mikäli 21. helmikuuta 2003 kokoontuva varsinainen yhtiökokous hyväksyy hallituksen voitonjakoehdotuksen, osingonjakoon käytetään 93,8 (42,3) miljoonaa euroa.

KONEen hallitus on tehnyt myös esityksen varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiökokous jatkaisi hallituksen valtuutusta omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla siten, että hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään viisi prosenttia yhtiön koko osake- ja äänimäärästä. Esityksen mukaan omat osak-

Omavaraisuusaste

Nettovelkaantumisaste

keet hankitaan käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa ja muissa järjestelyissä sekä yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi. Tämä valtuutus on voimassa yhden vuoden yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Näkymät

Tämän kertomuksen kirjoittamisen aikaan sekä taloudellinen että poliittinen epävarmuus on lisääntynyt, minkä takia markkinoiden kehitystä on erityisen vaikeaa arvioida. KONEen liikevaihdon ja tuloksen arviointi on myös haastavampaa kuin

ennen Partekin ostoa, koska ostetun liiketoiminnan luonne on erilainen kuin hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan.

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnassa uusien hissien ja liukuportaiden tilausten ja liikevaihdon uskotaan säilyvän suunnilleen yhtä suurina kuin vuonna 2002. Huolto- ja modernisointitoiminnan liikevaihdon odotetaan kasvavan noin viisi prosenttia vuonna 2003. Huolto- ja tilauskantamme vuoden lopussa tukevat näitä arvioita.

Olemme vakuuttuneita, että saavutamme KONEen hissi- ja

liukuporrasliiketoiminnalle asetetun yli 10 prosentin liikevoittotavoitteen ennen konserniliikearvon poistoja, kun jatkamme tuotteidemme ja prosessiemme kehittämistä.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan liiketoiminta-alueiden tilausten ja liikevaihdon odotetaan säilyvän ainakin yhtä suurina kuin vuonna 2002. Liikevoittoprosentin ennen konserniliikearvon poistoja arvioidaan ylittävän viisi prosenttia. Kannattavuuden ja kasvavirran parantamiseksi tehdyt ja suunnitellut toimet tukevat näkemystä, että kannattavuus-

tavoite saavutetaan.

Yhdistämällä KONEen ja Partekin konsernihallinnon toiminnot, verosuunnittelulla ja yhdistämällä rahoitustoiminnot saavutamme säästöjä kummallakin liiketoimintaryhmälle ja koko konsernille. Nämä säästöt saavutetaan suurelta osin jo vuonna 2003, ja ne tarjoavat hyvät edellytykset KONEen kannattavuuden parantamiseksi vuonna 2003.

Molempien liiketoimintaryhmien vahvaksi arvioitu kassavirta ja yritysmyyntien toteutuminen vahvistavat selvästi KONEen tasetta vuonna 2003.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Henkilöstö keskimäärin	=		Tilikauden alun ja lopun henkilöstömäärien keskiarvo
Oman pääoman tuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja - verot}}{\text{Oma pääoma *) + vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat - lunastetut omat osakkeet (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + rahoitustuotot ja -kulut (netto)}}{\text{Liiketoimintaan sitoutunut pääoma **) (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste (%)	=	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma *) + vähemmistöosuudet}}{\text{Taseen loppusumma - lunastetut omat osakkeet}}$
Nettovelkaantumisaste (%)	=	100 x	$\frac{\text{Korolliset velat ***) - rahavarat - lainasaamiset}}{\text{Oma pääoma *) + vähemmistöosuudet}}$
Voitto/osake	=		$\frac{\text{Voitto ennen veroja - verot - vähemmistöosuus}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu ja optioiden merkintäoikeuksilla oikaistu painotettu lukumäärä - lunastetut omat osakkeet}}$
Oma pääoma/osake	=		$\frac{\text{Oma pääoma *)}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä - lunastetut omat osakkeet}}$
Osinko/osake	=		$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantikorjattu ja optioiden merkintäoikeuksilla oikaistu painotettu lukumäärä - lunastetut omat osakkeet}}$
Osinko/voitto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Voitto/osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto (%)	=	100 x	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{B-osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa}}$
Hinta/voitto	=		$\frac{\text{B-osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{Voitto/osake}}$
Keskikurssi	=		$\frac{\text{B-osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen B-osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikaudella}}$
Osakekannan markkina-arvo	=		Tilikauden lopun osakkeiden (A + B) määrä kerrottuna B-osakkeen pörssikurssilla tilikauden lopussa
Osakevaihto	=		Tilikauden aikana vaihdettujen B-osakkeiden lukumäärä
Osakevaihto (%)	=	100 x	$\frac{\text{B-osakkeen vaihtomäärä}}{\text{B-osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$

*) oma pääoma ilman pääomalainoja ja lunastettuja omia osakkeita

**) käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (ilman lunastettuja omia osakkeita) sekä käyttöpääoma

***) sisältää pääomalainat

Tilinpäätösperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä oli välittömästi tai välillisesti tilikauden lopussa yli 50 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on sisällytetty konsernitilinpäätökseen hankinta-ajankohdasta lähtien. Niitä asunto- ja kiinteistöyhtiöitä, joiden yhdisteleminen on tarpeetonta oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta, ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyhtiöiden tilinpäätöstiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Osakkuusyhtiöiksi katsotaan yhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia osakkeiden tuottamasta äänimäärästä ja vähintään 20 prosentin osakeomistus.

Sijoitukset muihin yhtiöihin on esitetty taseessa hankintameno suuruisena. Hankintameno on perustuva kirjanpitoarvo on alennettu tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.

Konserniyhtiöiden väliset liike-tapahtumat on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Konserniyhtiöiden keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu vähentämällä tytäryhtiöosakkeiden hankintahinnasta tytäryhtiön oman pääoman määrä hankintahetkellä. Ero hankintahinnan ja hankintahetken oman pääoman välillä on esitetty konserniliikarvona. Konserniliikarvoon sisältyy myös hankittujen hissihuoltokantojen arvo.

Konsernituloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista. Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot eivät sisälly tulokseen. Konsernin omistusta vastaava osuus osakkuusyhtiön hankintahetken omasta pääomasta, oikaistuna osakkeiden hankinnan jälkeen tapahtuneilla oman pääoman muutoksilla, sisältyy taseeseen osakkeisiin ja osuuksiin.

Eräissä maissa verolainsäädän-

tö antaa mahdollisuuden muodostaa verotuksessa vähennyskelpoisia varauksia edellyttäen, että vastaavat vähennykset on tehty myös kirjanpidossa.

Konsernitilinpäätöksessä tilikauden tilinpäätössiirrot – varaukset sekä suunnitelman mukaisten ja tilikauden kokonaispoistojen välinen erotus – on lisätty tilikauden tulokseen tilinpäätössiirroista määritetyn laskennallisen verovelan muutosta lukuunottamatta. Tilinpäätössiirtojen kertymä, vähennettynä laskennallisen verovelan määrällä, sisältyy omaan pääomaan.

Tuloslaskelmassa ja taseessa esitetään omina erinään vähemmistöosuudet. Tuloslaskelman vähemmistöosuus lasketaan tilikauden tuloksesta ennen tilinpäätössiirtoja, mutta laskennallisen verovelan muutoksella oikaistujen verojen jälkeen. Taseen vähemmistöosuus lasketaan oman pääoman ja tilinpäätössiirtojen kertymän yhteissummasta, josta on vähennetty laskennallisen verovelan määrä.

Ulkomaisten tytäryrityksen tase-erät muunnetaan konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä varten euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaa kurssia ja tuloslaskelmaerät käyttäen tilikauden keskikurssia. Liitetiedot muunnetaan samalla tavalla kuin taseen ja tuloslaskelman erät.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Taseen valuuttamääräiset erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin, samoin kuin valuutta- ja korkoriskien suojaamiseksi tehty johdannaissopimukset. Valuuttamääräisten erien arvonnmuutokset on kirjattu tuloslaskelman korkoihin ja kurssieroihin suojattavan kohteen jaksotuksen mukaisesti. Kurssierot ulkomaisten tytäryhtiöiden varojen ja velkojen suojauksessa käytetyistä johdannaissopimuksista ja lainoista on kirjattu oman pääoman muuntoeroon.

Tulotusperiaate

Tuotteiden ja palvelujen myynti on tuloutettu niiden luovutuksen yhteydessä. Myös pitkäaikaiset projektit on tuloutettu loppuluovutusten yhteydessä.

Tutkimus- ja kehityksenot

Tutkimus- ja kehityksenot on kirjattu vuosikuluiksi.

Eläkejärjestelyt ja eläkemeno

Konserniyhtiöiden eläketurva on pääosin hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkekulut ja eläkevastuun vajauksen muutos on kirjattu tuloslaskelmaan eri maiden lainsäädännön vaatimukset huomioiden ja varovaisuuden periaatetta noudattaen.

Leasing

Leasingmaksut on kirjattu tuloslaskelman vuokratuloihin. Leasingosimusten jäljelläolevat vuokrat on esitetty liitetietojen vastuissa. Leasingosimusten ehdot eivät poikkea tavanomaisista ehdoista.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin on kirjattu ne olennaiset erät, jotka ovat kertyneet muusta kuin varsinaisesta liiketoiminnasta ja jotka ovat kertaluonteisia.

Verot

Veroihin sisältyvät paikallisten verosäännösten mukaiset verotettavan tulon perusteella lasketut tavan tulon perusteella lasketut verot ja laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos, joka on laskettu verotuksen ja kirjanpidon välisille jaksotuseroille käyttäen tilinpäätöshetken verokantaa.

Varovaisuuden periaatteen mukaisesti jaksotuseroista johtuva verovelka otetaan huomioon kokonaisuudessaan ja verosaaminen todennäköisesti toteutuvan verohyödyn suuruisena. Aikaisempien tilikausien verot ja yhtiöveron hyvitykset sisältyvät veroihin.

Käyttöomaisuus ja poistot

Käyttöomaisuuden arvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin. Lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvoon sisältyvien arvonkorotusten perusteet tarkistetaan säännöllisesti. Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Arvioituihin taloudellisiin käyttöaikoihin perustuvat poistajat ovat seuraavat:

- Rakennukset	5–40 vuotta
- Koneet ja kalusto	4–10 vuotta
- Konserniliikarvo	5–20 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot	4–5 vuotta

Konserniliikarvo poistetaan pääsäännön mukaan 5 vuodessa. Mikäli huomattavan suuruinen konserniliikarvo on syntynyt tytä- tai osakkuusyhtiöhankinnasta, jonka avulla on hankittu merkittävä markkinaosuus, voi poisto-aika olla yli 5 vuotta, kuitenkin enintään 20 vuotta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu enintään todennäköiseen luovutushintaan FIFO-periaatteen mukaisesti, kuitenkin niin, että aineiden ja tarvikkeiden arvotuksessa on käytetty myös standardihintoja. Puolivalmistet on arvostettu muuttuviin valmistuskustannuksiin. Kesken-eräiset työt sisältävät tilinpäätöspäivään mennessä kertyneet muuttuvat kustannukset sekä töille kohdistuvan osuuden valmistuksen ja asennuksen kiinteistä menoista.

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset ovat vastaisia menoja, joiden suorittamiseen konserniyhtiöt ovat sitoutuneet ja joista ei todennäköisesti kerry niitä vastaavaa tuloa, tai vastaisia menetyksiä, joiden toteutumista on pidettävä ilmeisenä.

Konsernituloslaskelma

MEUR		2002	%	2001	%
Liikevaihto	Viite 1	4 341,8		2 816,3	
Kulut	Viite 2	-3 926,0		-2 516,1	
Poistot	Viite 3	-140,6		-82,4	
Liikevoitto	Viite 1	275,2	6,3	217,8	7,7
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		5,9		1,3	
Rahoitustuotot ja -kulut	Viite 4	-24,9		-0,4	
Voitto ennen veroja		256,2	5,9	218,7	7,8
Verot	Viite 5	-95,5		-76,5	
Vähemmistöosuus		-3,6		-1,1	
Tilikauden voitto		157,1	3,6	141,1	5,0

Konsernitase

Vastaavaa MEUR		31.12.2002	31.12.2001
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Aineettomat hyödykkeet			
Konserniliikearvo	Viite 6	1 063,1	417,3
Muut pitkävaikutteiset menot	Viite 7	57,1	25,6
		1 120,2	442,9
Aineelliset hyödykkeet			
Maa-alueet	Viite 8	101,4	12,2
Rakennukset	Viite 9	240,7	107,4
Koneet ja kalusto	Viite 10	284,5	83,6
Maksetut ennakot		22,1	3,7
		648,7	206,9
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Viite 11	207,7	14,0
Omat osakkeet		26,3	57,3
		234,0	71,3
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		2 002,9	721,1
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus			
Aineet, tarvikkeet ja valmiit tuotteet		476,9	85,7
Keskeneräiset työt		454,3	498,9
Maksetut ennakot		5,3	3,8
Saadut ennakot		-406,1	-476,4
		530,4	112,0
Saamiset			
Myyntisaamiset		842,9	611,9
Lainasaamiset		60,8	4,1
Muut saamiset		7,6	10,6
Siirtosaamiset		295,9	194,4
	Viite 12	1 207,2	821,0
Rahoitusarvopaperit	Viite 13	293,8	384,3
Rahat ja pankkisaamiset		125,9	68,9
		419,7	453,2
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		2 157,3	1 386,2
Vastaavaa yhteensä		4 160,2	2 107,3

Vastattavaa MEUR		31.12.2002	31.12.2001
Oma pääoma			
Osakepääoma		63,5	60,5
Ylikurssirahasto		219,6	95,9
Omien osakkeiden rahasto		26,3	57,3
Muuntoero		20,9	61,0
Kertyneet voittovarat		519,8	390,0
Tilikauden voitto		157,1	141,1
Pääomalainat		102,1	0,0
Oma pääoma yhteensä	Viitteet 14, 15	1 109,3	805,8
Vähemmistöosuudet		20,1	1,4
Pakolliset varaukset	Viite 16	247,0	220,5
Vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	Viite 17	49,6	25,9
Pitkäaikainen velka			
Lainat	Viite 18	975,8	350,3
Lyhytaikainen velka			
Lainat		596,2	7,3
Ostovelat		385,7	151,8
Siirtovelat		718,6	492,2
Muut lyhytaikaiset velat		57,9	52,1
Vieras pääoma yhteensä	Viite 19	1 758,4	703,4
Vastattavaa yhteensä		2 783,8	1 079,6
Vastattavaa yhteensä		4 160,2	2 107,3

Konsernin kassavirtalaskelma

MEUR	2002	2001
Myyntitulot	+4 363,0	+2 892,2
Ostot, palkat ja muut menot	-3 747,4	-2 548,6
Rahoitustulot ja -menot	-21,5	+1,3
Verot ja muut erät	-97,2	-90,4
Kassavirta liiketoiminnasta	+496,9	+254,5
Käyttöomaisuushankinnat	-225,3	-46,7
Käyttöomaisuusmyynnit	+10,5	+41,9
Uusien tytäryhtiöiden käyttöomaisuus	-1 279,6	-37,0
Myytyjen tytäryhtiöiden käyttöomaisuus	0,0	+3,3
Kassavirta investoinneista	-1 494,4	-38,5
Kassavirta investointien jälkeen	-997,5	+216,0
Lyhytaikaisten velkojen nettomuutos	+1 793,3	-170,4
Pitkäaikaisen velkojen nettomuutos	+757,7	+278,6
Omien osakkeiden ostot	-26,3	-25,6
Omien osakkeiden myynti	+77,9	0,0
Osakepääoman korotus	+106,0	0,0
Maksetut osingot	-42,3	-29,0
Muut rahoitustoiminnan erät	-1 637,3	-248,3
Kassavirta rahoitustoiminnasta	+1 029,0	-194,7
Rahavarojen muutos	+31,5	+21,3
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	125,9	68,9
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	+7,8	-0,2
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	102,2	47,4
Rahavarojen muutos	+31,5	+21,3
Tilikauden voiton yhteys liiketoiminnan kassavirtaan		
Tilikauden voitto	+157,1	+141,1
Poistot	+140,6	+82,4
Vähemmistöosuus	+3,6	+1,1
Tulo ennen käyttöpääomaerien muutosta	+301,3	+224,6
Saamisten muutos	+69,9	-30,7
Velkojen muutos	+98,2	+15,7
Vaihto-omaisuuden muutos	+27,5	+44,9
Kassavirta liiketoiminnasta	+496,9	+254,5

Valuuttakurssimuutosten vaikutus on eliminoitu kassavirtalaskelmaa laadittaessa muuntamalla alkava tase tilikauden päättymispäivän kurssien mukaan.

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Tuloslaskelma MEUR

1. Liiketoimintaryhmäkohtaiset tiedot

Liikevaihto	2002	2001
Hissit ja liukuportaat	2 970,1	2 816,3
Materiaalinkäsittely:		
Liiketoiminta-alueet	1 174,5	
Nordkalk	132,7	
Muut	64,5	
Materiaalinkäsittely yhteensä	1 371,7	

Liikevaihto yhteensä	4 341,8	2 816,3
----------------------	---------	---------

Liikevoitto	2002	%	2001	%
Liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja:				
Hissit ja liukuportaat	287,0	9,7	256,4	9,1
Materiaalinkäsittely:				
Liiketoiminta-alueet	51,3	4,4		
Nordkalk	20,8	15,7		
Muut	-7,9			
Materiaalinkäsittely yhteensä	64,2	4,7		

Kohdistamattomat konsernikulut	-11,0			
Konserniliikearvon poisto	-65,0		-38,6	
Liikevoitto yhteensä	275,2	6,3	217,8	7,7

2. Kulut

	2002	2001
Keskeneräisten töiden muutos	93,6	-44,2
Ainekäyttö	1 385,2	824,1
Ulkopuoliset palvelut	134,7	107,4
Hallitusten ja toimitusjohtajien palkat	18,5	11,5
Muut palkat	941,8	792,0
Eläkekulut	158,6	118,5
Muut henkilösivukulut	319,3	241,5
Muut kulut	909,0	503,9
Liiketoiminnan muut tuotot	-34,7	-38,6
Yhteensä	3 926,0	2 516,1

3. Poistot

	2002	2001
Konserniliikearvo	65,0	38,6
Muut pitkävaikutteiset menot	9,9	5,4
Rakennukset	13,1	6,8
Koneet ja kalusto	52,6	31,6
Yhteensä	140,6	82,4

4. Rahoitustuotot ja -kulut

	2002	2001
Osinkotuotot	0,4	0,4
Korkotuotot	35,1	25,5
Muut rahoitustuotot	3,5	4,1
Korkokulut	-60,2	-28,3
Muut rahoituskulut	-3,7	-2,1
Yhteensä	-24,9	-0,4

5. Verot

	2002	2001
Tilikauden suoriteperusteiset verot	99,8	82,2
Laskennallisen verovelan ja -saamisen muutos	0,8	-2,6
Yhtiöveron hyvitykset ja edellisten vuosien verot	-5,1	-3,1
Yhteensä	95,5	76,5

Tase MEUR

6. Konserniliikearvo

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	758,5	748,8
Lisäykset	734,9	33,8
Kertyneet poistot	-430,3	-365,3
Tasearvo vuoden lopussa	1 063,1	417,3

7. Muut pitkävaikutteiset menot

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	83,0	68,5
Lisäykset	34,0	7,0
Vähennykset	-0,1	0,0
Kertyneet poistot	-59,8	-49,9
Tasearvo vuoden lopussa	57,1	25,6

8. Maa-alueet

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	11,1	14,6
Kertyneet arvonkorotukset	0,8	0,8
Lisäykset	94,3	0,3
Vähennykset	-4,8	-3,5
Tasearvo vuoden lopussa	101,4	12,2

9. Rakennukset

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	179,6	187,0
Kertyneet arvonkorotukset	12,7	12,7
Lisäykset	157,2	5,3
Vähennykset	-2,0	-3,9
Kertyneet poistot	-106,8	-93,7
Tasearvo vuoden lopussa	240,7	107,4

10. Koneet ja kalusto

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	428,3	406,4
Lisäykset	266,7	33,1
Vähennykset	-3,7	-1,7
Kertyneet poistot	-406,8	-354,2
Tasearvo vuoden lopussa	284,5	83,6

11. Osakkeet ja osuudet

	2002	2001
Tasearvo vuoden alussa	13,6	11,7
Muutos osakkuusyhtiö- osuuksissa	5,1	2,3
Lisäykset	196,6	0,0
Vähennykset	-7,6	0,0
Tasearvo vuoden lopussa	207,7	14,0

12. Saamiset

Yhden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua maksettavaksi

erääntyvät saamiset	2002	2001
Myyntisaamiset	3,7	3,2
Lainasaamiset	27,4	2,2
Yhteensä	31,1	5,4

Saamiset osakkuusyhtiöiltä	2002	2001
Myyntisaamiset	4,6	0,6
Siirtosaamiset	4,5	0,0
Lainasaamiset	43,3	2,0
Yhteensä	52,4	2,6

Siirtosaamiset	2002	2001
Verojaksotukset	51,0	27,6
Laskennallinen verosaaminen	108,5	85,7
Muut	136,4	81,1
Yhteensä	295,9	194,4

13. Rahoitusarvopaperit

	2002	2001
Talletukset*	293,8	296,6
Joukkovelkakirjat	0,0	26,3
Muut	0,0	61,4
Yhteensä	293,8	384,3

*Talletuksiin sisältyvät Euro Medium Term Note -lainaohjelmalla rahoitetut talletukset.

14. Oma pääoma ja sen muutokset

	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omien osak- keiden rahasto	Muunto- ero	Kertyneet voittovarot	Tilikauden voitto	Pääoma- lainat	Yhteensä
Vuoden alussa	60,5	95,9	57,3	61,0	531,1			805,8
Osakeanti	3,0	103,0						106,0
Omien osakkeiden osto			26,3		-26,3			0,0
Omien osakkeiden myynti		20,6	-57,3		57,3			20,6
Muuntoero				-40,1				-40,1
Osingot					-42,3			-42,3
Tilikauden voitto						157,1		157,1
Pääomalainat							102,1	102,1
Vuoden lopussa	63,5	219,6	26,3	20,9	519,8	157,1	102,1	1 109,3

Voittovaroihin sisältyvä tilinpäätössiirtojen kertymä vähennettynä verovelalla oli yhteensä 16,2 miljoonaa euroa (15,6 miljoonaa euroa). Se ei ole jakokelpoista vapaata omaa pääomaa.

15. Pääomalainat

	2002	2001
Vaihdettava debentuurilaina		
Partek Oyj Abp	1,6	0,0
Vaihdettava pääomalaina		
Partek Oyj Abp	0,5	0,0
Vaihdettava pääomalaina		
Nordkalk Oyj Abp	100,0	0,0
Yhteensä	102,1	0,0

16. Pakolliset varaukset

	2002	2001
Takuuvaraukset	23,5	23,7
Varaus toiminta- ja tuotevastuille	39,3	69,1
Varaukset toiminnan uudelleenjärjestelyihin	38,2	15,4
Varaus tappiollisille tilauksille	23,9	21,2
Muut varaukset	122,1	91,1
Yhteensä	247,0	220,5

17. Laskennallinen verovelka ja -saaminen

Laskennalliset verosaamiset	2002	2001
Yhdistelytoimenpiteet	15,4	15,9
Jaksotuserot	93,1	69,8
Laskennalliset verosaamiset yht.	108,5	85,7

Laskennalliset verovelat	2002	2001
Yhdistelytoimenpiteet	4,0	6,2
Jaksotuserot	45,6	19,7
Laskennalliset verovelat yht.	49,6	25,9

Taseessa laskennallinen verovelka on esitetty omana eränään ja laskennallinen verosaaminen sisältyy siirtosaamiin.

18. Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma erääntyy maksettavaksi seuraavasti:		
	MEUR	%
2004	154,4	15,8
2005	173,2	17,8
2006	356,4	36,5
2007	181,2	18,6
Myöhemmin	110,6	11,3
Yhteensä	975,8	100,0

19. Lyhytaikaiset velat

Velat osakkuusyhtiöille	2002	2001
Ostovelat	1,0	2,2
Muut lyhytaikaiset velat	1,3	1,2
Yhteensä	2,3	3,4

Siirtovelat	2002	2001
Verojaksotukset	103,9	81,1
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	251,1	204,0
Muut lyhytaikaiset velat	363,6	207,1
Yhteensä	718,6	492,2

20. Vastuut

	Konserni		Emoyhtiö	
	2002	2001	2002	2001
Kiinnitykset				
Omien velkojen vakuudeksi	26,4	1,4	16,7	0,8
Pantit				
Omien velkojen vakuudeksi	22,7	21,6	0,0	0,0
Takaukset				
Tytäryhtiöiden puolesta	0,0	0,0	1 199,4	1 203,5
Osakkuusyhtiöiden puolesta	4,1	2,9	1,9	2,9
Muiden puolesta ¹⁾	19,6	2,4	0,9	1,5
Leasingvastuut				
Seuraavana vuonna	50,4	34,1	2,9	2,4
Yli vuoden kuluttua	127,8	83,2	2,7	2,8
Muut vastuut ¹⁾	111,4	0,0	0,0	0,0
Vastuut yhteensä	362,4	145,6	1 224,5	1 213,9
Niiden velkojen yhteismäärä, joista on annettu vakuus	83,7	46,3	77,5	43,5
Vakuutena annetun omaisuuden tasearvo (tai vakuusarvo, jos tämä on tasearvoa pienempi)	30,1	15,5	16,7	0,8

¹⁾ Takuusitoumukset muille sisältää 10,3 miljoonaa euroa asiakasrahoitusjärjestelyjä, joissa myydyt koneet ovat vastavakuutena ja muihin vastuusitoumuksiin sisältyy myytyjen tuotteiden takaisinostositoumuksia 71,7 miljoonaa euroa

21. Johdannaissopimukset

Valuutta- ja korkoriskin suojaamiseksi tehtyjen taseen ulkopuolisten johdannaissopimusten pääoma- ja tasearvot olivat seuraavat:

	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
	2002	2002	2001	2001
Valuuttatermiinit	983,9	24,7	225,4	-1,2
Valuuttaoptiot	83,2	0,4	192,8	0,9
Valuutanvaihtosopimukset	153,8	1,1	0,0	0,0
Koronvaihtosopimukset	276,6	-8,8	0,0	0,0
Yhteensä	1 497,5	17,4	418,2	-0,3

22. Rahoitusriskin hallinta

KONEen liiketoimintaan liittyy rahoitusriskejä kuten valuutta-, korko-, rahoitus- ja maksuvalmius- sekä vastapuolirisikit.

KONEen rahoitusyksikkö hoitaa keskitetysti konsernin rahoitusriskien hallinnan Treasury Committeeen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Rahoituspolitiikka perustuu hallituksen määrittelemiin riskienhallinnan pääperiaatteisiin.

Vuoden lopussa avoimna olleiden johdannaissopimusten määrä ilmenee liitetietojen kohdasta 21.

Valuutariskit

KONE toimii kansainvälisesti, ja sen liiketoimintaan liittyy siksi valuuttakurssivaihteluista aiheutuvia riskejä eli transaktioriskejä ja muuntoeroja. Transaktioriski syntyy ostojen ja myyntien maksuvirroista. Muuntoerot

syntyvät ulkomaisten tytäryhtiöiden omasta pääomasta.

Konsernin nettomaksuvirta suojataan säännöllisesti siten, että valuuttakurssimuutosten tulosvaikutus näkyy keskimäärin 7–9 kuukauden viiveellä.

Muuntoeroja koskevana periaatteena on suojata tasera- kenne siten, että valuuttakurssimuutosten kokonaisvaikutus konsernin nettovelkaantumisas- teeseen on neutraali. Poikkeuk- sena tästä on, jos suojauskus- tannusten arvioidaan olevan liian suuret huonosti toimivien markkinoiden ja/tai liian suuren korkoeron takia.

Korkoriskit

Korkotason muutosten vaikutukset korollisten saatavien ja velkojen arvoon synnyttävät korkoriskin. Korkoriskin suuruutta seurataan muuttamalla lainasalkun kiinteä- ja vaihtu- vakorkoisten lainojen suhdetta sekä käyttämällä erilaisia joh-

dannaisinstrumentteja määritel- lyn duraation saavuttamiseksi. Vuoden 2002 lopussa avoimna olleet korkojohdannaissopi- mukset ilmenevät liitetietojen kohdasta 21.

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskit

Rahoitus- ja maksuvalmiusriskin minimoimisessa huolehditaan siitä, ettei lyhytaikaisten luottojen osuus kaikista korollisista veloista ylitä ennalta määriteltyä tasoa, ja siitä, että likvidit varat ja voimassaolevat luottolimiitit kattavat arvioidut rahoitustarpeet.

Partekin oston seurauksena korollinen nettovelka nousi 1 252 miljoonaan euroon. Pääomalainat sisältyvät korolli- seen nettovelkaan. Korollisten velkojen määrä ilman vaihdet- tavia pääomalainoja oli 1 630 miljoonaa euroa, mistä lyhyt- aikaisten korollisten velkojen osuus, mukaan lukien vuoden

sisällä tapahtuvat lainojen lyhennykset, korjattuna sitovilla pitkäaikaisilla luottolupauksilla, oli 24 prosenttia. Pitkäaikaisten velkojen takaisinmaksusuunni- telma on esitetty liitteessä 18.

Pitkäaikaiset käyttämättö- mät sitovat luottolimiitit olivat vuoden lopussa 166 miljoonaa euroa. KONEella on myös merkittävä määrä lyhytaikaisia käyttämättömiä sekä sitovia että muita luottolimiittejä. Liike- toiminnan vahva kassavirta ja Nordkalkin ja Parocin omistus- osuuden myynnit pienentävät nettovelkaa vuoden 2003 aikana.

Vastapuoliriski

Kassavarojen sijoituksissa hyväk- sytään vain vastapuolet, joilla on korkea luottokelpoisuus. Myös johdannaissopimuksia tehdään vain johtavien pankki- en ja luottolaitosten kanssa.

Emoyhtiön tuloslaskelma

MEUR		2002	%	2001	%
Liikevaihto	Viite 1	414,5		353,8	
Keskeneräisten tuotteiden muutos		-14,4		-0,8	
Kulut	Viite 2	-338,2		-315,4	
Poistot	Viite 3	-3,7		-7,4	
Liikevoitto		58,2	14,0	30,2	8,5
Rahoitustuotot ja -kulut	Viite 4	43,5		65,3	
Voitto ennen satunnaisia eriä		101,7	24,5	95,5	27,0
Satunnaiset tuotot ja kulut	Viite 5	-54,5		13,7	
Voitto ennen tilinpäätös-siirtoja ja veroja		47,2	11,4	109,2	30,9
Poistoeron muutos	Viite 6	0,9		0,7	
Tuloverot		-12,5		-27,3	
Tilikauden voitto		35,6	8,6	82,6	23,3

Emoyhtiön tase

Vastaavaa	MEUR	31.12.2002	31.12.2001
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	Viite 7	0,8	1,7
Ennakkomaksut		-	0,4
		0,8	2,1
Aineelliset hyödykkeet			
Maa-alueet	Viite 8	1,4	1,5
Rakennukset	Viite 9	18,2	18,2
Koneet ja kalusto	Viite 10	6,7	9,4
		26,3	29,1
Sijoitukset			
Tytäryhtiöosakkeet	Viite 11	417,9	421,2
Osakkeet ja osuudet	Viite 12, 21	4,5	3,4
Omat osakkeet	Viite 13	26,3	57,3
		448,7	481,9
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä			
		475,8	513,1
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		16,2	15,9
Keskeneräiset tuotteet		22,0	36,4
		38,2	52,3
Saamiset			
	Viite 14		
Myyntisaamiset		56,2	49,6
Lainasaamiset		1 965,0	565,6
Siirtosaamiset		115,9	70,2
		2 137,1	685,4
Rahoitusarvopaperit			
	Viite 15	250,7	370,8
Rahat ja pankkisaamiset		2,6	6,5
		253,3	377,3
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä			
		2 428,6	1 115,0
Vastaavaa yhteensä			
		2 904,4	1 628,1

Vastattavaa	MEUR	31.12.2002	31.12.2001
Oma pääoma			
Osakepääoma		63,5	60,5
Ylikurssirahasto		219,6	95,9
Omien osakkeiden rahasto		26,3	57,3
Kertyneet voittovarot		818,9	747,7
Tilikauden voitto		35,6	82,6
Oma pääoma yhteensä			
	Viite 16	1 163,9	1 044,0
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
	Viite 17	1,8	2,7
Pakolliset varaukset			
	Viite 18	11,3	11,8
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen velka			
	Viite 20		
Lainat rahoituslaitoksilta		366,3	37,6
Lyhytaikainen velka			
Lainat rahoituslaitoksilta		36,1	5,9
Saadut ennakot		27,0	26,0
Ostovelat		28,6	26,5
Muut velat		1 180,0	433,2
Siirtovelat		89,4	40,4
		1 361,1	532,0
Vieras pääoma yhteensä			
		1 727,4	569,6
Vastattavaa yhteensä			
		2 904,4	1 628,1

Emoyhtiön kassavirtalaskelma

MEUR	2002	2001
Myyntitulot	416,5	354,1
Ostot, palkat ja muut menot	-332,2	-301,1
Rahoitustulot ja -menot	27,1	48,9
Verot ja muut erät	-57,0	-23,1
Kassavirta liiketoiminnasta	54,4	78,8
Käyttöomaisuushankinnat	-3,9	-6,0
Käyttöomaisuusmyynnit	3,0	21,4
Tytäryhtiöosakkeiden hankinta	-120,0	0,0
Tytäryhtiöosakkeiden myynnit	123,3	0,0
Kassavirta investoinneista	2,4	15,4
Kassavirta investointien jälkeen	56,8	94,2
Omien osakkeiden hankinta	-26,3	-25,6
Omien osakkeiden myynti	77,9	0,0
Osakepääoman korotus	106,0	0,0
Lyhytaikaisten velkojen nettomuutos	777,0	255,7
Pitkäaikaisen velkojen nettomuutos	328,6	-5,5
Maksetut osingot	-42,3	-29,0
Muut rahoitustoiminnan erät	-1 281,6	-284,0
Kassavirta rahoitustoiminnasta	-60,7	-88,4
Rahavarojen muutos	-3,9	5,8
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	2,6	6,5
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	6,5	0,7
Rahavarojen muutos	-3,9	5,8
Tilikauden voiton yhteys liiketoiminnan kassavirtaan		
Tilikauden voitto	35,6	82,6
Poistot	3,7	7,4
Muut oikaisut	-0,6	2,8
Tulo ennen käyttöpääomaerien muutosta	38,7	92,8
Saamisten muutos	-55,0	-13,7
Velkojen muutos	56,7	-0,3
Vaihto-omaisuuden muutos	14,0	-
Kassavirta liiketoiminnasta	54,4	78,8

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tuloslaskelma MEUR

1. Liikevaihto

Myynti tytäryhtiöille oli 247,2 miljoonaa euroa (2001: 195,4 miljoonaa euroa), mikä vastaa lähes 60 prosentin (55 prosentin) osuutta liikevaihdosta.

2. Kulut

	2002	2001
Ainekäyttö	139,3	116,1
Ulkopuoliset palvelut	57,2	51,1
Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat	0,5	1,3
Muut palkat	50,8	46,8
Eläkekulut	11,5	8,9
Muut henkilösivukulut loma-ajan palkkoineen	15,6	15,5
Muut kulut	75,7	82,2
Liiketoiminnan muut tuotot	-12,4	-6,5
Yhteensä	338,2	315,4

Henkilökunnan keskimääräinen lukumäärä oli 1 508 (1 494).

3. Poistot

	2002	2001
Aineettomat oikeudet	-	2,6
Muut pitkävaikutteiset menot	0,6	0,6
Rakennukset	0,4	0,5
Koneet ja kalusto	2,7	3,7
Yhteensä	3,7	7,4

4. Rahoitustuotot ja -kulut

	2002	2001
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	3,2	27,4
Muut osinkotuotot	0,4	5,0
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	44,5	29,8
Korkotuotot muilta	23,6	16,9
Korkokulut tytäryhtiöille	-16,4	-12,8
Korkokulut muille	-14,1	-4,9
Muut rahoitustuotot ja -kulut	2,3	3,9
Yhteensä	43,5	65,3

5. Satunnaiset tuotot ja kulut

	2002	2001
Saadut konserniavustukset	0,4	13,7
Annetut konserniavustukset	-54,9	-
Yhteensä	-54,5	13,7

6. Poistoeron muutos

	2002	2001
Aineettomat oikeudet	-	-2,7
Muut pitkävaikutteiset menot	0,2	-0,1
Rakennukset ja rakennelmat	0,1	0,2
Koneet ja kalusto	0,6	3,3
Yhteensä	0,9	0,7

Tase MEUR

7. Muut pitkävaikutteiset menot

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	4,0	3,5
Lisäykset	0,1	1,0
Vähennykset	-1,4	-
Kertyneet poistot	-1,9	-2,8
Tasearvo vuoden lopussa	0,8	1,7

8. Maa-alueet

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	0,6	0,7
Kertyneet arvonorotukset	0,8	0,8
Tasearvo vuoden lopussa	1,4	1,5

9. Rakennukset

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	14,1	14,2
Kertyneet arvonorotukset	11,7	11,7
Lisäykset	0,4	0,8
Kertyneet suunnitelman mukaiset poistot	-8,0	-8,5
Tasearvo vuoden lopussa	18,2	18,2

10. Koneet ja kalusto

	2002	2001
Alkuperäinen hankintameno vuoden alussa	43,1	50,5
Lisäykset	2,5	3,7
Vähennykset	-2,6	-0,3
Kertyneet poistot	-36,3	-44,5
Tasearvo vuoden lopussa	6,7	9,4

11. Tytäryhtiöosakkeet

	2002	2001
Tasearvo vuoden alussa	421,2	424,5
Lisäykset	14,0	-
Vähennykset	-17,3	-3,3
Tasearvo vuoden lopussa	417,9	421,2

12. Muut osakkeet ja osuudet

	2002	2001
Tasearvo vuoden alussa	3,4	4,1
Lisäykset	1,1	0,0
Vähennykset	-	-0,7
Tasearvo vuoden lopussa	4,5	3,4

13. Omat osakkeet

Vuoden aikana yhtiö on ostanut 833 479 KONEen B-sarjan osaketta 31,56 euron keskihintaan. Ostettujen osakkeiden kokonaisarvo oli 26,3 miljoonaa euroa. Päiväkohtainen luettelo ostoista sisältyy Kone Oyj:n tasekirjaan 31.12.2002.

14. Saamiset

Yhden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua maksettavaksi

erääntyvät saamiset:	2002	2001
Lainasaamiset	1,6	1,7

Saamiset konserniyhtiöiltä:	2002	2001
Myyntisaamiset	36,0	29,5
Lainasaamiset	1 963,3	562,7
Siirtosaamiset	16,7	25,8
Yhteensä	2 016,0	618,0

Saamiset osakkuusyhtiöiltä:	2002	2001
Myyntisaamiset	2,1	2,2
Lainasaamiset	1,5	1,6
Yhteensä	3,6	3,8

Siirtosaamiset:	2002	2001
Korkojaksotukset	25,6	13,3
Siirtosaamiset tytäryhtiöiltä	16,7	25,8
Kurssivoitot	62,9	13,3
Muut	10,7	17,8
Yhteensä	115,9	70,2

15. Rahoitusarvopaperit

	2002	2001
Talletukset ¹⁾	250,7	284,7
Muut arvopaperit	-	86,1
Yhteensä	250,7	370,8

¹⁾ Talletuksiin sisältyvät Euro Medium Term Note -lainaohjelmalla rahoitetut talletukset.

17. Tilinpäätössiirtojen kertymä

	2002	2001
Muut pitkävaikutteiset menot	0,3	0,5
Rakennukset	1,4	1,5
Koneet ja kalusto	0,1	0,7
Yhteensä	1,8	2,7

18. Pakolliset varaukset

	2002	2001
Takuuvaraukset	1,9	2,0
Muut varaukset	9,4	9,8
Yhteensä	11,3	11,8

19. Velat konserni- ja osakkuusyhtiöille

Velat konserniyhtiöille:	2002	2001
Muut velat	892,1	424,5
Saadut ennakot	4,2	0,8
Ostovelat	9,7	7,8
Siirtovelat	60,4	0,6
Yhteensä	966,4	433,7

Velat osakkuusyhtiöille:	2002	2001
Saadut ennakot	0,4	0,1
Ostovelat	0,8	3,3
Yhteensä	1,2	3,4

Siirtovelat:	2002	2001
Verojaksotukset	0,1	6,0
Palkka- ja sosiaalikulutus-		
jaksotukset	15,3	15,6
Siirtovelat tytäryhtiöille	60,4	0,6
Muut	13,6	18,2
Yhteensä	89,4	40,4

20. Pitkäaikainen vieras pääoma

Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyvät

pitkäaikaiset lainat:	2002	2001
Lainat rahoituslaitoksilta	63,5	14,3

16. Oma pääoma ja sen muutokset

	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omien osak- keiden rahasto	Kertyneet voittovarot	Tilikauden voitto	Yhteensä
Vuoden alussa	60,5	95,9	57,3	830,3		1 044,0
Osakeanti	3,0	103,0				106,0
Osingot				-42,3		-42,3
Omien osakkeiden hankinta			26,3	-26,3		0,0
Omien osakkeiden myynti		20,6	-57,3	57,3		20,6
Tilikauden voitto					35,6	35,6
Vuoden lopussa	63,5	219,6	26,3	818,9	35,6	1 163,9

21. Tiedot osakkeista ja osuuksista 31.12.2002

Tytäryhtiöt

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta Yhtiö	Maa	Omistussosuudet (%)	
		Emoyhtiön	Konsernin
Kone Finance Oy	Suomi	100	100
KONE Inc.	Yhdysvallat		100
Société Française des Ascenseurs KONÉ S.A.	Ranska		99,97
KONE S.p.A.	Italia		100
KONE plc	Iso-Britannia		100
KONE GmbH	Saksa		100
KONE B.V. Liften en Roltrappen	Alankomaat		100
KONE Elevators Pty Ltd	Australia	30	100
KONE Elevators Co. Ltd	Kiina		95
KONE Hissar AB	Ruotsi		100
Muut tytäryhtiöt (154 kpl)			

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta Yhtiö	Maa	Omistussosuudet (%)	
		Emoyhtiön	Konsernin
Partek Oyj Abp	Suomi		100
Valtra Oy Ab	Suomi		100
Kalmar Industries Sverige AB	Ruotsi		100
Kalmar Industries Oy Ab	Suomi		100
Valtra do Brasil S.A.	Brasilia		100
Sisu Diesel Oy	Suomi		100
Nordkalk Oyj Abp	Suomi		100
Kalmar Industries Corp.	Yhdysvallat		100
Partek Forest AB	Ruotsi		100
Oy Sisu Auto Ab	Suomi		100
Hiab AB	Ruotsi		100
Muut tytäryhtiöt (171 kpl)			

Osakkuusyhtiöt

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta Yhtiö	Maa	Omistussosuudet (%)	
		Emoyhtiön	Konsernin
Ternitz Druckguss GmbH	Saksa		20
Shan On Engineering Company Limited	Kiina		30
Konette Design Center Oy	Suomi	40	40
Industrial Logistics Limited	Irlanti		20
Marryat & Scott Egypt - S.A.E.	Egypti	49	49
Muut osakkuusyhtiöt (7 kpl)			

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta Yhtiö	Maa	Omistussosuudet (%)	
		Emoyhtiön	Konsernin
Consolis Oy Ab	Suomi		26
Paroc Group Oy Ab	Suomi		38
Valtra Traktor AB	Ruotsi		40
Sisu Akselit Oy	Suomi		32
Cervuctum Oy	Suomi		25
Muut osakkuusyhtiöt (15 kpl)			

Muut osakkeet ja osuudet

Yhtiö	Maa	Omistussosuudet (%)	
		Emoyhtiön	Konsernin
Toshiba Elevator and Building Systems Corporation	Japani		19,9
Arabian Elevator & Escalator Co. Ltd	Saudi-Arabia	10	10
Thai Lift Industries Public Co. Limited	Thaimaa		8
Muut			

Luettelo konsernin osakeomistuksista sisältyy KONE Oyj:n tilinpäätösasiakirjoihin.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Markkina-arvo

KONE Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 24.5.2002 hyväksyttiin osakkeen jakaminen kolmeksi osakkeeksi niin, että osakkeiden nimellisarvo muuttui 3,00 eurosta 1,00 euroon. Osakkeen jakaminen rekisteröitiin 28.5.2002 ja kaupankäynti jaetuilla osakkeilla alkoi 29.5.2002.

KONEen B-osakkeen kurssi nousi Helsingin Pörssissä vuoden 2002 aikana 5,3 prosenttia (splittioikaistu) 27,39 eurosta 28,85 euroon. Samanaikaisesti Helsingin Pörssin HEX-indeksi laski 34,4 prosenttia ja HEX-portfolioindeksi 16,7 prosenttia. Metall- ja konepajateollisuuden toimialaindeksi laski vuoden aikana 4,1 prosenttia. KONEen osakkeen korkein noteeraus vuoden aikana oli 37,00 euroa ja alin 24,18 euroa. Yhtiön markkina-arvo, jossa pörssissä noteeraamattomat A-sarjan osakkeet on arvostettu B-sarjan osakkeen vuoden päätöskurssiin, oli 1 792 (2001: 1 604) miljoonaa euroa. Vuoden 2002 aikana KONE osti 833 479 (splittioikaistu) KONEen B-sarjan osaketta yhteishintaan 26,3 miljoonaa euroa. Ostettujen osakkeiden keskimääräinen hinta oli 31,56 euroa osakkeelta. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet ovat 1,3 prosenttia kaikista osakkeista. Yhtiön hallussa olevat osakkeet on kirjattu sijoitukseksi yhtiön taseeseen, eikä niitä ole otettu mukaan markkina-arvoa laskettaessa.

Vuoden 2002 aikana KONEen B-sarjan osakkeita vaihdettiin Helsingin Pörssissä 33 784 550 (splittioikaistu, 2001: 12 839 325) kappaletta, eli 163 prosenttia enemmän kuin vuonna 2001. Vaihdettujen osakkeiden arvo oli 1 034 (327) miljoonaa euroa. Osakkeen keskimääräinen päivävaihto oli 1 35 681 osaketta ja suhteellinen vaihto 65 prosenttia.

Kaupankäyntitunnukset:

Helsingin Pörssi	KONBS
Reuters	KONBS.HE
Bloomberg	KONSB
ISIN-koodi	FI0009000566

Pörssierä	20
Nimellisarvo	1,00 euroa
Verotusarvo (Suomessa)	20,23 euroa

Osakkepääoma ja osakkeet

KONE Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakkepääoma on 54 miljoonaa euroa ja enimmäisosakkepääoma 216 miljoonaa euroa. Vuoden 2002 lopussa osakkepääoma oli 63,5 miljoonaa euroa. Osakkepääomaa voidaan korottaa tai alentaa näissä rajoissa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

A-sarjan osakkeilla on kullakin yksi ääni. Kymmenen B-sarjan osaketta oikeuttaa yhteen ääneen, kuitenkin siten, että kullakin osakkeen-omistajalla on vähintään yksi ääni. Vuoden 2002 lopussa äänten kokonaismäärä oli 14 919 049.

Hallituksen 22.12.2000 tekemän päätöksen mukaan A-sarjan osakkeiden omistajilla on oikeus vaihtaa omistamansa osakkeet B-sarjan osakkeiksi suhteessa 1:1. Tarjous on voimassa 31.12.2003 saakka. Vuoden 2002 aikana 928 734 A-sarjan osaketta vaihdettiin B-sarjan osakkeiksi.

Osinko

Osinko B-sarjan osakkeilla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus vähintään kaksi ja enintään viisi prosenttia korkeampaan osinkoon kuin A-sarjaan kuuluvilla osakkeilla laskettuina osakkeen nimellisarvosta. Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2002 maksetaan osinkoa A-sarjan osakkeelta 1,48 (0,71, splittioikaistu) euroa ja B-sarjan osakkeelta 1,50 (0,73, splittioikaistu) euroa.

KONE Oyj:n osakkepääoma jakautuu seuraavasti:

	Kappaletta	Nimellisarvo euroa
A-sarja	9 526 089	9 526 089
B-sarja	53 937 531	53 937 531
Yhteensä	63 463 620	63 463 620

Valtuutus osakkepääoman korottamiseen

Tilivuoden päättyessä KONE Oyj:n hallituksella ei ollut voimassa olevaa valtuutusta osakkepääoman korottamiseen eikä vaihtovelkakirja- tai optiolainan ottamiseen. Yhtiö ei ole laskenut liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainoja vuoden 2002 aikana.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja luovuttamiseen

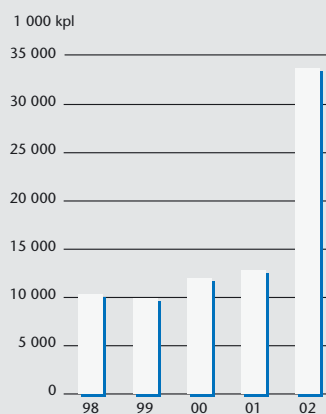
Helmikuussa pidetty vuoden 2002 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan omia osakkeita voitonjakoon käytettävissä olevilla varoilla. Omat osakkeet hankitaan käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai muissa järjestelyissä sekä yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi. Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään siitä, kenelle ja missä järjestyksessä omia osakkeita luovutetaan.

Osakkeita voidaan hankkia yhteensä enintään viisi prosenttia osake- ja äänimäärästä eli 174 247 A-sarjan osaketta ja 833 479 B-sarjan osaketta. Vuoden aikana yhtiö osti 833 479 B-sarjan osaketta. Yhtiön hallussa olevat osakkeet edustavat 1,3 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä ja 0,6 prosenttia osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä. Hallitus on esittänyt vuoden 2003 varsinaiselle yhtiökokoukselle valtuutuksen jatkamista.

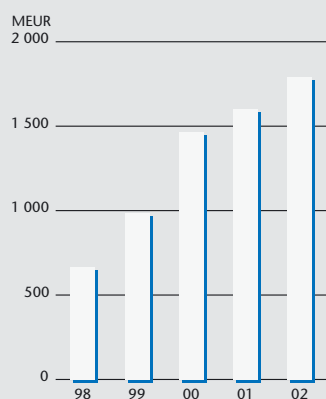
Osakkepääoman korotus

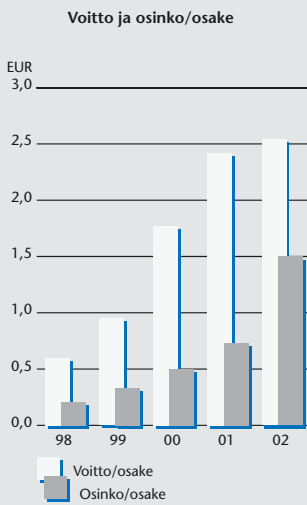
KONE Oyj:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 14.6.2002 hyväksyttiin Suomen valtion ja

B-osakkeiden pörssivaihto

Osakkeiden markkina-arvo

KONEen välinen osakekauppa, jonka yhteydessä osakepääomaa korotettiin uusmerkinnällä 3 000 000 eurolla. Suomen valtion merkittäväksi tarjottiin 3 000 000 uutta B-sarjan osaketta merkintähintaan 35,33 euroa osakkeelta, yhteensä 105 990 000 euroa. Valtio maksoi merkintähinnan Partek Oyj Abp:n osakkeilla, joita oli yhteensä 6 927 451 kappaletta ja joiden arvo oli 15,30 euroa osakkeelta.

Optio-ohjelma

Vuonna 2000 otettiin käyttöön konsernin tuloksen kehittymiseen sidottu optio-ohjelma. Ohjelmassa on mukana noin 250 avainhenkilöä. Optio-ohjelma liittyy yhtiön pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään, jolla avainhenkilöt motivoidaan toimimaan yhtiön globaalin kasvu- ja kannattavuustavoitteiden mukaisesti. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 24.5.2002 hyväksyttiin osakkeen jakamisesta johtuva muutos optio-ohjelmaan. Sen mukaan merkittävien osakkeiden määrä kolminkertaistui ja merkintähinta jaettiin kolmella.

Optio-oikeuksia annetaan enintään 1 050 000, ja ne oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 1 050 000

KONE Oyj:n B-sarjan osakkeita hintaan 24,67 euroa osakkeelta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhtiön osakkeita sen mukaan, miten KONE-konsernin kolmen vuoden, vuosien 2001–2003, konsernitilinpäätösten osoittama yhteenlaskettu voitto verojen jälkeen kehittyi. Osakepääoma voi kasvaa merkintöjen seurauksena enintään 1 050 000 eurolla eli 1 050 000 uudella osakkeella yhteenlasketun voiton saavuttaessa 470 miljoonaa euroa. Uusien osakkeiden lukumäärä on 1,65 prosenttia yhtiön osakkeiden kokonaismäärästä ja 0,70 prosenttia yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Optio-oikeudet on jaettu kahteen sarjaan: A-sarjaan ja B-sarjaan. Kuhunkin A-sarjan optio-oikeuteen liittyy erillinen oikeus neljänkymmenen euron bonukseen, mikäli kyseiselle optiolle asetettu tulostavoite saavutetaan. Optio-oikeuksiin liittyvä rahamääräinen bonusosa maksetaan huhtikuussa 2004. Vuoden 2002 tilinpäätöksessä on tehty varaus bonusosaa varten.

Optio-oikeuksilla voidaan merkitä osakkeita vuosittain 2.1.–30.11. yhtiön erikseen määrääminä päivinä. A-sarjan optioiden osalta merkintäaika

alkaa 1.4.2004 ja päättyy 31.3.2008. B-sarjan optioiden osalta merkintäaika alkaa 1.4.2005 ja päättyy 31.3.2009.

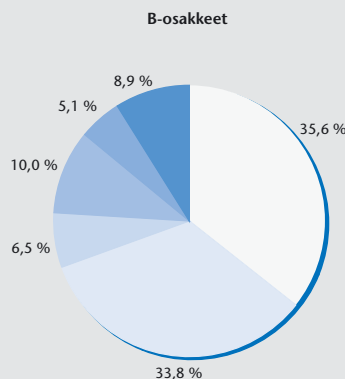
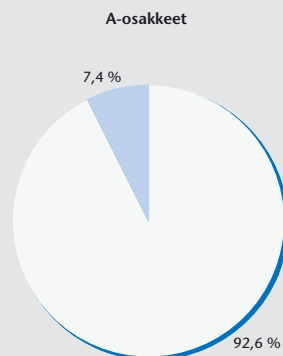
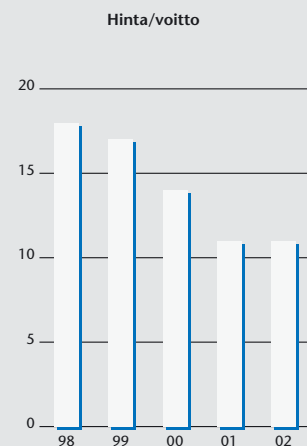
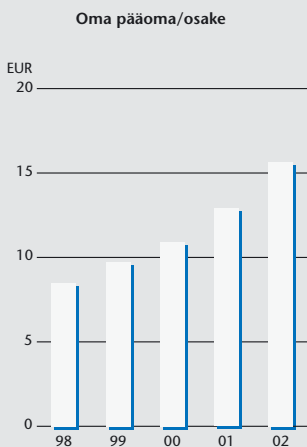
Osakkeenomistajat

Vuoden 2002 lopussa KONEella oli 7 969 (4 570) osakkeenomistajaa. Osakkeenomistajien jakauma selviää oheisista taulukoista.

Vuoden 2002 lopussa ulkomaalaiset omistivat noin 33,8 prosenttia KONEen osakkeista, mikä vastaa noin 12:ta prosenttia äänistä. Ulkomaalaisten omistamat osakkeet voidaan rekisteröidä hallintarekisteriin. Vain osakkeenomistajien omiin nimiin rekisteröidyt osakkeet oikeuttavat käyttämään äänioikeutta yhtiökokouksessa. Hallintarekisteröityjä osakkeita oli vuoden 2002 lopussa yhteensä 18 196 236 (16 357 938) kappaletta eli 28,7 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä.

Johdon osakkeenomistus

KONE Oyj:n hallituksen jäsenillä ja toimitusjohtajalla oli suorassa omistuksessa 31.12.2002 yhteensä 1 269 245 B-sarjan osaketta. Niiden osuus osakkeiden kokonaismäärästä oli 2,0 prosenttia ja kokonaissäänimäärästä 0,9 prosenttia.

Yksityiset yritykset
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Yksityiset yritykset
Ulkomaat *
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset
Kotitaloudet
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt
Julkisyhteisöt

*) Sisältää myös hallintarekisteröidyt osakkeet

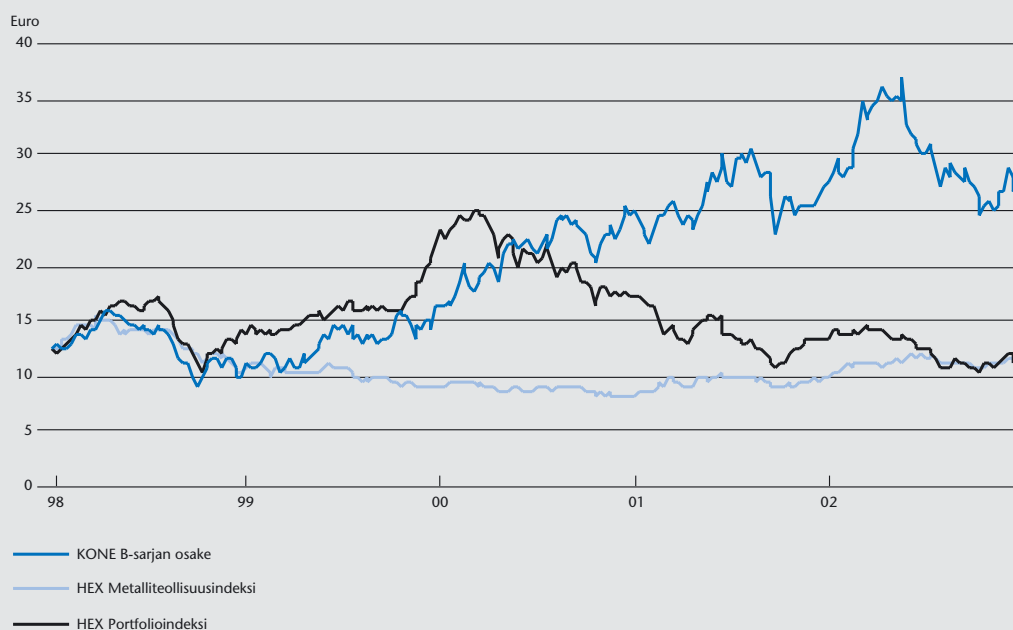
Osakkeiden merkintä- oikeuden edellytys: Yhteenlaskettu voitto vähintään	Osakkeiden merkintään oikeuttavat optio-oikeudet kumulatiivisesti yhteensä	Kumulatiivinen erillinen bonus A option haltijoille
330 milj. euroa	210 000	1 440 000 euroa
350 milj. euroa	420 000	2 880 000 euroa
380 milj. euroa	630 000	4 320 000 euroa
420 milj. euroa	840 000	5 760 000 euroa
470 milj. euroa	1 050 000	7 200 000 euroa

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2002

Omistusmäärän mukaan

Osakkeita	Omistuksia	% omistajista	Osake- määrä	% osake- kannasta
1 - 10	107	1,34	852	0,00
11 - 100	2 308	28,96	145 588	0,23
101 - 1 000	4 347	54,55	1 630 221	2,57
1 001 - 10 000	1 043	13,09	2 985 152	4,70
10 001 - 100 000	131	1,64	3 739 849	5,89
100 001 -	33	0,41	54 955 667	86,59
Yhteensä	7 969	100,00	63 457 329	99,99
Odotusluettelolla ja yhteistilillä			6 291	0,01
Yhteensä			63 463 620	100,00

KONEen B-osakkeen kurssikehitys 1998-2002

Suurimmat omistajat 31.12.2002

	A-sarja kpl	B-sarja kpl	Yhteensä kpl	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %
1. Antti ja Pekka Herlinin määräysvallassa olevat osakkeet					
Holding Manutas*	6 785 574	145 890	6 931 464	10,92	45,58
Security Trading**	2 034 627	11 262 659	13 297 286	20,95	21,19
KONEen säätio	705 888	1 232 454	1 938 342	3,05	5,56
Pekka Herlin		1 170 111	1 170 111	1,84	0,78
Antti Herlin		67 434	67 434	0,11	0,05
Yhteensä	9 526 089	13 878 548	23 404 637	36,87	73,16
2. Toshiba Elevator and Building Systems Corporation			3 023 340	4,76	2,03
3. Suomen valtio			3 000 000	4,73	2,01
4. Suomi-yhtiöt					
Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi		930 000	930 000	1,47	0,62
Vakuutusosakeyhtiö Suomi		90 000	90 000	0,01	0,06
Yhteensä		1 020 000	1 020 000	1,61	0,68
5. Pohjola-ryhmä					
Pohjola-yhtymä Oyj		552 000	552 000	0,87	0,37
Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola		435 000	435 000	0,69	0,29
Yhteensä		987 000	987 000	1,55	0,66
6. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen			860 960	1,36	0,58
7. KONE Oyj***			833 479	1,31	0,56
8. Metalliteollisuuden keskusliitto MET			550 200	0,87	0,37
9. Valtion eläkerahasto			370 000	0,58	0,25
10. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo			252 182	0,40	0,17
10 suurinta osakkeenomistajaa yhteensä	9 526 089	24 775 709	34 301 798	55,78	81,21
Hallintarekisteröidyt****		18 196 236	18 196 236	28,67	12,18
Muut osakkeenomistajat		10 965 586	10 965 586	15,55	6,61
Yhteensä	9 526 089	53 937 531	63 463 620	100,00	100,00

*Antti ja Pekka Herlinin omistuksessa on 56 % ja määräysvallassa 91 % Holding Manutas Oy:n osakkeista.

**Antti ja Pekka Herlinin omistuksessa on 21 % ja määräysvallassa 54 % Security Trading Oy:n osakkeista.

***Osakeyhtiölain mukaan osakkeilla ei ole äänivaltaa yhtiökokouksessa.

****Yhtiö on saanut 1.4.1999 ilmoituksen, että sijoitusrahastoyhtiö Tweedy Browne Company LLC:n kokonaisomistus edusti yli 5 % osakepääomasta.

Taloudellinen kehitys 1998-2002

Tuloslaskelma	2002	2001	2000	1999	1998
Liikevaihto, MEUR	4 342	2 816	2 602	2 412	2 082
- siitä ulkomaiset toimitukset, MEUR	3 959	2 725	2 509	2 324	2 019
Poistot, MEUR	141	82	81	78	78
Liikevoitto ennen konserniliikearvon poistoja, MEUR	340	256	224	152	121
- prosenttia liikevaihdosta, %	7,8	9,1	8,6	6,3	5,8
Liikevoitto, MEUR	275	218	186	118	83
- prosenttia liikevaihdosta, %	6,3	7,7	7,2	4,9	4,0
Voitto ennen veroja, MEUR	256	219	183	111	72
- prosenttia liikevaihdosta, %	5,9	7,8	7,0	4,6	3,5
Tilikauden voitto, MEUR	157	141	106	58	36
Tase	2002	2001	2000	1999	1998
Käyttöomaisuus, MEUR	2 003	721	699	600	596
Vaihto-omaisuus, MEUR	530	112	154	160	156
Rahoitusomaisuus, MEUR	1 627	1 274	976	820	701
Oma pääoma + vähemmistöosuudet, MEUR	1 129	807	677	591	519
Pitkäaikaiset velat, MEUR	976	350	70	102	78
Varaukset ja verovelka, MEUR	297	246	212	218	191
Lyhytaikaiset velat, MEUR	1 758	703	870	669	665
Taseen loppusumma, MEUR	4 160	2 107	1 829	1 580	1 453
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma, MEUR	2 252	703	746	679	648
Muita tilastoja	2002	2001	2000	1999	1998
Saadut tilaukset, MEUR	3 261	2 100	1 854	1 723	1 483
Tilauskanta, MEUR	2 240	1 881	1 656	1 492	1 325
Investoinnit käyttöomaisuuteen, MEUR	93	46	46	55	54
- prosenttia liikevaihdosta, %	2,1	1,6	1,8	2,3	2,6
Tutkimus- ja kehitysmenot, MEUR	63	41	37	36	30
- prosenttia liikevaihdosta, %	1,5	1,4	1,4	1,5	1,5
Henkilöstö keskimäärin	29 407	22 964	22 804	22 661	22 596
Henkilöstö tilikauden lopussa 31.12.	35 864	22 949	22 978	22 630	22 692
Tunnuslukuja	2002	2001	2000	1999	1998
Oman pääoman tuotto, %	18,4	20,4	17,2	9,7	6,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	16,4	23,4	23,5	14,9	11,5
Liiketoimintaan sitoutuneen pääoman tuotto, %	19,0	30,2	26,3	18,0	12,9
Omavaraisuusaste, %	24,2	36,6	35,9	37,4	35,7
Nettovelkaantumisaste, %	125	neg.	15	8	25
Osakekohtaisia tunnuslukuja **	2002	2001	2000	1999	1998
Voitto/osake, EUR	2,54	2,42	1,77	0,95	0,60
Oma pääoma/osake, EUR	15,66	12,91	10,91	9,74	8,48
Osinko/osake, B-osake, EUR	1,50*	0,73	0,50	0,33	0,21
Osinko/osake, A-osake, EUR	1,48*	0,71	0,48	0,31	0,19
Osinko/voitto, B-osake %	59,0*	30,4	28,2	35,0	34,1
Osinko/voitto, A-osake, %	58,2*	29,5	27,1	32,9	31,0
Efektiivinen osinkotuotto, B-osake %	5,2*	2,7	2,0	2,0	1,9
Hinta/voitto, B-osake	11	11	14	17	18
B-osakkeen keskimääräinen kurssi EUR	31	25	21	13	13
- vuoden ylin, EUR	37	31	26	16	16
- vuoden alin, EUR	24	22	16	10	9
- vuoden päätöskurssi 31.12., EUR	29	28	25	16	11
Osakekannan markkina-arvo 31.12., MEUR	1 792	1 604	1 466	986	667
Osakevaihto, B-osake, 1000 kpl	33 785	12 840	11 991	9 873	10 011
Osakevaihto, B-osake, %	65,4	26,4	24,0	19,7	20,0
A-osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo, 1000 kpl	10 442	10 455	10 455	10 455	10 455
A-osakkeiden lukumäärä 31.12., 1000 kpl	9 526	10 455	10 455	10 455	10 455
B-osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo, 1000 kpl	51 665	50 009	50 009	50 009	50 009
B-osakkeiden lukumäärä 31.12., 1000 kpl	53 938	50 009	50 009	50 009	50 009
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo ***, 1000 kpl	61 809	58 406	60 464	60 464	60 464

* Hallituksen ehdotus

** Osakkeet jaettiin 28.5.2002 suhteessa 1:3

*** Osakeantikorjattuna, optio-ohjelman laimennusvaikutuksella oikaistuna ja lunastetut omat osakkeet vähennettynä

Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle

Konsernin jakokelpoinen vapaa oma pääoma 31.12.2002 on 661,2 miljoonaa euroa. Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2002 on 854 592 518,82 euroa, josta tilikauden voitto on 35 610 766,65 euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävissä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 1,48 euroa kutakin 9 526 089 A-sarjan osaketta kohden ja 1,50 euroa kutakin ulkona olevaa 53 104 052 B-sarjan osaketta kohden eli yhteensä 93 754 689,72 euroa. Jäljelle jäävät voittovarat 760 837 829,10 euroa jätetään vapaaseen omaan pääomaan.

Osinko ehdotetaan maksettavaksi 5.3.2003.

Helsingissä, 30. päivänä tammikuuta 2003

Pekka Herlin

Antti Herlin

Gerhard Wendt

Iiro Viinanen

Jean-Pierre Chauvarie

Hiroshi Nishioka

Manfred Eiden

Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

KONE Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet KONE Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2002. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden

säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä, 30. päivänä tammikuuta 2003

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Jukka Ala-Mello
KHT

Mauno Tervo
KHT

Toimintaperiaatteet

KONEella on yhteiskuntavastuun osalta neljä periaatetta. Vastuullisen toiminnan lähtökohtana on kannattava liiketoiminta. Toisena periaatteena on henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen. Kolmanneksi yhtiö pyrkii siihen, että ympäristölle aiheutuisi sen toiminnasta mahdollisimman vähän haittaa. Lisäksi KONE tarjoaa turvallisen työympäristön henkilöstölle sekä turvallisia tuotteita ja palveluja asiakkaille.

Jatkuva kehittyminen on KONEen liiketoimintaryhmien tavoitteena. KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnalla on käynnissä yhteiskuntavastuuprojekti, joka kokoaa konsernissa tähän asti tehdyn työn järjestelmälliseksi kokonaisuudeksi. Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan toiminta on jo useita vuosia perustunut toimintaperiaatteiden ja ohjeiden lisäksi laatu-, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmiin.

Henkilöstön osaaminen ratkaiseva kilpailuetu

KONEen menestys perustuu yhtiön henkilöstön osaamiseen, innostukseen ja sitoutumiseen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Ihmisille annetaan mahdollisuus oppia ja kehittyä sekä päivittäisessä työssään että koulutuksen ja työkierron avulla. Kansainvälinen toimintaympäristö ja osallistuminen

konserniprojekteihin tarjoavat monipuolisia uramahdollisuuksia. Etsimällä ja kehittämällä systemaattisesti avainhenkilöiden mahdollisia seuraajia varmistetaan organisaation oikea resurssointi myös tulevaisuudessa.

Osaamista kehitetään kunkin henkilökohtaisten kehitystarpeiden perusteella. Erilaiset oppimispolut ja ohjelmat auttavat osallistujia vastaamaan tämänhetkisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Globaalien koulutusohjelmien lisäksi tarjolla on liiketoimintayksiköiden tarpeiden pohjalta rakennettuja paikallisia koulutusohjelmia.

Hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan asiakaspalvelutehtävissä toimivien henkilöiden teknisestä koulutuksesta vastaavat KONEen tekniset koulutuskeskukset eri puolilla maailmaa. Johdon koulutusohjelmia kehitetään yhdessä maailman huippua edustavien yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa, esimerkiksi London Business School ja Columbia Business School.

Myös uusien osajien kehittymistä tuetaan. Kansainvälinen harjoitteluojelma tarjoaa liiketalouden ja tekniikan opiskelijoille harjoittelupaikkoja KONEen yksiköissä ympäri maailmaa. KONE on myös yksi partneriyhteyksistä Community of European Management

Schools (CEMS) -verkostossa, joka on 17 eurooppalaisen kaupallisen alan huippukorkeakoulun ja yli 50 suuryrityksen muodostama yhteisö.

Laatu- ja ympäristöjärjestelmät kehittyvät

Uudet innovaatiot, kuten KONE EcoDisc® -nostokoneisto, konehuoneeton KONE MonoSpace® -hissi ja KONE ECO3000™ -liukuporras, ovat tehneet KONEesta alansa teknologiajohtajan, jonka toiminnassa korostuu pyrkimys säästää luontoa.

Viidellä KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan yksiköllä on ISO 14001 -standardin mukainen ympäristösertifikaatti. Ympäristöä säästävä hissiteknologia on vahvistanut KONEen asemaa Kiinan ripeästi kasvavilla hissi- ja liukuporrasmarkkinoilla.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnasta sertifioidut ISO-laatu- ja ympäristöjärjestelmät kattavat liikevaihdolla mitattuna noin 90 prosenttia. Sertifioituja ympäristöjärjestelmiä on 14 yksiköllä, mikä vastaa liikevaihdolla mitattuna noin 50 prosenttia. Useissa muissa yksiköissä ympäristöjärjestelmä on kehitteillä. Traktoriliiketoiminnan kaikki tuotannolliset yksiköt ovat ympäristösertifioituja.

Vastuu tuotteiden koko elinkaaresta

KONEen päämääränä on kehittää tuotteita, tuotantoprosesseja ja toimintatapoja siten, että tuotteiden koko elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset otetaan huomioon. KONEen tuotteiden etu on, että ne ovat pitkäikäisiä ja niitä on helppo huoltaa.

KONEen tuotteiden elinkaaren aikaisista ympäristövaikutuksista suurin osa syntyy, kun tuotteita käytetään, ei valmistusvaiheessa. Keskeisesti näiden ympäristövaikutusten pienentämiseen vaikuttaa tuotteiden

suunnittelu. Suunnittelulla on mahdollista vaikuttaa esimerkiksi yli 80 prosenttiin hissien ja liukuportaiden elinkaarenaikaisesta energiankulutuksesta.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan valmistamien laitteiden käytössä suurimmat ympäristövaikutukset liittyvät polttoaineen ja öljyn käyttöön, maastossa liikkumiseen, moottoripäästöihin ja meluun. Näiden vaikutusta on voitu huomattavasti vähentää tuotekehityksellä. Usein ympäristön kannalta edistyksellinen tuote on myös asiakkaalle edullisempi.

KONEen tuotteiden kierrätettävyyden on erittäin hyvä. Hissien ja liukuportaiden raaka-aineista 90–95 prosenttia on helposti kierrätettäviä metalleja. Useimpien materiaalinkäsittelyliiketoiminnan tuotteiden teräspitoisuus on suuri, minkä ansiosta myös niitä voidaan helposti kierrättää. Koneet myydään usein käytettyinäkin eteenpäin jatkamaan työnte-koa.

Turvallisuus etusijalla

KONE tarjoaa turvallisen työympäristön sekä luotettavia ja turvallisia tuotteita ja palveluja.

Sitoutuminen turvallisuuteen on tehnyt hisseistä ja liukuportaista yhden turvallisimmista liikkumismuodoista. Hissien ja liukuportaiden täytyy läpäistä useita sisäisiä sekä riippumattomien ulkopuolisten asiantuntijoiden tekemiä tarkastuksia ennen kuin ne ovat valmiita markkinoille. Myös käytössä olevien hissien ja liukuportaiden turvallisuutta valvotaan säännöllisesti.

KONE tekee aktiivista yhteistyötä useiden järjestöjen kanssa, jotka suunnittelevat hissien ja liukuportaiden turvallisuusmääräyksiä. Tällaisia järjestöjä ovat esimerkiksi eurooppalainen European Elevator Association ja yhdysvaltalainen National Elevator Industry sekä

CEN, ASME ja ISO, joissa KONE osallistuu hissejä ja liukuportaita koskevien standardien valmisteluun.

Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan valmistamat laitteet ovat useimmiten isokokoisia ja painavia, mikä on haaste käytön turvallisuudelle. Suurten koneiden ja kuormien käsittelyn turvallisuusriskejä on saatu vähennettyä tuotekehityksellä. Myös materiaalinkäsittelyliiketoiminta tekee yhteistyötä monien tutkimuslaitosten kanssa. Käynnissä on muun muassa työkonoiden ympäristömyötäinen suunnittelu -projekti Teknologian tutkimuskeskuksen (TEKES) ja Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen (VTT) kanssa.

Turvalliset työmenetelmät ovat olennainen osa turvallista työympäristöä. KONEessa on vuodesta 1998 ollut käynnissä työturvallisuusohjelma, jonka tavoitteena on pienentää työtatapaturmien määrää nollaan. Määrätietoisien toiminnan ansiosta työtatapaturmat ovat vähentyneet puoleen viimeisen kuuden vuoden aikana. Materiaalinkäsittelyliiketoiminnan yksiköissä on kartoitettu systemaattisesti työpaikan riskejä OHSAS 18001 -työterveys- ja työturvallisuussertifikaatin edellyttämän järjestelmän rakentamiseksi ja sertifikaatin saamiseksi.

Esteettömän liikkumisen saavuttaminen tärkeä päämäärä

Nykyinen kaupunkisuunnittelu suosii optimaalista maan käyttöä sekä korkeita rakennuksia. Hissit ja liukuportaat tekevät rakennuksista toimivia ja yhdistävät ne ympäröivään kaupunkiin. KONE helpottaa ihmisten liikkumista esimerkiksi korkeissa rakennuksissa ja suurkaupunkien metroissa, eli paikoissa, joissa liikkuminen olisi monille vaikeaa ilman toimivia kuljetusjärjestelmiä.

Esteetöntä liikkumista palvelevien hissien, liukuportaiden ja automaattiovien merkitys korostuu entisestään väestön ikääntyessä. Noin 15 prosentista Euroopan unionin alueen monikerroksisista taloista puuttuu edelleen hissi. Väestön ikääntyessä myös viranomaiset ovat alkaneet korostaa ihmisten elinympäristön parantamisen ja kotona asumisen tärkeyttä tukemalla talojen varustamista hisseillä.

Euroopan unioni on nimenyt vuoden 2003 liikuntaujoitteisten vuodeksi. Euroopan unionin alueella toimiva hissiorganisaatio ELA, European Lift Association, on suunnitellut liikuntaesteisten kulun helpottamiseksi ohjelman, jonka työnimenä on Create a Momentum for a Better Life Environment. Ohjelman tavoitteena on siirtyä hyväntekeväisyysajattelusta siihen, että liikuntaesteisillä on liikkumisen oikeus. KONEen tuotteet ja palvelut ovat keskeisessä asemassa näiden tavoitteiden käytännön toteuttamisessa.

Paikalliset palveluorganisaatiot ja yli 13 000 työntekijän kenttähenkilökunta varmistavat hissien, liukuportaiden ja automaattiovien luotettavan toiminnan.

Turvalliset työmenetelmät ovat olennainen osa turvallista työympäristöä.

Hallinnointi

Hallituksen tehtävät ja vastuu

Hallituksen tehtävät ja vastuu määräytyvät ensisijaisesti yhtiöjärjestyksen ja Suomen osakeyhtiölain määräysten mukaisesti. Kaikki yhtymän toiminnan kannalta laajakantoiset asiat käsitellään yhtiön hallituksessa. Näitä ovat muun muassa strategisten suuntaviivojen hyväksyminen ja vahvistaminen, vuotuisten budjettien ja toimitasuunnitelmien vahvistaminen, yhtiörakenteesta päättäminen sekä merkittävät yrityskaupat ja investoinnit. Hallitus nimittää yrityksen toimitusjohtajan ja päättää tämän palvelussuhteen ehtoista. Hallitus kokoontuu säännöllisesti kuusi kertaa vuodessa sekä tarpeen mukaan. Hallitus kokoontui kymmenen kertaa vuonna 2002.

Hallituksen jäsenten valinta

Yhtiökokous valitsee KONE Oyj:n hallituksen 4–7 jäsentä vuodeksi kerrallaan. Yhtiökokous valitsee myös hallituksen puheenjohtajan. Hallituksen nykyisestä viidestä jäsenestä Antti Herlin on yhtymän palveluksessa.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Muulle kuin yhtymän palveluksessa oleville hallituksen jäsenille maksetaan jäsenyydestä palkkiota siten, että puheenjohtajan palkkio on 3 000 euroa kuukaudessa ja jäsenen 1 500 euroa kuukaudessa.

Hallituksen pysyvät komiteat

Hallituksen apuna toimii kaksi sen nimittämää pysyvää komiteaa, Audit Committee ja Executive Resources Committee.

Audit Committeeen tehtävänä

on ohjata ja valvoa konsernin sisäistä tarkastusta. Sisäisen tarkastuksen johtaja Urpo Paasovaara raportoi komitealle tarkastuksen tuloksista. Jäseninä komiteassa ovat komitean puheenjohtaja Antti Herlin, komitean sihteeri Tapio Hakakari sekä emoyhtiön tilintarkastaja Mauno Tervo.

Executive Resources Committee päättää konsernin ylimmän johdon nimitys- ja palkkausasioista sekä palkitsemisjärjestelmistä. Jäseninä komiteassa ovat komitean puheenjohtaja Antti Herlin, komitean sihteeri Tapio Hakakari sekä Jean-Pierre Chauvarie.

Yhtiön sisäpiiri

KONE-yhtymässä on ollut 1.1.2000 alkaen voimassa Helsingin Pörssin hyväksymä

sisäpiiriohje. KONEen pysyvään sisäpiiriin kuuluvat arvopaperimarkkinalain mukaisesti asemansa perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja tilintarkastajat. Näiden lisäksi KONEen laajennettuun sisäpiiriin kuuluvat hallituksen sihteeri, johtoryhmän jäsenet sekä talousjohtaja, viestintäjohtaja, sijoittajasuhdepäällikkö sekä KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnan toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja. Sisäpiiriläisten osakkeenomistukset yhtiössä selviävät oheisesta taulukosta. Yhtiö pitää sisäpiirirekisteriään Suomen Arvopaperikeskuksen Sire-järjestelmässä.

KONE Oyj ei ole myöntänyt hallituksen ja johtoryhmän jäsenille lainoja tai antanut heidän hyväkseen takauksia.

KONE Oyj:n pysyvien sisäpiiriläisten osakkeenomistukset 30.12.2002

Julkisen sisäpiirin jäsen	Asema KONE Oyj:ssä	A-osake	B-osake
Herlin Pekka*	Hallituksen puheenjohtaja		1 170 111
Herlin Antti*	Hallituksen varapuheenjohtaja		67 434
Chauvarie Jean-Pierre	Hallituksen jäsen		31 700
Hakakari Tapio	Hallituksen sihteeri		65 000
Cawén Klaus	Johtoryhmän jäsen		2 000
Kemppainen Pekka Juhani	Johtoryhmän jäsen		1 170
Mäkinen Heimo	Johtoryhmän jäsen		10 080
Heinistö Kari	Varatoimitusjohtaja, KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta		2 000

*Pekka ja Antti Herlinin epäsuorat omistukset selviävät sivulla 46 olevasta taulukosta Suurimmat omistajat. Muilla sisäpiiriläisillä ei ole osakkeenomistuksia KONE Oyj:ssä.

Hallitus

Pekka Herlin

s. 1932
Kauppatieteiden tohtori h.c.
Hallituksen puheenjohtaja
1987 -
Konsernin CEO 1964 -
kesäkuu 1996
Toimitusjohtaja 1964 - 1986
Hallituksen jäsen 1954 -

Antti Herlin

s. 1956
Kauppatieteiden tohtori h.c.
Hallituksen varapuheenjohtaja
heinäkuu 1996 -
Konsernin CEO
heinäkuu 1996 -

Gerhard Wendt

s. 1934
Filosofian tohtori
Toimitusjohtaja 1989 - 1994
Hallituksen jäsen 1979 -

Iiro Viinanen

s. 1944
Diplomi-insinööri
Hallituksen jäsen 1997 -

Jean-Pierre Chauvarie

s. 1935
Toimitusjohtaja 1999 -
elokuu 2001
Hallituksen jäsen 2000 -
Hallituksen varajäsen
1999 - 2000

Hiroshi Nishioka

s. 1941
Toimitusjohtaja ja CEO, Toshiba
Elevator and Building Systems
Corporation
Hallituksen jäsen 1.4.2002
alkaen

Tapio Hakakari

s. 1953
Oikeustieteen kandidaatti
Hallituksen sihteeri 1998-

Tilintarkastajat

KHT Mauno Tervo
PricewaterhouseCoopers Oy,
KHT-yhteisö

Varatilintarkastajat

KHT Niina Raninen
KHT Barbro Löfqvist

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminta

Johtoryhmä

Manfred Eiden
s. 1951
M.Sc. (Econ.)
KONEen toimitusjohtaja
KONEen palveluksessa
vuodesta 1976

Klaus Cawén
s. 1957
Oikeustieteen kandidaatti,
LL.M.
Johtaja, Lakiasiat ja yritysostot
Toshiba-allianssi
KONEen palveluksessa
vuodesta 1983

Michel Chartron
s. 1949
M.Sc. (Eng.), MBA
Johtaja, Rakennusten
automaattiovien huolto
KONEen palveluksessa
vuodesta 1983

Pekka Kempainen
s. 1954
Tekniikan lisensiaatti
Johtaja, Uudet hissit ja
liukuportaat
KONEen palveluksessa
vuodesta 1984

Heimo Mäkinen
s. 1944
Diplomi-insinööri
Johtaja, Teknologia ja hankinta
KONEen palveluksessa
vuodesta 1968

William Orchard
s. 1947
B.Sc. (Production Engineering)
Johtaja, Huolto ja modernisointi
KONEen palveluksessa
vuodesta 1988

Aimo Rajahalme
s. 1949
Kauppatieteiden maisteri
Johtaja, Talous ja rahoitus
KONEen palveluksessa
vuodesta 1973

Kerttu Tuomas
s. 1957
Kauppatieteiden kandidaatti
Henkilöstöjohtaja
KONEen palveluksessa
vuodesta 2002

KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminta

Johto

Carl-Gustaf Bergström

s. 1945
Diplomiekonomi
Toimitusjohtaja
Partekin palveluksessa
vuodesta 1970

Kari Heinistö

s. 1958
Kauppatieteiden maisteri
Varatoimitusjohtaja
Partekin palveluksessa
vuodesta 1983

Christer Granskog

s. 1947
Diplomi-insinööri
Toimitusjohtaja, Kalmar
Industries AB
Partekin palveluksessa
vuodesta 1997

Olof Elenius

s. 1951
Diplomiekonomi
Toimitusjohtaja, Partek
Cargotec Oy Ab
Partekin palveluksessa
vuodesta 1983

Hans Eliasson

s. 1945
Insinööri
Toimitusjohtaja, Partek
Forest AB
Partek Forestin palveluksessa
vuodesta 1991

Ilkka Hakala

s. 1955
Tekniikan lisensiaatti
Toimitusjohtaja, Valtra Oy Ab
Valtran palveluksessa
vuodesta 2002

Lauri Björklund

s. 1953
Diplomi-insinööri
Johtaja, Tuotanto
KONEen palveluksessa
vuodesta 1977

Pekka Sihvola

s. 1959
Kauppatieteiden maisteri,
oikeustieteen kandidaatti
Talousjohtaja
KONEen palveluksessa
vuodesta 1993

Harri Hytönen

s. 1965
Insinööri, MBA
Ostojohdaja
Partekin palveluksessa
vuodesta 1989

Partek Oyj Abp:n (KONEen materiaalinkäsittelyliiketoiminnan) hallitus

Antti Herlin, hallituksen puheenjohtaja,
Carl-Gustaf Bergström, Klaus Cawén,
Jean-Pierre Chauvarie, Manfred Eiden,
Tapio Hakakari ja Aimo Rajahalme

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

KONE Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään perjantaina 21. helmikuuta 2003 kello 11 Hotelli Kalastajatorpalla Helsingissä, osoitteessa Kalastajatorpantie 2–4, 00330 Helsinki. Osakkaiden, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, tulee olla merkittyinä Suomen Arvopaperikeskus Oy:ssä pidettävään osakasluetteloon tiistaihin 11. helmikuuta 2003 mennessä, ja heidän on ilmoitauduttava viimeistään maanantaina 17. helmikuuta 2003 yhtiön pääkonttoriin postitse osoitteeseen KONE Oyj, PL 8, 00331 Helsinki, faksitse numeroon 0204 75 4309, sähköpostitse osoitteeseen ulla.silvonen@kone.com tai puhelimitse numeroon 0204 75 4332/Ulla Silvonen. Mahdolliset valtakirjat jätetään osallistumisilmoituksen yhteydessä.

Osinkojen maksu

Hallituksen voitonjakoehdotus on esitetty sivulla 48. Oikeus osinkoon on sillä, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä, keskiviikkona 26. helmikuuta 2003, on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallituksen ehdotuksen mukaan osingon maksupäivä on keskiviikko 5. maaliskuuta 2003.

Tiedotukset osakkaille

Tiedonannot osakkeenomistajille julkaistaan yhtiöjärjestyksen mukaisesti seuraavissa Helsingissä ilmestyvissä päivälehdissä: Helsingin Sanomissa, Kauppalehdessä ja Hufvudstadsbladetissa.

Taloudellinen informaatio

Vuoden 2003 aikana KONE Oyj julkaisee seuraavat taloudelliset raportit:

- Vuoden 2002 tilinpäätös perjantaina 31.1.2003
- Vuosikertomus tilikaudelta 2002 helmikuussa 2003
- Osavuositarkastus ajalta 1.1.–31.3.2003 keskiviikkona 23.4.2003
- Osavuositarkastus ajalta 1.1.–30.6.2003 tiistaina 22.7.2003
- Osavuositarkastus ajalta 1.1.–30.9.2003 tiistaina 21.10.2003.

KONE Oyj julkaisee taloudelliset raportit ja pörssitiedotteet suomeksi ja englanniksi, ja ne ovat saatavilla Internetissä osoitteesta www.kone.com niiden julkaisuhetkestä lähtien.

Vuosikertomukset postitetaan kaikille osakkeenomistajille ja niille, jotka ovat yhtiön postituslistalla. Yhtiö lähettää osavuositarkastukset paperimuodossa vain niille henkilöille, jotka ovat sitä yhtiöltä toivoneet. Osakkeenomistajia pyydetään tekemään osoitteenmuutokset siihen pankkiin, jossa heidän arvo-osuustilinsä on. Yhtiön postituslistoja koskevat osoitteenmuutokset pyydetään tekemään yhtiölle.

Taloudellisia raportteja voi tilata osoitteesta:

KONE Oyj, Konserniviestintä, PL 7, 02151 Espoo
 Internet: www.kone.com
 Sähköposti: corporate.communications@kone.com
 Faksi: 0204 75 4515
 Puhelin: 0204 751

Hissit

KONE tarjoaa asiakkailleen innovatiivisia hissiratkaisuja kaikenkokoisiin rakennuksiin - matalista asuinrakennuksista maailman korkeimpiin pilvenpiirtäjiin. Konehuoneeton KONE MonoSpace® -hissi ja muut KONE EcoDisc® -teknologiaan perustuvat hissit ovat tehneet KONEesta alansa teknologijahtajan.

Liukuportaat

Liukuportaat ja -käytävät kuljettavat päivittäin satoja miljoonia ihmisiä ostoskeskuksissa, lentokentillä ja metroissa. KONE on kehittänyt KONE ECO3000™ -tuoteperheen, joka edustaa toimialansa tehokkainta ja ympäristöä säästävintä teknologiaa.

Huolto ja modernisointi

KONEen hissi- ja liukuporrasliiketoiminnan liikevaihdosta yli puolet muodostuu palveluista eli huollosta ja modernisoinnista. KONE Optimum™ -huoltosopimus, KoneXion™ -kaukovalvontalaite, 24 tuntia vuorokaudessa toimivat palvelukeskukset sekä KONEen modernisointiratkaisut hyödyntävät uusinta teknologiaa ja luovat lisäarvoa asiakkaille.

Automaattiovien huolto

KONE on laajentanut palvelutuoteteisiin perustuvan osaamisensa myös rakennusten automaattioviin. Valmiiksi rakennettu huolto-organisaatio ja pitkäaikaiset asiakassuhteet luovat perustan rakennusten automaattiovien huollon menestykselle.

Kontinkäsittely

Kalmar on johtava raskaiden tavarankäsittelylaitteiden ja -palvelujen toimittaja. Laitteita käytetään satamissa, intermodaalikuljetuksissa, terminaaleissa ja sovelluksissa vaativille teollisuusasiakkaille. Joka neljäs kontin tai täysperävaunun siirto satamissa ja terminaaleissa ympäri maailmaa tehdään Kalmarin koneilla.

Kuormankäsittely

Kuormankäsittelyn tuotteet tarjoavat ratkaisun lähes kaikkiin erilaisiin kuormankäsittelytarpeisiin. Hiab-kappaletavaranoisturit on suunniteltu nostamaan raskaimmatkin kuormat äärimmäisen tarkasti ja turvallisesti.

Metsäkoneet

Metsäkoneilla on laaja kone- ja nosturivalikoima sekä tavaralajitettua kokopuuhakkuumenetelmää varten. Kustannustehokkaat Valmet-metsäkoneet ja puutavaranoisturit ovat sekä ekologisia että ergonomisia.

Traktorit

Valtra on Euroopan nopeimmin kasvava traktorituotemerkki ja kolmanneksi suurin Latinalaisessa Amerikassa. Alalla ainutlaatuinen asiakastilauksjärjestelmä mahdollistaa traktorin räätälöinnin asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

KONE Oyj
Pääkonttori
Kartanontie 1
00330 Helsinki
Puh. 0204 751
Faksi 0204 4309

www.kone.com

**KONEen hissi- ja
liukuporrasliiketoiminta**
Keilasatama 3, PL 7
02150 Espoo
Puh. 0204 751
Faksi 0204 4496

**KONEen materiaalin-
käsittelyliiketoiminta**
Sörnäisten rantatie 23, PL 61
00501 Helsinki
Puh. 0204 55 11
Faksi 0204 55 4222